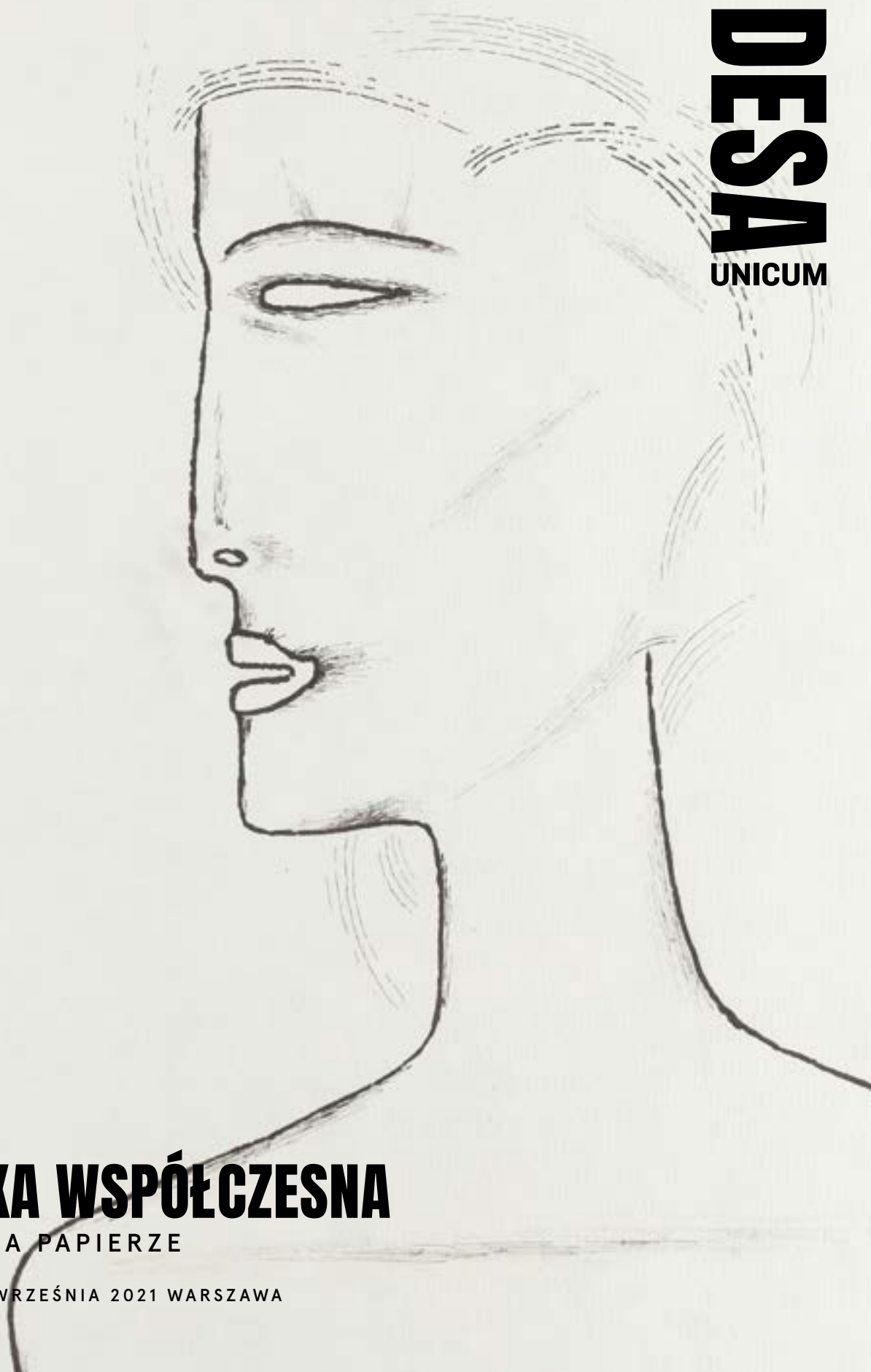

DESA
UNICUM

SZTUKA WSPÓŁCZESNA

PRACE NA PAPIERZE

AUKCJA 14 WRZEŚNIA 2021 WARSZAWA

SZTUKA WSPÓŁCZESNA

PRACE NA PAPIERZE

AUKCJA 14 WRZEŚNIA 2021

CZAS AUKCJI

14 września 2021 (wtorek), 19:00

WYSTAWA OBIEKTÓW

3 – 14 września 2021

poniedziałek – piątek, 11:00 – 19:00

sobota, 11:00 – 16:00

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY

Dom Aukcyjny Desa Unicum

ul. Piękna 1a, Warszawa

KOORDYNATORZY

Agata Matusielńska

22 163 66 50, 539 546 699

a.matusielanska@desa.pl

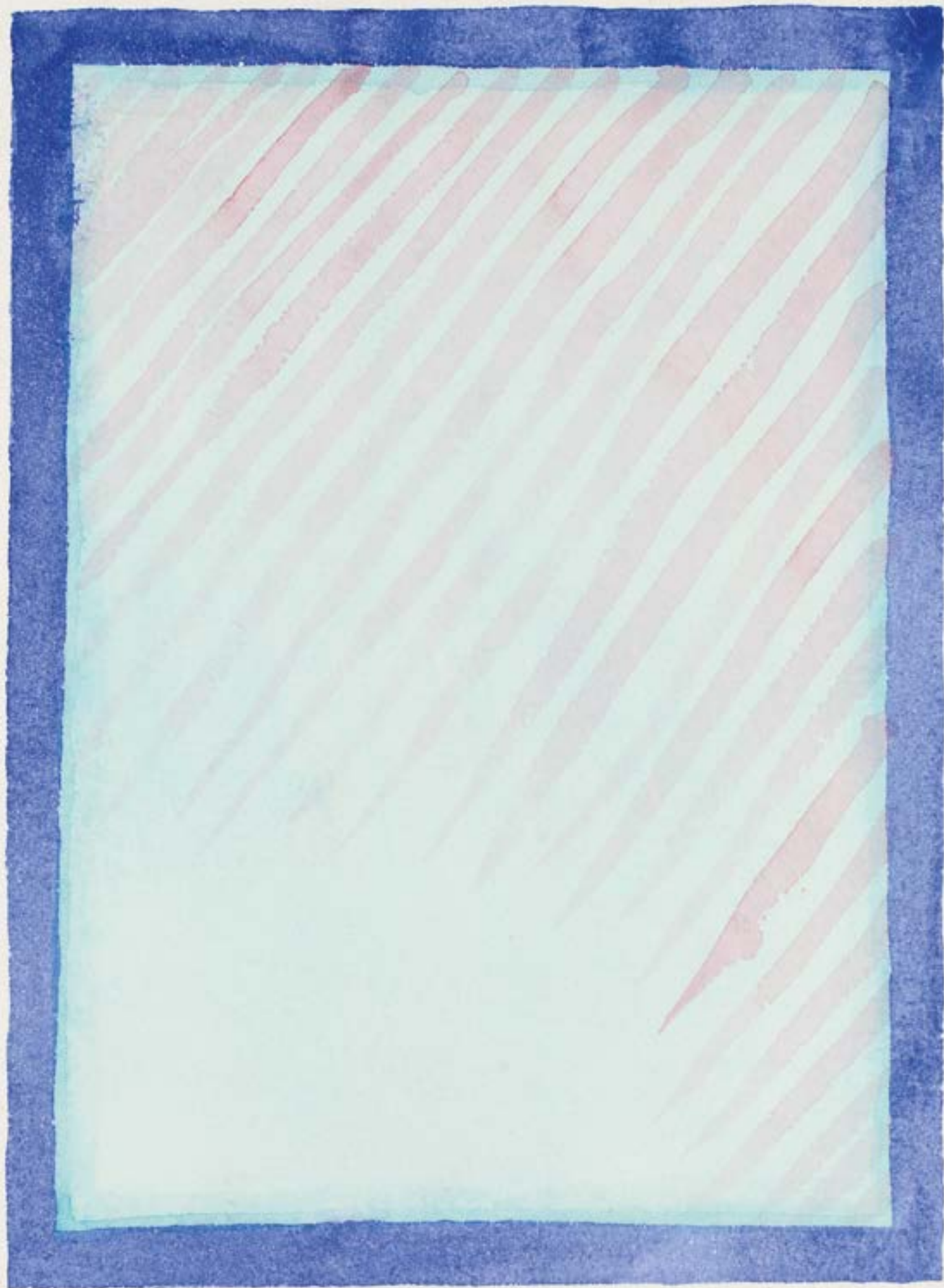
Natalia Kowalek

880 334 401

n.kowalek@desa.pl

ZLECENIA LICYTACJI

zlecenia@desa.pl, 22 163 67 00

ZARZĄD DESA UNICUM

**JULIUSZ
WINDORBSKI**
Prezes Zarządu

**JAN
KOSZUTSKI**
Wiceprezes Zarządu

**MAŁGORZATA
KULMA**
Główna Księgowa

**IZA
RUSINIAK**
Dyrektor Departamentu
Projektów Aukcyjnych

**AGATA
SZKUP**
Dyrektor Departamentu
Sprzedaży

SEKRETARIAT ZARZĄDU

tel. 22 163 66 65
biuro@desa.pl

DZIAŁ MARKETINGU

Marta Wiśniewska
Marketing Manager
tel. 795 122 709,
m.wisniewska@desa.pl

DZIAŁ HR

Bożena Prusik
Specjalista ds. kadr i płac
b.prusik@desa.pl

DZIAŁ KSIĘGOWOŚCI

Małgorzata Kulma
Główna Księgowa
m.kulma@desa.pl
tel. 22 163 66 80

Marlena Ulejczyk
Zastępca Głównej Księgowej
m.ulejczyk@desa.pl
tel. 506 252 141

Katarzyna Krzyżanowska
Księgowa
k.krzyzanowska@desa.pl
tel. 538 052 090

DZIAŁ FINANSOWY

Marcin Sobka
Dyrektor Finansowy
tel. 22 163 67 85, 539 196 530
m.sobka@desa.pl

DZIAŁ PRAWNY

Wojciech Dziakowski
Radca Prawny
w.dziakowski@desa.pl
tel. 22 163 67 86 / 664 981 452

DZIAŁ LOGISTYCZNY

Jakub Gołabek
Dyrektor Zarządzający
j.golabek@reaart.com
tel. 532 792 536

Kacper Tomasziewicz
Kierownik ds. transportów i logistyki
k.tomaszkiewicz@desa.pl
tel. 795 122 708

DZIAŁ IT

Piotr Gołębiowski
Koordynator Projektów IT
p.golebiowski@desa.pl
tel. 502 994 225

KONTA BANKOWE

mBank S.A. Swift: BREXPLPWWA3
PLN: 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002
EUR: 43 1140 2062 0000 2380 1100 1005
USD: 16 1140 2062 0000 2380 1100 1006

DESA UNICUM SA

ul. Piękna 1A, 00-477 Warszawa, tel. 22 163 66 00, biuro@desa.pl
NIP: 5272644731 / REGON: 142733824 / KRS: 0000718495
Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy
XII Wydział Gospodarczy, kapitał zakładowy 85 055 000 zł

okładka front poz. 13 Jerzy Nowosielski, Głowa, 1991 okładka II Magdalena Abakanowicz, Twarz, 1992, strona 2 Stanisław Fijałkowski, Kompozycja, 1988
strony 6-7 poz. 21 Stefan Gierowski, Kompozycja, 1984 okładka tył poz. 22 Stefan Gierowski, Bez tytułu, 2004 tytuł aukcji Sztuka Współczesna. Prace na Papierze 14 września
ISBN 978-83-66734-81-4 kod aukcji 961APP096 koncepcja graficzna Monika Wojnarowska zdjęcia Marcin Koniak, Paweł Bobrowski, Marlena Talunas, Marek Krzyżanek
prenumerata katalogów prenumerata@desa.pl druk Artdruk Kobyłka

DEPARTAMENT PROJEKTÓW AUKCYJNYCH

Biuro przyjęć: tel. 22 163 66 10, wyceny@desa.pl, poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00
wyceny biżuterii: tel. 795 122 718, biżuteria@desa.pl, poniedziałek 11:00 – 15:00, środa 14:00 – 18:00

**IZA
RUSINIAK**
Dyrektor Departamentu
Projektów Aukcyjnych
i.rusiniak@desa.pl
22 163 66 40
664 981 463

**ARTUR
DUMANOWSKI**
Zastępca Dyrektora
Departamentu Projektów
Aukcyjnych
a.dumanowski@desa.pl
22 163 66 42
795 122 725

**ANNA
SZYNKARCZUK**
Kierownik Działu
Sztuka Współczesna
a.szynkarczuk@desa.pl
22 163 66 41
664 150 866

**TOMASZ
DZIEWICKI**
Kierownik Działu
Sztuka Dawna
t.dziewicki@desa.pl
22 163 66 46
735 208 999

**JULIA
MATERNA**
Kierownik Działu
Projekty Specjalne
j.materna@desa.pl
22 163 66 52
538 649 945

**JOANNA
TARNAWSKA**
Ekspert Komisji
Wycen i Ocen
Sztuka polska XIX i XX w.
j.tarnawska@desa.pl
22 163 66 11
698 111 189

**MAREK
WASILEWICZ**
Starszy Specjalista
Sztuka Dawna
m.wasilewicz@desa.pl
22 163 66 47
795 122 702

**KATARZYNA
ŻEBROWSKA**
Starszy Specjalista
Fotografia Kolekcjonerska
k.zebrowska@desa.pl
22 163 66 49
539 546 701

**MAGDALENA
KUŚ**
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa
m.kus@desa.pl
22 163 66 44
795 122 718

**CEZARY
LISOWSKI**
Starszy Specjalista
Sztuka Użytkowa, Design
c.lisowski@desa.pl
22 163 66 51
788 269 908

**AGATA
MATUSIELAŃSKA**
Specjalista
Sztuka Współczesna
a.matusielanska@desa.pl
22 163 66 50
539 546 699

**SAMANTA
BELLING**
Specjalista
Sztuka Współczesna
s.belling@desa.pl
539 222 774

**ALICJA
SZNAJDER**
Specjalista
Sztuka Współczesna
a.sznajder@desa.pl
22 163 66 45
502 994 177

**PAULINA
ADAMCZYK**
Asystent
Sztuka Dawna
p.adamczyk@desa.pl
22 163 66 14
532 759 980

**MICHAŁ
SZAREK**
Asystent
Sztuka Dawna
m.szarek@desa.pl
22 163 66 53
787 094 345

**OLGA
WINIARCZYK**
Asystent
Komiks i Ilustracja
o.winiarczyk@desa.pl
22 163 66 54
664 150 862

**JUDYTA
MAJKOWSKA**
Asystent
Sztuka Użytkowa
j.majkowska@desa.pl
787 923 202

**JOANNA
WOLAN**
Asystent
Sztuka Młoda i Najnowsza
j.wolan@desa.pl
538 915 090

BIURO OBSŁUGI KLIENTA

poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00, tel. 22 163 66 00, bok@desa.pl

**URSZULA
PRZEPÍÓRKA**
Dyrektor Działu
u.przepiórka@desa.pl
22 163 66 01
795 121 569

**KORA
KULIKOWSKA**
Specjalista ds. rozliczeń
k.kulikowska@desa.pl
22 163 66 06
788 262 366

**MAGDALENA
OŁTARZEWSKA**
Asystent ds. rozliczeń
m.oltarzevska@desa.pl
22 163 66 03
506 252 044

**MICHALINA
KOMOROWSKA**
Specjalista, BOK
m.komorowska@desa.pl
22 163 66 20
882 350 575

**JUSTYNA
PŁOCIŃSKA**
Asystent, BOK
j.plocinska@desa.pl
22 163 66 03
538 977 515

**WERONIKA
ZARZYCKA**
Asystent, BOK
w.zarzycka@desa.pl
880 526 448

DEPARTAMENT SPRZEDAŻY

AGATA SZKUP
Dyrektor Departamentu
Sprzedaży
a.szkup@desa.pl
22 163 67 01
692 138 853

**MAŁGORZATA
NITNER**
Zastępca Dyrektora
Departamentu Sprzedaży
m.nitner@desa.pl
22 163 67 02
514 446 892

**ALEKSANDRA
ŁUKASZEWSKA**
Doradca Klienta
a.lukaszewska@desa.pl
22 163 67 05
664 981 465

MICHAŁ BOLKA
Doradca Klienta
m.bolka@desa.pl
22 163 67 03
664 981 449

**KAROLINA
CIESIELSKA-SOPIŃSKA**
Doradca Klienta
k.ciesielska@desa.pl
22 163 67 12
668 135 447

**JADWIGA
BECK**
Doradca Klienta
j.beck@desa.pl
795 122 720

**MAJA
LIPIEC**
Doradca Klienta
m.lipiec@desa.pl
22 163 67 07
538 647 637

**ALEKSANDRA
KASPRZYŃSKA**
Doradca Klienta
a.kasprzynska@desa.pl
506 252 031

**KINGA
SZYMAŃSKA**
Doradca Klienta
k.szymanska@desa.pl
698 668 221

**TERESA
SOLDENHOFF**
Doradca Klienta
t.soldenhoff@desa.pl
506 251 833

**KINGA
WALKOWIAK**
Doradca Klienta
k.walkowiak@desa.pl
795 121 574

**JULIA
SŁUPECKA**
Doradca Klienta
j.slupecka@desa.pl
532 750 005

**NATALIA
KOWALEK**
Doradca Klienta
n.kowalek@desa.pl
880 334 401

**JULIAN
KLONOWSKI**
Doradca Klienta
j.klonowski@desa.pl
880 334 402

DZIAŁ ADMINISTROWANIA OBIEKTAMI

Punkt wydań obiektów: poniedziałek – piątek 11:00 – 19:00, sobota 11:00 – 16:00
tel. 22 163 66 20, wydania@desa.pl

**KAROLINA
ŚLIWIŃSKA**
Kierownik Działu
k.sliwinska@desa.pl
22 163 66 21
795 121 575

**PAWEŁ
WATROBA**
Specjalista ds. obiektów
p.watroba@desa.pl
22 163 66 21
514 446 849

**PAWEŁ
WOŁYNIAK**
Asystent ds. obiektów
p.wozyniak@desa.pl
22 163 66 21
506 251 934

**MARCIN
KONIAK**
Kierownik Działu
m.koniak@desa.pl
22 163 66 74
664 981 456

**MARLENA
TALUNAS**
Fotoedytor
m.talunas@desa.pl
22 163 66 75
795 122 717

**PAWEŁ
BOBROWSKI**
Fotograf
p.bobrowski@desa.pl
22 163 66 75

DZIAŁ FOTOGRAFICZNY

INDEKS

Abakanowicz Magdalena 9-11	Lenica Alfred 18, 28-30
Anto Maria 57	Makowski Zbigniew 59-60
Artymowski Roman 32	Markowski Eugeniusz 43-44
Berdyszak Jan 27	Mikulski Kazimierz 48
Bereźnicki Kiejstut 92	Młodożeniec Jan 81-83
Biernacki Andrzej 66-67	Modzelewski Jarosław 70, 74-76
Broll Urszula 51	Nowacki Andrzej 84
Ciecierski Tomasz 72	Nowosielski Jerzy 13-14
Czeczot Andrzej 94	Olbiński Rafał 104
Cześnik Henryk 58	Opałka Roman 19-20
Dłużniewski Andrzej 55	Pawlak Włodzimierz 64-65
Dobkowski Jan 45-47	Pągowska Teresa 12
Dominik Tadeusz 34-35	Pierzgalski Ireneusz 62
Dwurnik Edward 100-103	Piwowarska Monika 99
Fangor Wojciech 25	Potworowski Piotr 37-38
Fijałkowski Stanisław 7-8	Rosenstein Erna 52-54
Gaj Jacek 80	Rosocha Wiesław 86-87
Gawdzik-Brzozowska Barbara 89	Rościecha Agata 95
Gierowski Stefan 21-22	Rózga Leszek 97
Grzyb Ryszard 68-69	Sempoliński Jacek 49
Jachtoma Aleksandra 1-3	Sienicki Jacek 42
Kaczanowski Witold (Witold-K) 96	Sieńczyk Maciej 93
Kantor Tadeusz 61	Sobczyk Marek 71
Kawiak Tomasz 85	Stajuda Jerzy 88
Klaman Grzegorz 98	Starowieyski Franciszek 33, 79
Knaflewski Leszek 91	Strzemiński Władysław 17
Kobzdej Aleksander 36	Szajna Józef 50
Kobzdej Aleksander 41	Szwacz Bogusław 56
Kowalewski Paweł 73	Tatarczyk Tomasz 4-6
Kraupe Janina 77-78	Winiarski Ryszard 23-24
Kulisiewicz Tadeusz 90	Wróblewski Andrzej 15-16
Kuryluk Ewa 26	Zbrożyna Barbara 31
Lebenstein Jan 39-40	Ziemski Rajmund 63

1 †

ALEKSANDRA JACHTOMA

1932

Bez tytułu, 1995

gwasz/papier, 38,2 x 29,5 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'A. JACHTOMA 1995'

estymacja:

3 000 - 5 000 PLN

700 - 1 150 EUR

2 †

ALEKSANDRA JACHTOMA

1932

Kompozycja abstrakcyjna, 1993

gwasz/papier, 29,5 x 41,8 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'A. JACHTOMA 1993'

estymacja:

3 000 - 5 000 PLN

700 - 1 150 EUR

3 ↑

ALEKSANDRA JACHTOMA

1932

Kompozycja, 1999

gwasz/papier, 36 x 28 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'A. JACHTOMA 1999'

estymacja:

3 000 - 5 000 PLN

700 - 1 150 EUR

4

TOMASZ TATARCZYK

1947–2010

"Krok za krokiem", 2002

ołówek, tempera/papier, 29 x 23 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'TATARCZYK | 2002'

estymacja:

10 000 – 20 000 PLN

2 300 – 4 600 EUR

„W pewnym sensie moje kolory są ukryte, także dosłownie.
Na monochromatyczną z pozoru powierzchnię moich obrazów
składa się wiele warstw farby. Jak się dobrze przyjrzeć nawet
bielom – widać, że mogą być one różne: ciepłe, zimne, wchodzące
w błękit, błyszczące, matowe. Tak samo czernie – czasem chcę,
żeby odbijały światło, innym razem, żeby były głuche.
Dodaję różne komponenty, to kuchnia malarska”.

Tomasz Tatarczyk

Tomasz Tatarczyk przez wiele lat mieszkał na wsi, w okolicach Kazimierza nad Wisłą i to właśnie tamtejszy krajobraz był tematem oraz źródłem inspiracji. Wieś Męcimierz stała się dla niego oazą spokoju i podstawowym przedmiotem malarskich poszukiwań. W okresie kiedy malarstwo pejzażowe pozostawało na dalekim planie zainteresowań artystów, Tatarczyk stworzył własną, niezwykle oryginalną formułę obrazu, gdzie skupia się na bliskim obcowaniu ze światem naturalnym. Jego twórczość jest efektem wnikliwej obserwacji wybranych z otoczenia i wielokrotnie powtarzanych motywów: zamknięte bramy, drogi, wzgórza, wąwozy, woda i unoszące się na jej powierzchni łódzie lub brodzące w niej psy. Na swoich obrazach artysta malował jedynie fragmenty otaczającej go natury oraz rzeczywistości. Wybór prostego wycinka rzeczywistości służy artyście jako pretekst do poruszenia znacznie szerszych kwestii. Poszczególne elementy stają się znakiem czegoś szczególnego, niepojętego. Fragment wybrany przez Tatarczyka jest powielony, a kompozycja zrytmizowana. Tatarczyk zdaje się skupiać uwagę odbiorcy, ale jednocześnie namalowany przez niego obraz otwiera się na przestrzeń poza nim. Często widzimy fragment, ale brakuje nam kontekstu, co sprawia, że realizacje artysty otacza aura niedopowiedzenia czy też niedokończenia. W efekcie prace są zarówno fragmentaryczne, jak i monumentalne.

Malarstwo Tatarczyka charakteryzuje się wąską gamą barw. Jest to pewien rodzaj ograniczenia, który pokazuje, że za pomocą bardzo prostych środków artysta jest w stanie stworzyć cały szereg obrazów sugestywnie przedstawiających motyw, a jednocześnie różniących się między sobą jego szczególnym rozwiązaniem. Przykładowo częste stosowanie

wyłącznie dwóch barw (i ich odcieni) pozwoliło malarzowi wykształcić stylizację, która stała się jego znakiem rozpoznawczym. Jest to stylizacja charakteryzująca się monochromatyzmem i silnym kontrastem dwóch barw: czerni i bieli. Ta prostota koresponduje z tematyką sztuki malarza – z widokami zaśnieżonych drzew i podobnymi motywami. Mimo tak wąskiej gamy barwnej artysta uważał ją za na swój sposób bogatą i wewnętrznie zróżnicowaną. Tak komentował swoje użycie koloru: „Nie chcę go używać dla epatowania barwą. W pewnym sensie moje kolory są ukryte, także dosłownie. Na monochromatyczną z pozoru powierzchnię moich obrazów składa się wiele warstw farby. Jak się dobrze przyjrzeć nawet bielom – widać, że mogą być one różne: ciepłe, zimne, wchodzące w błękit, błyszczące, matowe. Tak samo czernie: czasem chcę, żeby odbijały światło, innym razem, żeby były głuche. Dodaję różne komponenty, to kuchnia malarska” (Elżbieta Dzikowska, Artyści mówią. Wywiady z mistrzami malarstwa, Izabelin – Warszawa 2011, s. 257).

Jego akademicka ścieżka należała do nietypowych. Artysta początkowo, za namową ojca, studiował na Wydziale Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Warszawskiej. Plany młodego Tatarczyka pokrzyżował zdrowie. Wykryto u niego ziarnicę złośliwą, co spowodowało drastyczną zmianę planów. Artysta miał zaledwie 26 lat, kiedy udało mu się pokonać chorobę. Oblicze śmiertelnego zagrożenia spowodowało, że postanowił lepiej wykorzystać swój czas. Rozpoczął studia na Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, gdzie w 1981 otrzymał dyplom. Następnie artysta rozpoczął pracę dydaktyczną na uczelni, a niedługo potem zostały zorganizowane jego pierwsze wystawy w Galerii Foksal.

5

TOMASZ TATARCZYK

1947-2010

Droga

technika mieszana, ołówek, tempera, tusz/papier, 9 x 17 cm (arkusz)
sygnowany p.d.: 'T.T.'

estymacja:

7 000 - 10 000 PLN

1 600 - 2 300 EUR

ó †

TOMASZ TATARCZYK

1947-2010

Bez tytułu, 1993

akryl, grafit, węgiel/papier, 61 x 97,5 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'TOMASZ TATARCZYK 93'

estymacja:

20 000 - 30 000 PLN

4 600 - 6 850 EUR

7 †

STANISŁAW FIJAŁKOWSKI

1922-2020

"1 VIII 99", 1999

akwarela, ołówek/papier, 28,5 x 20 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany, datowany i opisany u dołu: "1 VIII 99 67/99 S. Fijałkowski"
u dołu kompozycji dedykacja artysty

estymacja:

7 000 – 10 000 PLN

1 600 – 2 300 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja Włodzimierza Nowaczyka, Poznań

8 †

STANISŁAW FIJAŁKOWSKI

1922-2020

Kompozycja, 1988

akwarela/papier, 61 x 45 cm (w świetle oprawy)
 sygnowany, datowany i opisany ołówkiem u dołu:
 '21 maja 88 5/88 S. Fijałkowski'

estymacja:

15 000 - 20 000 PLN

3 450 - 4 600 EUR

LITERATURA:

Stanisław Fijałkowski. Prace na Papierze I,
 red. Galeria EGO, Poznań 2009, s. 13 (il.)

9 †

MAGDALENA ABAKANOWICZ

1930-2017

"Kot", lata 60. XX w.

akwarela, tusz ławowany/papier, 29 x 20 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i opisany na odwrociu: 'MA | Kot'

estymacja:

12 000 – 20 000 PLN

2 750 – 4 600 EUR

„Sztuka to ludzka ekspresja. Sztuka to także doświadczenie.
Zmienia się życie, a zatem zmieniać się może również sztuka,
twórczość Magdaleny Abakanowicz zaś sprawia, że oddech życia
staje się w sztuce odczuwalny. Jej prace pozwalają nam uzyskać
wgląd w nasze własne wnętrze, a zarazem spojrzeć na zewnątrz,
wyobrazić sobie samych siebie w szerszej społecznej całości;
zachęcając do kontemplacji przestrzeni doświadczenia. I co
najistotniejsze, sztuka ta ponagla do pozytywnej przemiany”.

Mary Jane Jacob

Realizowane na małych podłożach papierowych oraz dużych arkuszach. Prezentujące bardziej lub mniej rozpoznawalne motywy głów, twarzy czy masek. Na dorobek artystki realizowany na papierze składa się wiele różnorodnych prac. To za pomocą tuszu Abakanowicz mogła swobodnie eksperymentować i próby te miały o wiele swobodniejszy charakter niż realizacje wykonywane w jucie czy brązie. Rysunki często są bezpośrednim efektem doświadczeń rzeźbiarskich lub ich powstanie poprzedzało kolejne etapy przestrzennych poszukiwań. Artystka rzadko je tytułowała, ale zazwyczaj sygnowała i datowała. Najczęściej posługiwała się tuszem lub węglem. Łączy je szkicowa oraz syntetyczna forma. Nie zawsze udaje się jednak odgadnąć, co dana praca przedstawia.

Motyw twarzy przewijał się przez całą twórczość Magdaleny Abakanowicz. Często punktem wyjścia było jej własne oblicze. O swoich rzeźbach przedstawiających oblicze ludzkie w 1987 artystka pisała: „Twarze powstawały z mojej, odciskanej w miękkiej materii. Ciepły, ciekły wosk zamazuje rysy, tworząc nowe. Utrwala je, stygnąc nagle. Pozostają fragmenty skóry, wargi czy rzęsa, nieoczekiwanie dosłowne. Wosk zniekształca, podobnie jak mógłby to robić upływający czas. (...) Twarze 'Inkarnacji' odśladają wewnętrzny chaos wnętrza ukrywanego za żywą twarzą. Uciekam od każdej, sięgając po następną (...). Na skórze, we włosach, w ruchu powietrza zapach gorącego wosku. Nosiłam go w sobie jeszcze wiele dni po zakończeniu kolejnego etapu pracy. Wywołuje on obrazy, przeistacza każdy inny zapach” (Magdalena Abakanowicz, 1987, [cyt. za:] Magdalena Abakanowicz. Cysterna, katalog wystawy, [red.] Milana Ślazińska, Warszawa 2008, s. 102).

Wizerunki twarzy i człowieka w sztuce Abakanowicz wahają się zatem między odbiciami konkretnych postaci a pozbawioną indywidualności zbiorowością; okazują się odwzorowaniem wyglądu własnej twarzy artystki (choć przekształconym) lub prezentują się jako uogólniona twarz everymana, stająca się alegorią ludzkiego wizerunku.

Magdalena Abakanowicz / fot. dzięki uprzejmości Fundacji Marty Magdaleny Abakanowicz Kosmowskiej i Jana Kosmowskiego

10 †

MAGDALENA ABAKANOWICZ

1930-2017

Twarz, 1991

akwarela, tusz/papier, 28 x 22 cm (arkusz)
sygnowany i datowany p.d.: 'M.Abakanowicz 1991'

estymacja:

10 000 - 20 000 PLN

2 300 - 4 600 EUR

11 †

MAGDALENA ABAKANOWICZ

1930-2017

Twarz, 1992

akwarela, tusz/papier, 35 x 29 cm

sygnowany i datowany na odwrociu: 'M. Abakanowicz 1992'

estymacja:

13 000 - 20 000 PLN

3 000 - 4 600 EUR

12 †

TERESA PAŁOWSKA

1926–2007

Projekt plakatu do wystawy Teresy Pałowskiej w Galerii Zamkowej w Lubinie, 1994

gwasz, kolaż/papier, 100 x 70 cm (arkusz)

estymacja:

16 000 – 22 000 PLN

3 650 – 5 100 EUR

„Trzeba dużo widzieć, by dużo odrzucać, poprzez eliminację zyskiwać większe bogactwo, a skrót formalny ma służyć jasności wypowiedzi i zyskiwać siłę obrazu. Ciągłe szukać własnego ‘ja’ i walczyć z tym szczęściem, którym jest malowanie”.

Teresa Pałowska

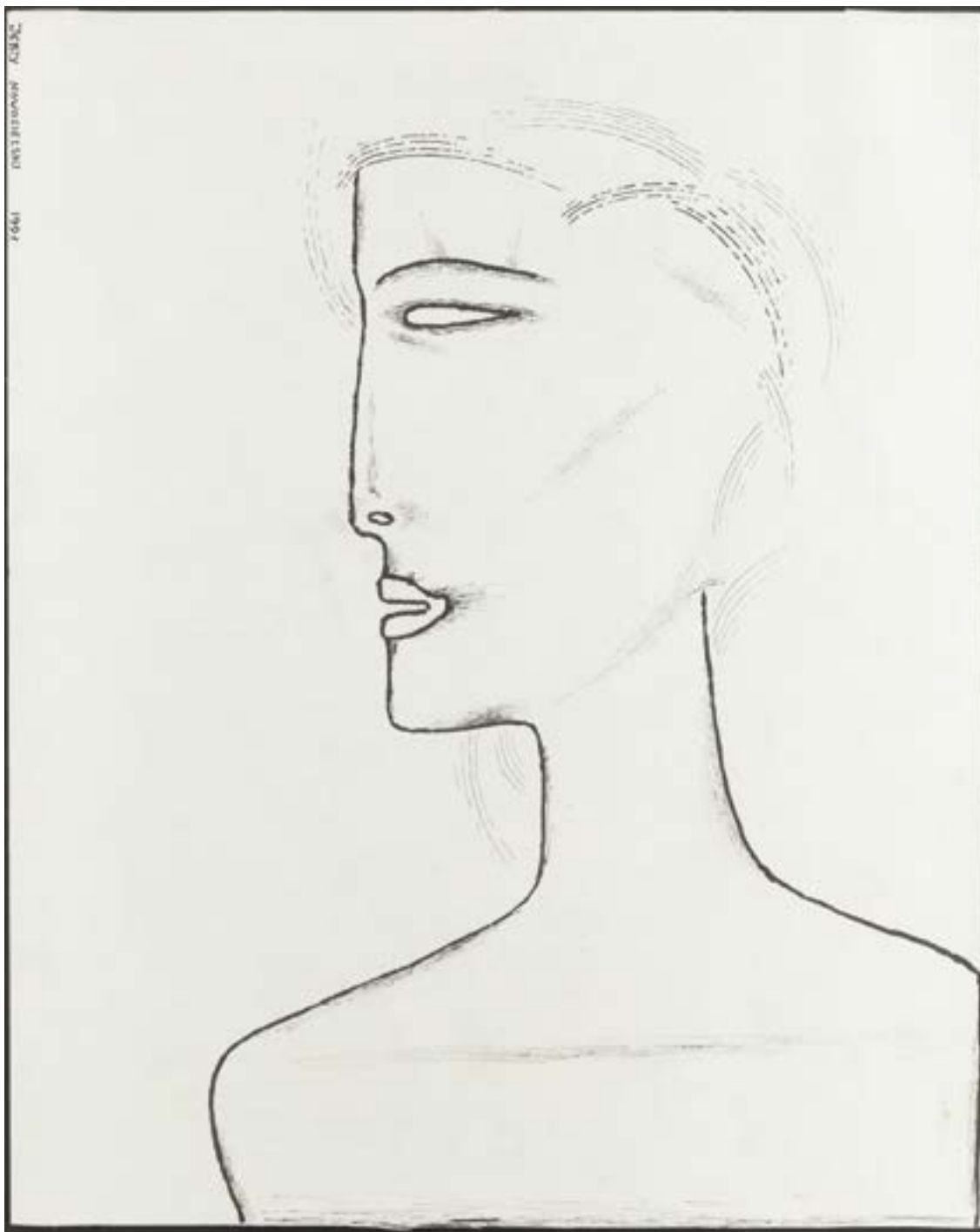
Twórczość Teresy Pałowskiej jest przede wszystkim kojarzona z malarstwem sztalugowym. Niewiele zaznajomionych jest z jej twórczością na papierze, a także plakatową. Prosta forma, nakreślone delikatnie malarskie znaki, tworzenie kompozycji na zasadzie zestawienia paru pośpiesznych pociągnięć pędzla. Te cechy malarstwa Teresy Pałowskiej możemy bez problemu dostrzec w zaprezentowanym projekcie plakatu. Przedstawiony projekt został stworzony na potrzeby wystawy artystki w Galerii Zamkowej w maju 1994. W tym okresie Pałowska była już uznaną postacią w świecie sztuki. Warto wspomnieć, że w latach 90. malarka pracowała nad cyklami prac, których bohaterami były pojedyncze elementy codzienności. Te prace, dzięki swojej lapidarności oraz oszczędności, krytycy porównywali do malarskich haiku. Bogusław Deptuła zauważył, że w porównaniu z wcześniejszymi realizacjami późniejsze obrazy Pałowskiej są mocniejsze w wyrazie oraz bardziej ryzykowne. Artystka operowała większymi dysonansami oraz kontrastami na swoich płótnach. Podobne cechy dostrzegalne są w oszczędnym w formie zaprezentowanym projekcie do plakatu.

DESTINS

TERESA PAGOWSKA

Galeria Zamkowa
Lubin Malarstwo
maj 1994 Rysunek

13 †

JERZY NOWOSIELSKI

1923-2011

Głowa, 1991

tusz/papier, 49,5 x 40 cm (arkusz)

sygnowany i datowany wzdłuż lewej krawędzi: 'JERZY NOWOSIELSKI 1991'

estymacja:

10 000 - 20 000 PLN

2 300 - 4 600 EUR

OPINIE:

autentyczność pracy skonsultowana
z Fundacją Nowosielskich w Krakowie

14 †

JERZY NOWOSIELSKI

1923-2011

Gimnastyczki

ołówek/papier, 25 x 35 cm (arkusz)

estymacja:

15 000 - 26 000 PLN

3 500 - 5 600 EUR

OPINIE:

autentyczność pracy skonsultowana
z Fundacją Nowosielskich w Krakowie

15 †

ANDRZEJ WRÓBLEWSKI

1927-1957

[Scena zbiorowa nr 324]

gwasz, tusz/papier, 32 x 42 cm

sygnowany p.d.: 'A. Wróblewski' oraz opisany p.g.: '324'

estymacja:

25 000 – 40 000 PLN

5 700 – 9 200 EUR

LITERATURA:

Unikanie stanów pośrednich. Andrzej Wróblewski (1927-1957), redakcja i koncepcja naukowa Magdalena Ziółkowska i Wojciech Grzybała, Warszawa 2014, wyd. Fundacja Andrzeja Wróblewskiego, Instytut Adama Mickiewicza, Hatje Cantz Verlag, poz. 194, s. 213 (il.)

„Ja chcę wyjść z siebie, przejść siebie, dokonać rzeczy niemożliwej,
wypełnić zadanie niesłychane, zrealizować wizję, stworzyć obraz
przekonywający bezwzględnie, zbudować go decyzjami”.

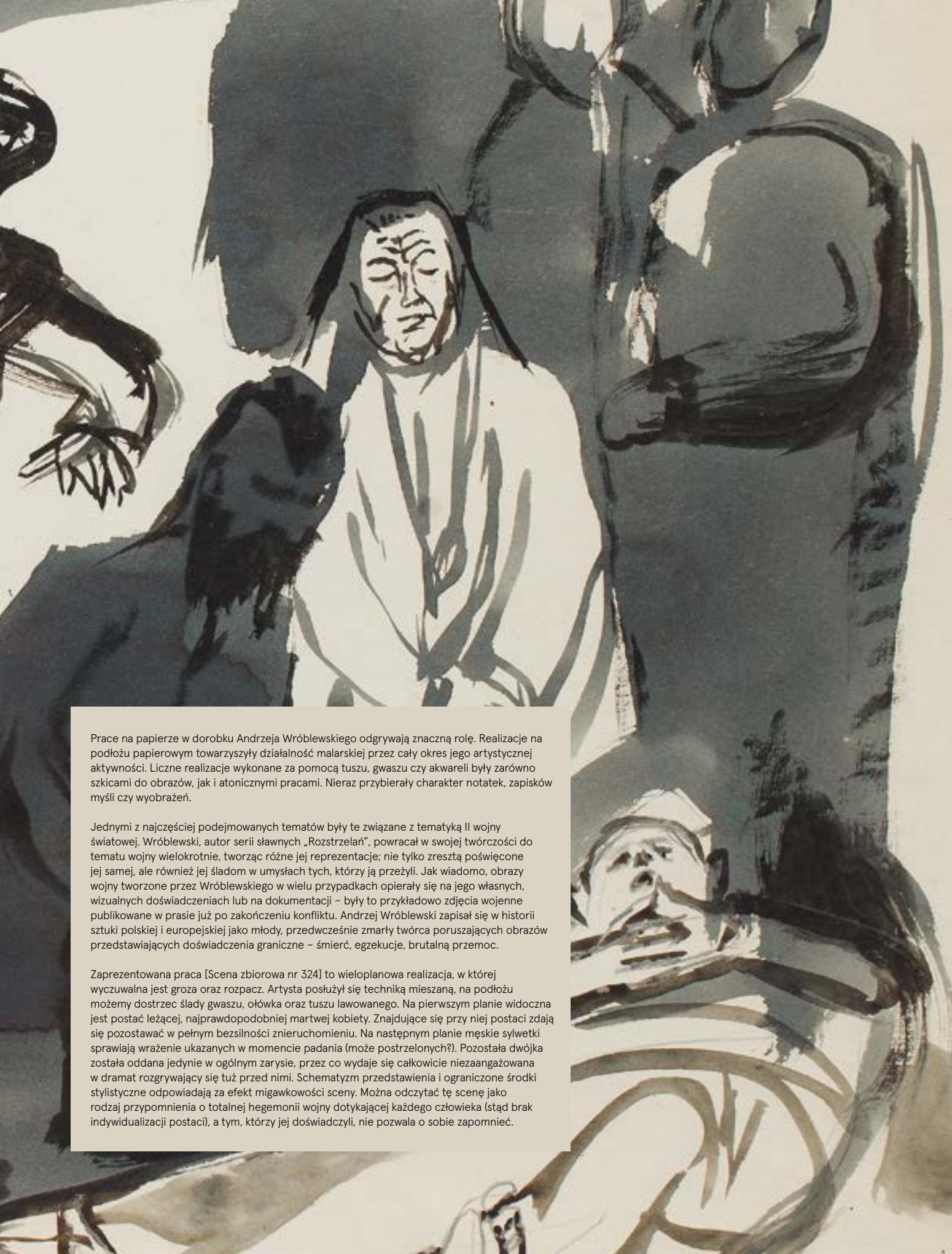
Andrzej Wróblewski

„Niezliczone próby oddania grozy czasów wojny, podejmowane przez wielu wybitnych twórców, nie trafiły w uniwersalne sedno budowania przesłania. Naprawdę doniosła i przejmująca wizja tamtych lat została stworzona we wczesnych, studenckich obrazach Andrzeja Wróblewskiego – może dlatego, że przeniósł on na płótno obrazy rzeczywistości emocjonalnej, jakie powstały w wyobraźni dziecka, którym był w latach wojny. Siła malarskiej perswazji, cechująca obrazy Wróblewskiego związane z wojennymi wspomnieniami, do dziś porusza swą prostotą i dobitnością. Artysta nie odwołuje się do przeżyć całej ludzkości, nie próbuje wznieść się ponad własne doświadczenie wojenne i malarskie. Bohaterami jego płócien są pojedynczy ludzie – widziani w oderwaniu od wojennej hekatombi będącej udziałem anonimowego tłumu – stawiani w stan konfrontacji bardzo osobistej, a nawet intymnej”.

Anda Rotenberg

Prace na papierze w dorobku Andrzeja Wróblewskiego odgrywają znaczną rolę. Realizacje na podłożu papierowym towarzyszyły działalności malarskiej przez cały okres jego artystycznej aktywności. Liczne realizacje wykonane za pomocą tuszu, gwaszu czy akwareli były zarówno szkicami do obrazów, jak i atonicznymi pracami. Nieraz przybierały charakter notatek, zapisków myśli czy wyobrażeń.

Jednymi z najczęściej podejmowanych tematów były te związane z tematyką II wojny światowej. Wróblewski, autor serii sławnych „Rozstrzelań”, powracał w swojej twórczości do tematu wojny wielokrotnie, tworząc różne jej reprezentacje; nie tylko zresztą poświęcone jej samej, ale również jej śladom w umysłach tych, którzy ją przeżyli. Jak wiadomo, obrazy wojny tworzone przez Wróblewskiego w wielu przypadkach opierały się na jego własnych, wizualnych doświadczeniach lub na dokumentacji – były to przykładowo zdjęcia wojenne publikowane w prasie już po zakończeniu konfliktu. Andrzej Wróblewski zapisał się w historii sztuki polskiej i europejskiej jako młody, przedwcześnie zmarły twórca poruszających obrazów przedstawiających doświadczenia graniczne – śmierć, egzekucje, brutalną przemoc.

Zaprezentowana praca [Scena zbiorowa nr 324] to wieloplanowa realizacja, w której wyczuwalna jest groza oraz rozpacz. Artysta posłużył się techniką mieszaną, na podłożu możemy dostrzec ślady gwaszu, ołówka oraz tuszu lawowanego. Na pierwszym planie widoczna jest postać leżącej, najprawdopodobniej martwej kobiety. Znajdujące się przy niej postaci zdają się pozostawać w pełnym bezsilności zniechęceniu. Na następnym planie męskie sylwetki sprawiają wrażenie ukazanych w momencie padania (może postrzelonych?). Pozostała dwójka została oddana jedynie w ogólnym zarysie, przez co wydaje się całkowicie niezaangażowana w dramat rozgrywający się tuż przed nimi. Schematyzm przedstawienia i ograniczone środki stylistyczne odpowiadają za efekt migawkowości sceny. Można odczytać tę scenę jako rodzaj przypomnienia o totalnej hegemonii wojny dotykającej każdego człowieka (stąd brak indywidualizacji postaci), a tym, którzy jej doświadczyli, nie pozwala o sobie zapomnieć.

16 †

ANDRZEJ WRÓBLEWSKI

1927-1957

Portret kobiety i dziewczyna z różami, 1953 – praca dwustronna

akwarela, tusz/papier, 30 x 41,5 cm

sygnowany l.g.: 'A. Wróblewski'

na odwrociu dedykacja Teresy Wróblewskiej

estymacja:

40 000 – 75 000 PLN

9 150 – 17 100 EUR

OPINIE:

autentyczność pracy skonsultowana z Fundacją Andrzeja Wróblewskiego

„Dzięki tym pracom, ukazującym potrzebę patrzenia, nieustannego przetwarzania widzialności w formę, można zrozumieć rodzaj talentu Wróblewskiego. Tak jakby miał w sobie dodatkowy organ, zmysł przetłumaczania świata na rysunek, gwasz, akwarelę o dużo szerszym niż wizualny wymiarze. Chwytał kreską i plamą nie tylko kształt, ale i sens tego, na co patrzył (...). Co za siłą zdecydowanego budowania przestrzeni, a czasem w akwarelach czy gwaszach, co za czułość, uroda i umiejętność zestawiania kolorów i tonów”.

Barbara Majewska

Zaprezentowana praca to realizacja dwustronna. Pomimo iż wielu artystów decydowało się malować na obydwóch stronach swych malarskich podłoży, rzadko który z nich czynił to z taką konsekwencją jak Andrzej Wróblewski. Artysta nieraz stawiał widza przed wyborem, która strona dzieła jest tą ważniejszą. Jak opisywała zjawisko dwustronności w sztuce Wróblewskiego Joanna Mytkowska przy okazji wystawy „Andrzej Wróblewski: Recto/Verso”:

„Używanie przez artystę obu stron płótna lub papieru trudno uznać za przypadek, zbieg okoliczności czy wybór czysto ekonomiczny. Uważne spojrzenie na te prace pozwala czytać dwustronność jako swoisty program twórczości Andrzeja Wróblewskiego: artysta każe się im uzupełniać, podważać i wzajemnie komplikować. Tego rodzaju współobecność dwóch, najczęściej skrajnie różnych, wypowiedzi to też przewrotny sposób stawiania widza przed wyborem preferowanej strony dzieła, uznając jednocześnie istnienie obu obrazów” (Joanna Mytkowska [w:] Dwustronne obrazy Wróblewskiego w Muzeum Sztuki Nowoczesnej, <https://dzieje.pl/kultura-i-sztuka/dwustronne-obrazy-wroblewskiego-w-muzeum-sztuki-nowoczesnej>, dostęp: 23.08.2021).

W przypadku zaprezentowanej pracy na jednej ze stron artysta przedstawił wręcz romantyczny portret młodej kobiety z pąkami róży. Rozmarzonym wzrokiem dziewczyna zerka w lewą stronę, wydając się pogrążona we własnych myślach. Na drugiej stronie Wróblewski przedstawił elegancko ubraną starszą kobietę. Obydwie prace znaczenie różnią się od siebie pod względem zastosowanych środków artystycznych. Portret młodej kobiety zdaje się wykonany za pomocą szybkich pociągnięć tuszu. Rysy bohaterki kontrastują jednak ze starannie nakreślonym pakiem róży. Praca zdaje się zdominowana przez kontrasty pomiędzy tuszem oraz podłożem. W przypadku portretu starszej kobiety rysunek jest bardziej stonowany oraz monochromatyczny. Te dwa portrety, różniące się względem siebie pod względem techniki oraz kadrowania, zdają się kontrastować ze sobą, a ich połączenie intryguje.

Zaprezentowana praca datowana jest na 1953. Warto wspomnieć, iż był to rok ważnych zmian w życiu osobistym artysty – wziął wtedy ślub z Teresą Walerią Reutt. Ich pierwszym dzieckiem był urodzony niespełna rok później syn Andrzej, najstarszy spośród trojga dzieci w rodzinie.

Wróblewski studiował historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim i malarstwo na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Jego pierwsze prace utrzymane były w duchu kapistowskim. Pozbawione wątpliwości przekonanie Wróblewskiego o potrzebie przekazywania w sztuce prawdziwych, a nawet brutalnych historii spotkało się z ostrym sprzeciwem profesorów. Mimo to artysta niezłomnie rozwijał swoją wizję artystyczną – tworzył obrazy wynikające z obserwacji rzeczywistości, jednak poddane deformacji i prześięknięte jego indywidualną ekspresją. W 1948 zainicjował powstawanie Grupy Samokształceniowej w krakowskiej akademii, do której przystąpili m.in. Przemysław Brykalski, Andrzej Strumiłło czy Andrzej Wajda. Na początku lat 50. Wróblewski, jako jeden z niewielu przedstawicieli swojego pokolenia, zdecydował się nie stawiać oporu socrealizmowi, ale połączyć go ze swoją ekspresyjną, nieco mroczną estetyką. Wynikiem tego połączenia jest styl, który dziś zdobył uznanie nie tylko odbiorców polskich, lecz także tych na całym świecie. Tragiczna, przedwczesna śmierć artysty w Tatrach przerwała jego kilkuletnią zaledwie karierę artystyczną. Wróblewski pozostawił nam jednak pokazy i niezwykle różnorodny dorobek, który w ostatnich latach wystawiano m.in. w prestiżowych Van Abbemuseum w Eindhoven i Muzeum Królowej Zofii w Madrycie.

William B. Morgan
2123
Teresa C. Morgan

17 ↑

WŁADYSŁAW STRZEMIŃSKI

1893–1952

Baba z cyklu "Małorolni", 1950

ołówek/papier, 21 x 29,5 cm
opisany l.d.: '44'

estymacja:

30 000 – 50 000 PLN

6 850 – 11 400 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja Niki Strzemińskiej, Warszawa

WYSTAWIANY:

Warsztat Władysława Strzemińskiego, Galeria Anny Wesołowskiej, Łódź 1985

LITERATURA:

Warsztat Władysława Strzemińskiego, Galeria Anny Wesołowskiej, Łódź, czerwiec 1985, poz. 110 (il.)
Władysław Strzemiński 1893–1952. W setną rocznicę urodzin, katalog wystawy w Muzeum Sztuki
w Łodzi, [red.] Jadwiga Janik, Zenobia Karnicka i Janina Ładnowska, Muzeum Sztuki, Łódź 1994, s. 239,
poz. VI.139 (il.)

Władysław Strzemiński, 1932 / Narodowe Archiwum Cyfrowe

CHŁOPI I SZTUKA

„Tematem ich są formy obłe, ameboidalne, kształtem swym przypominające obłoki, drzewa, postacie ludzkie, domy itp. Elementem formotwórczym jest linia, zawsze o miękkim zarysie i jednakowej grubości, najczęściej zamknięta”.

Anna Wesołowska

Zaprezentowana praca powstawała w 1950. Realizacja przedstawiająca zwróconą tyłem chłopkę pochodzi z późnego okresu życia i twórczości Władysława Strzemińskiego. Był to okres okupacji i pierwszych lat po wyzwoleniu. Artysta wojnę spędził przede wszystkim w Łodzi. W tym czasie, jak wielu innych twórców, był pozbawiony środków i możliwości tworzenia na płótnie. Papier stał się dla artysty ważnym podłożem artystycznym dzięki któremu mógł rozwijać swoją twórczość.

Prace z tego okresu pozwalają spojrzeć na twórczość artysty w nowy sposób i uzupełniają znaczną lukę w wiedzy o jego twórczości. W tym czasie Strzemiński stworzył następujące cykle prac na kalce oraz na papierze: „Białoruś zachodnia” (1939), „Deportacja” (1940), „Wojna domowa” (1941), „Twarze” (1942), „Taniec jak błoto” (1944), „Ręce, które nie z nami” (1945), „Olimpiada” (1948) oraz cykl, z którego pochodzi zaprezentowana praca „Małorolni” (1950). Tematem wymienionych cykli są obłe formy, które kształtem przypominają obłoki, postacie ludzkie, drzewa czy domy. Nieraz prace na papierze stanowiły szkice do obrazów Strzemińskiego. Głównym środkiem ekspresji jest tutaj linia – zawsze miękka, jednolita pod względem grubości i najczęściej zamknięta. Zaprezentowany obiekt przedstawia zwróconą tyłem chłopkę. Artysta przedstawił postać kobiety za pomocą konturu i syntetycznej formy, nie stosując światłocienia ani koloru.

Prace z tego okresu dowodzą ogromnej wszechstronności artysty i jego otwartości na różnorodne inspiracje. Rysunki na kalce i na papierze powstałe w tym okresie w większości znajdują się w zbiorach muzealnych i rzadko pokazywane są szerokiej publiczności. Zostały one zaprezentowane publiczności przy okazji wystawy „Warsztat Władysława Strzemińskiego”, która odbyła się w 1985 w Łodzi.

Te figuratywne cykle są interpretowane przez krytyków na różne sposoby. Przede wszystkim pozwalają spojrzeć na Strzemińskiego jako na artystę reagującego na sytuację i czas, w którym przyszło mu tworzyć. Te drobnych formatów prace, powstałe obok wybitnych płócien artysty, ukazują go jako człowieka niezwykle wszechstronnego. Biorąc pod uwagę, że artysta w latach 1948-49 pracował nad abstrakcyjnymi „Powidokami” oraz pisał „Teorię Widzenia”, ten widoczny zwrot ku figuracji postrzegamy jako próbę odpoczynku lub odreagowania. Innym proponowanym przez krytyków spojrzeniem jest interpretowanie tego okresu w kontekście przemian w polskiej sztuce. Pod koniec lat 40. władza ludowa zaczęła wykazywać rosnące zainteresowanie plastyką jako taką. W powietrzu wisił socrealistyczny przewrót w Ministerstwie Kultury i Sztuki. Zmiany nastąpiły także w twórczości Strzemińskiego. W jego realizacjach zaczęły coraz częściej pojawiać się tematy takie jak praca przy krosnach, chłopki, łany zbóż. Widoczne zmiany i zwrot ku figuracji sugerują, że Strzemiński musiał mieć świadomość przewrotów zachodzących w tym czasie. Propozycja sztuki, którą w 1949 kształtował artysta, sztuki o awangardowej proveniencji, ale właściwej socrealistycznej doktrynie i tematyce, nie została przez władze zaakceptowana. W 1950 Strzemiński został usunięty z PWSSP.

18 †

ALFRED LENICA

1899–1977

"Misterium", 1946

olej/tektura, 79 x 57 cm (w świetle passe-partout); 81 x 58 cm (arkusz)

sygnowany i datowany p.d.: 'Lenica 46'

na odwrociu naklejka z opisem pracy

estymacja:

70 000 – 90 000 PLN

16 000 – 20 550 EUR

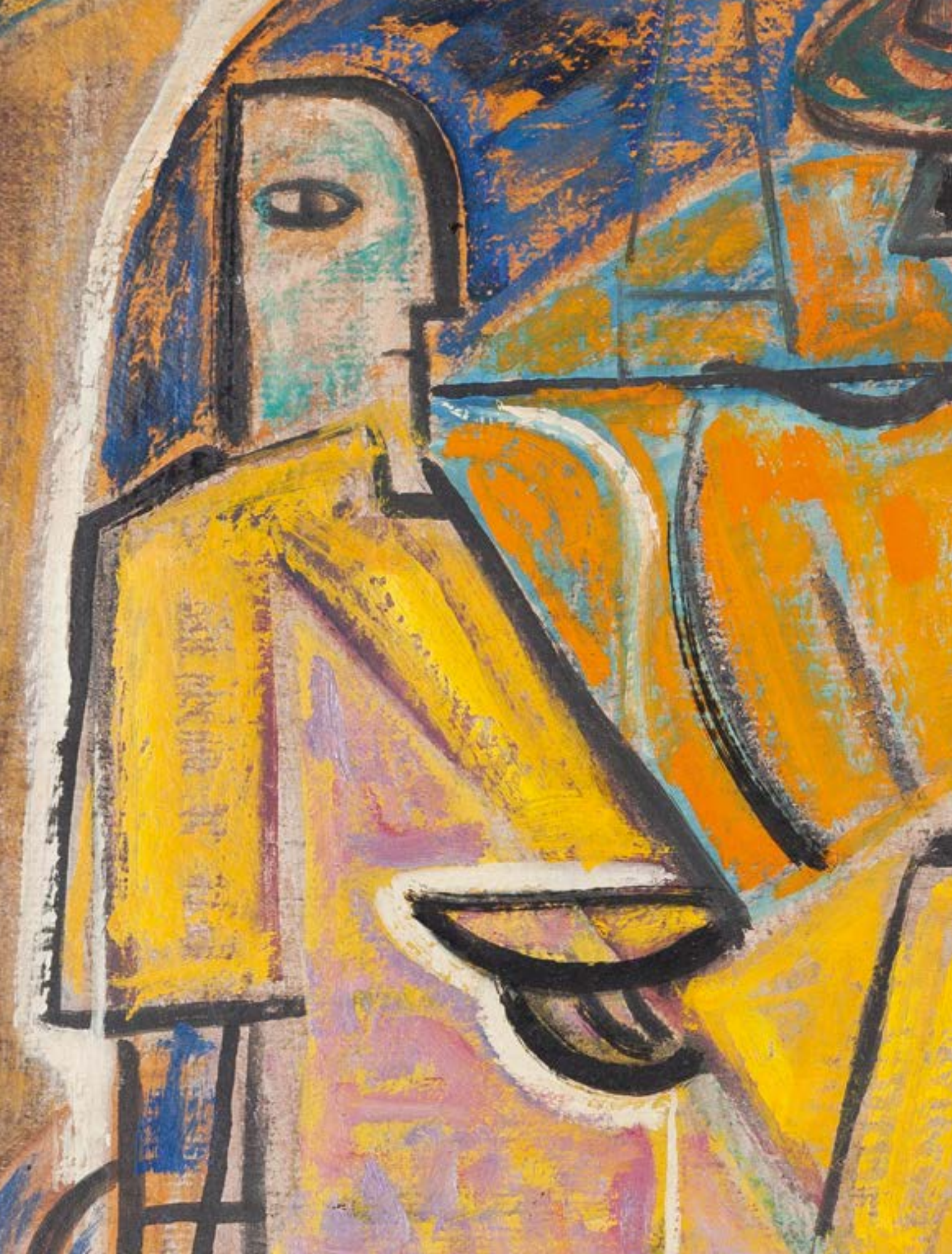
WYSTAWIANY:

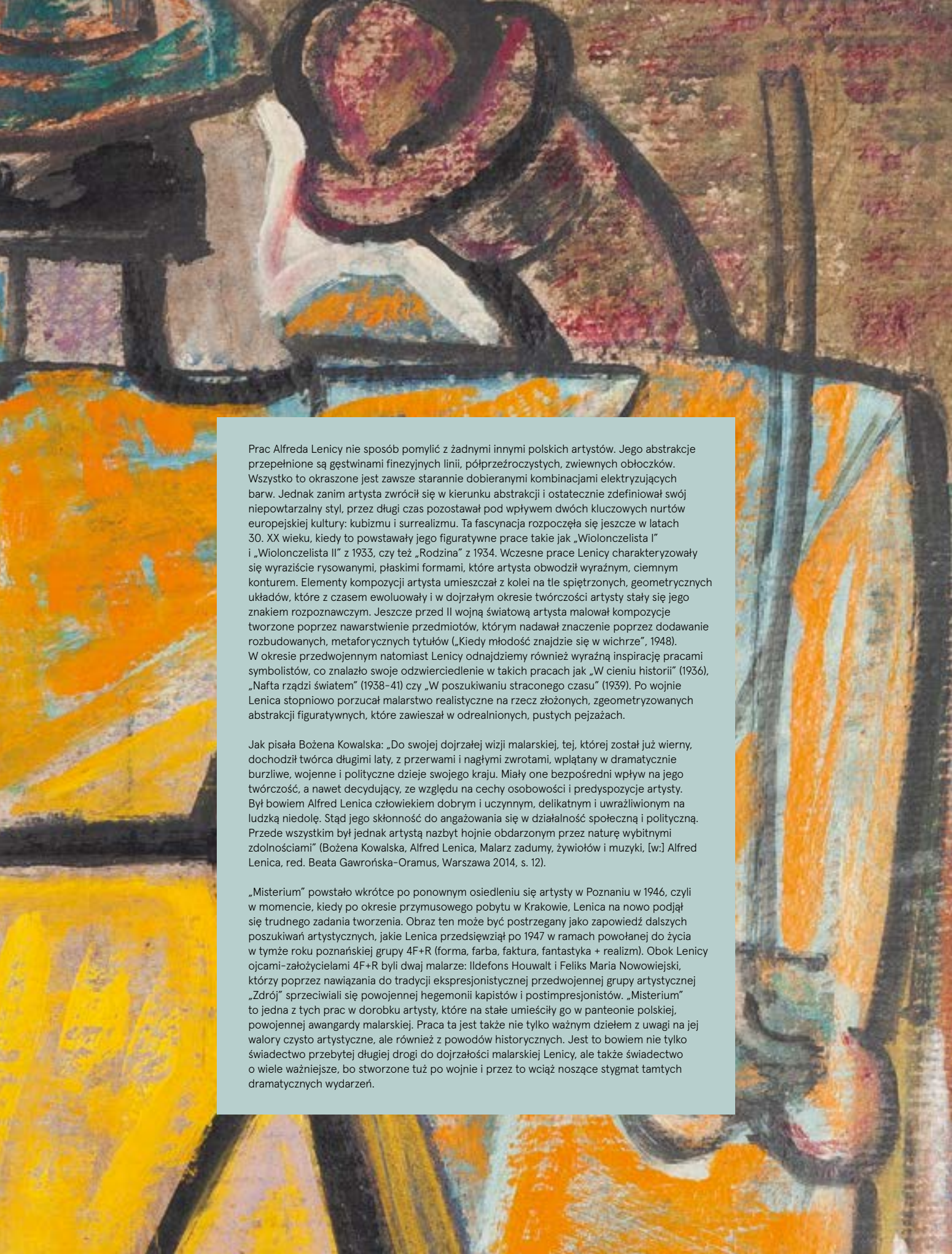
„Alfred Lenica malarstwo”, Galeria Miejska Arsenał, Poznań, Muzeum Narodowe w Szczecinie,
Pałac Sztuki Kraków, 2002

LITERATURA:

Alfred Lenica. Malarstwo, katalog wystawy, opracowanie Wojciech Makowiecki, Mirosław Pawłowski,
Marian Szczepaniak, Galeria Miejska Arsenał, Poznań 2002, s. nlb. (lista prac eksponowanych)

Prac Alfreda Lenicy nie sposób pomylić z żadnymi innymi polskich artystów. Jego abstrakcje przepełnione są gęstwinami finezyjnych linii, półprzeźroczystych, zwiewnych obłoczków. Wszystko to okraszone jest zawsze starannie dobieranymi kombinacjami elektryzujących barw. Jednak zanim artysta zwrócił się w kierunku abstrakcji i ostatecznie zdefiniował swój niepowtarzalny styl, przez długi czas pozostawał pod wpływem dwóch kluczowych nurtów europejskiej kultury: kubizmu i surrealizmu. Ta fascynacja rozpoczęła się jeszcze w latach 30. XX wieku, kiedy to powstawały jego figuratywne prace takie jak „Wiolonczelista I” i „Wiolonczelista II” z 1933, czy też „Rodzina” z 1934. Wczesne prace Lenicy charakteryzowały się wyrażeniem rysowanymi, płaskimi formami, które artysta obwodził wyraźnym, ciemnym konturem. Elementy kompozycji artysta umieszczał z kolei na tle spiętrzonych, geometrycznych układów, które z czasem ewoluowały i w dojrzałym okresie twórczości artysty stały się jego znakiem rozpoznawczym. Jeszcze przed II wojną światową artysta malował kompozycje tworzone poprzez nawarstwienie przedmiotów, którym nadawał znaczenie poprzez dodawanie rozbudowanych, metaforycznych tytułów („Kiedy młodość znajdzie się w wichrze”, 1948). W okresie przedwojennym natomiast Lenicy odnajdziemy również wyraźną inspirację pracami symbolistów, co znalazło swoje odzwierciedlenie w takich pracach jak „W cieniu historii” (1936), „Nafta rządzi światem” (1938–41) czy „W poszukiwaniu straconego czasu” (1939). Po wojnie Lenica stopniowo porzucał malarstwo realistyczne na rzecz złożonych, zgeometryzowanych abstrakcji figuratywnych, które zawieszał w odrealnionych, pustych pejzażach.

Jak pisała Bożena Kowalska: „Do swojej dojrzałej wizji malarskiej, tej, której został już wierny, dochodził twórca długimi laty, z przerwami i nagłymi zwrotami, wpłątany w dramatycznie burzliwe, wojenne i polityczne dzieje swojego kraju. Miały one bezpośredni wpływ na jego twórczość, a nawet decydujący, ze względu na cechy osobowości i predyspozycje artysty. Był bowiem Alfred Lenica człowiekiem dobrym i uczynnym, delikatnym i uwrażliwionym na ludzką niedolę. Stąd jego skłonność do angażowania się w działalność społeczną i polityczną. Przede wszystkim był jednak artystą nazbyt hojnie obdarzonym przez naturę wybitnymi zdolnościami” (Bożena Kowalska, Alfred Lenica, Malarz zadumy, żywiołów i muzyki, [w:] Alfred Lenica, red. Beata Gawrońska-Oramus, Warszawa 2014, s. 12).

„Misterium” powstało wkrótce po ponownym osiedleniu się artysty w Poznaniu w 1946, czyli w momencie, kiedy po okresie przymusowego pobytu w Krakowie, Lenica na nowo podjął się trudnego zadania tworzenia. Obraz ten może być postrzegany jako zapowiedź dalszych poszukiwań artystycznych, jakie Lenica przedsięwziął po 1947 w ramach powołanej do życia w tymże roku poznańskiej grupy 4F+R (forma, farba, faktura, fantastyka + realizm). Obok Lenicy ojcami-założycielami 4F+R byli dwaj malarze: Ildefons Houwalt i Feliks Maria Nowowiejski, którzy poprzez nawiązania do tradycji ekspresjonistycznej przedwojennej grupy artystycznej „Zdrój” sprzeciwiali się powojennej hegemonii kapistów i postimpresjonistów. „Misterium” to jedna z tych prac w dorobku artysty, które na stałe umieściły go w panteonie polskiej, powojennej awangardy malarskiej. Praca ta jest także nie tylko ważnym dziełem z uwagi na jej walory czysto artystyczne, ale również z powodów historycznych. Jest to bowiem nie tylko świadectwo przebytej długiej drogi do dojrzałości malarskiej Lenicy, ale także świadectwo o wiele ważniejsze, bo stworzone tuż po wojnie i przez to wciąż noszące stygmat tamtych dramatycznych wydarzeń.

19 †

ROMAN OPAŁKA

1931-2011

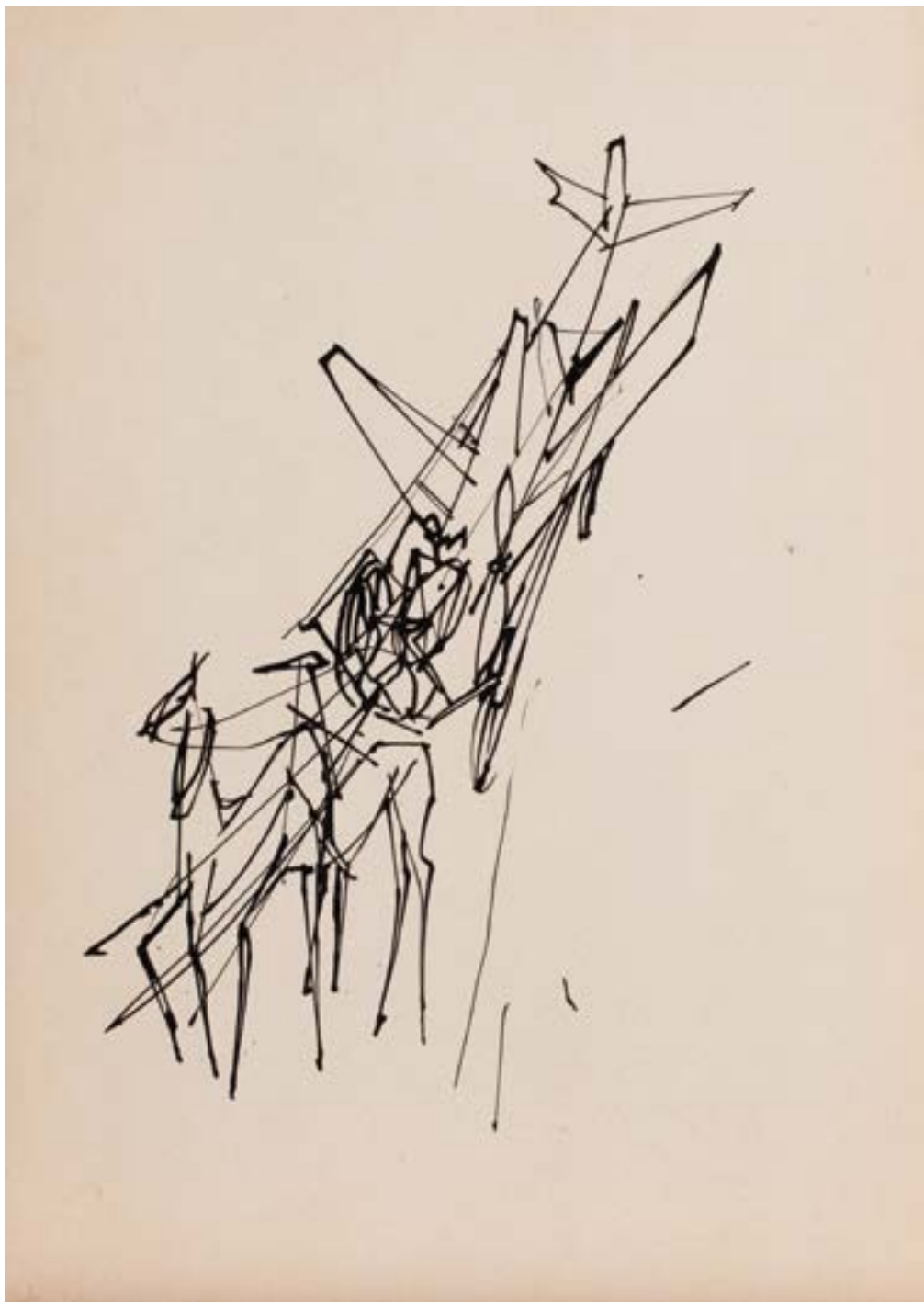
Z serii "Czyste ręce"

technika mieszana, kolaż, gwasz, tusz/papier, 46,3 x 26,3 cm (arkusz)

estymacja:

5 000 - 6 500 PLN

1 150 - 1 500 EUR

20 †

ROMAN OPAŁKA

1931-2011

Koń i samolot – szkic ilustracji

tusz/papier, 30 x 21,5 cm

estymacja:

5 000 – 7 000 PLN

1 200 – 1 600 EUR

21†

STEFAN GIEROWSKI

1925

Kompozycja, 1984

akwarela/papier, 19,5 x 17 cm (arkusz)
sygnowany i datowany p.d.: 'S. Gierowski 84'

estymacja:

6 000 – 10 000 PLN

1 400 – 2 300 EUR

22 †

STEFAN GIEROWSKI

1925

Bez tytułu, 2004

akwarela/papier, 75 x 52 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'S. Gierowski 04'

estymacja:

26 000 - 40 000 PLN

5 950 - 9 150 EUR

POCHODZENIE:

Galeria Grafiki i Plakatu, Warszawa

23 †

RYSZARD WINIARSKI

1936–2006

"Projekt 5", 1971

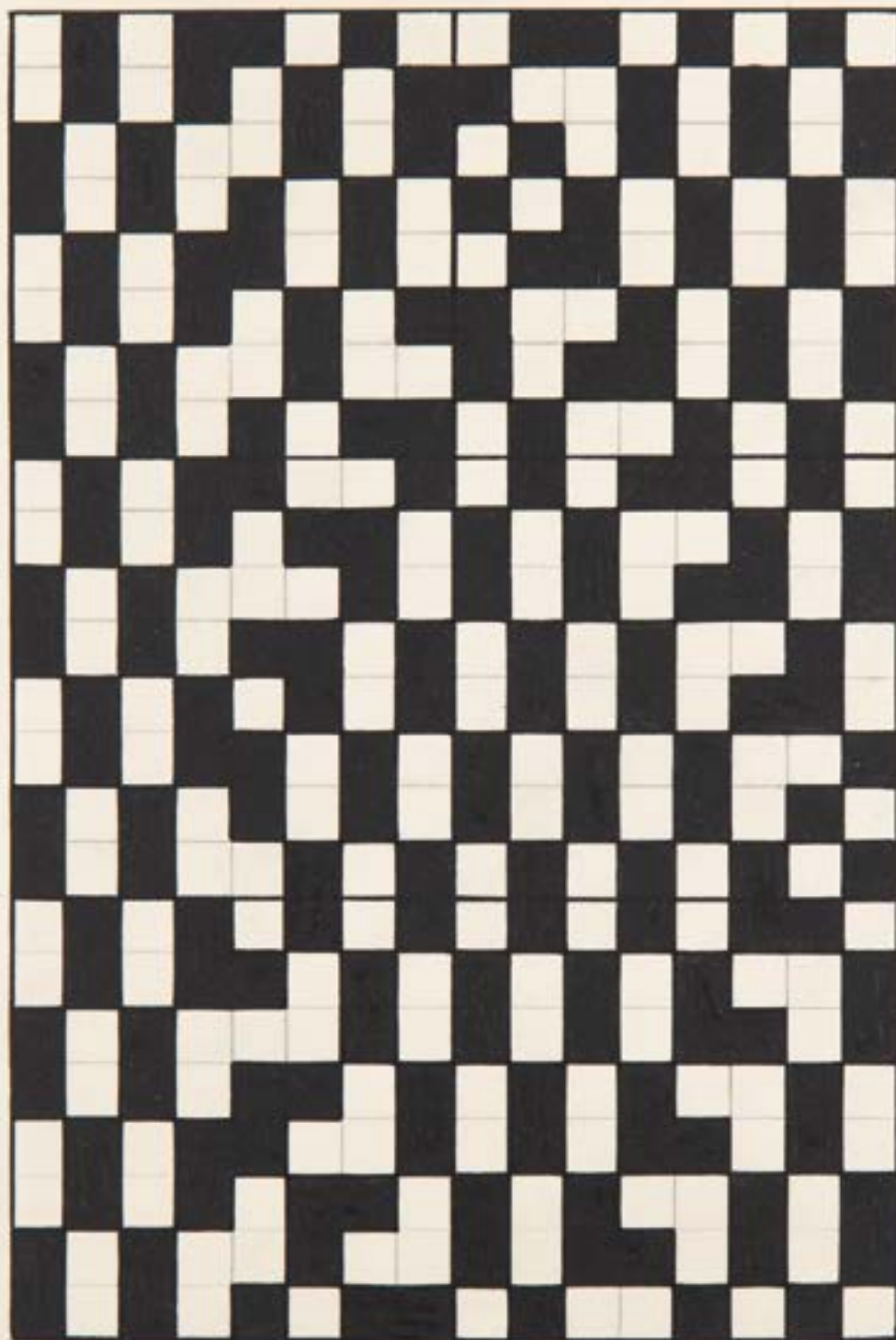
ołówek, tusz/papier, 30 x 21,5
sygnowany i datowany p.d.: 'winiarski '71'
oraz opisany śr.d.: 'PROJEKT 5'

estymacja:

14 000 – 20 000 PLN

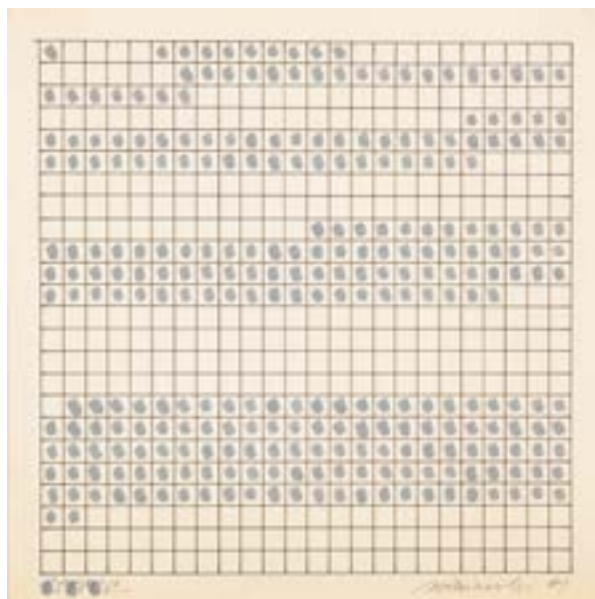
3 200 – 4 600 EUR

Winiarski konsekwentnie podążał za wypracowanym na początku swojej twórczości założeniem – pragnieniem połączenia sztuki z nauką. Artyście o podwójnym wykształceniu, malarskim oraz inżynierskim przyświecał cel wypracowania zasad regulujących powstawanie dzieła. Dążąc do maksymalnego uproszczenia środków artystycznego wyrazu, Ryszard Winiarski posługiwał się początkowo tylko czernią i bielą (odpowiednikami matematycznych zer i jedynek) oraz kwadratem jako stałym modulem budującym kompozycje, których zapis powstawał w wyniku zastosowania przypadku w procesie tworzenia pracy (rzut kostką do gry, losowanie, wybór przypadkowych liczb). Zgodnie z koncepcją artysty jego prace były wynikiem połączonych ze sobą czynników przypadku i zaprogramowania. Program przewidywał np. wybór wielkości kwadratu, wybór koloru lub narożnika obrazu, od którego zaczynała się rozwijać kompozycja. O ostatecznym wyborze elementów decydował jednak przypadek, czyli rzut kostką lub monetą. Pod jego ręką przypadek nabierał cech logiczności.

miniatur 71

PROJEKT 5

24 †

RYSZARD WINIARSKI

1936-2006

Zestaw 5 rysunków, 1981

technika mieszana, tusz/papier, 27 x 27 cm

sygnowany, datowany i opisany u dołu: '122232425262... winiarski 81'

sygnowany, datowany i opisany u dołu: '212223... winiarski 81'

sygnowany, datowany i opisany u dołu: '111213... winiarski 81'

sygnowany, datowany i opisany u dołu: '13 23 33 43 53 63... winiarski 81'

sygnowany, datowany i opisany u dołu: '123456... winiarski 81'

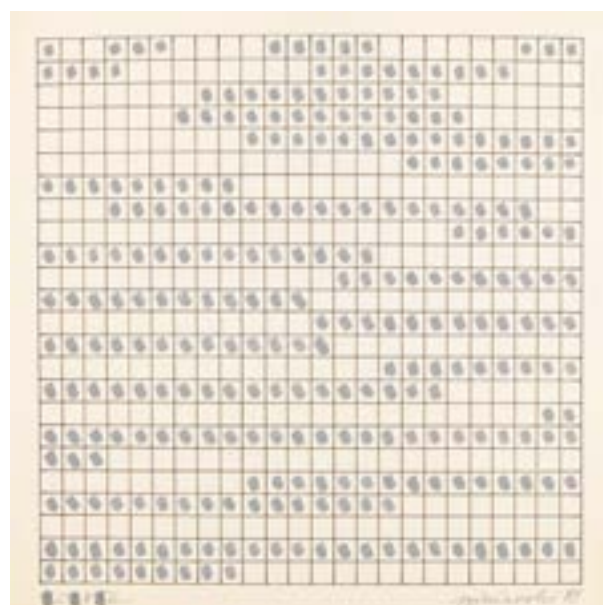
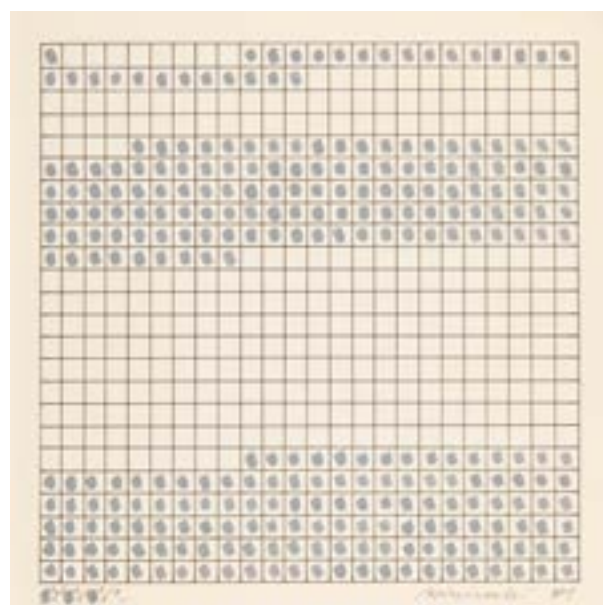
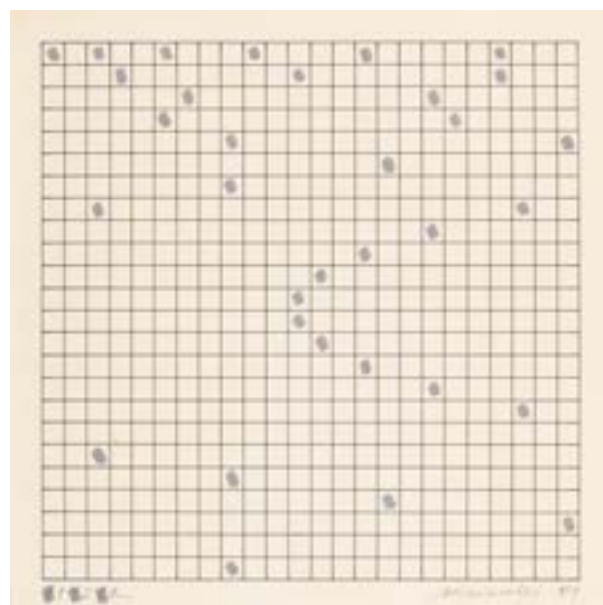
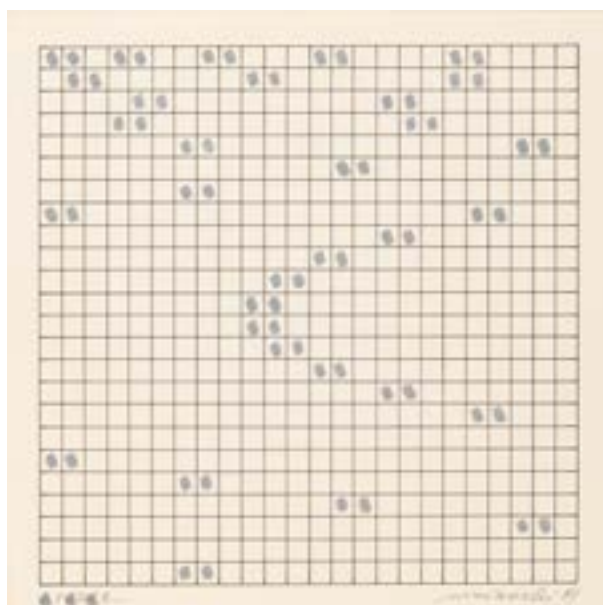
estymacja:

24 000 - 30 000 PLN

5 500 - 6 850 EUR

„Na pierwszy rzut oka to, co robił Winiarski, może wydać ofensywą wymierzoną w najświętsze wartości artystyczne – w każdym razie te tradycyjne. Lubimy bowiem utożsamiać sztukę z intuicją, emocjami, subiektywizmem i wolnością”.

Stach Szablowski

25 †

WOJCIECH FANGOR

1922-2015

Niedrukowana wersja plakatu do "Tygodnia zbliżenia kulturalnego z krajami wschodu"

akwarela, kredka/papier, 110 x 80 cm

sygnowany p.g.: 'Fangor'

estymacja:

30 000 – 50 000 PLN

6 850 – 11 400 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja Piotra Dąbrowskiego

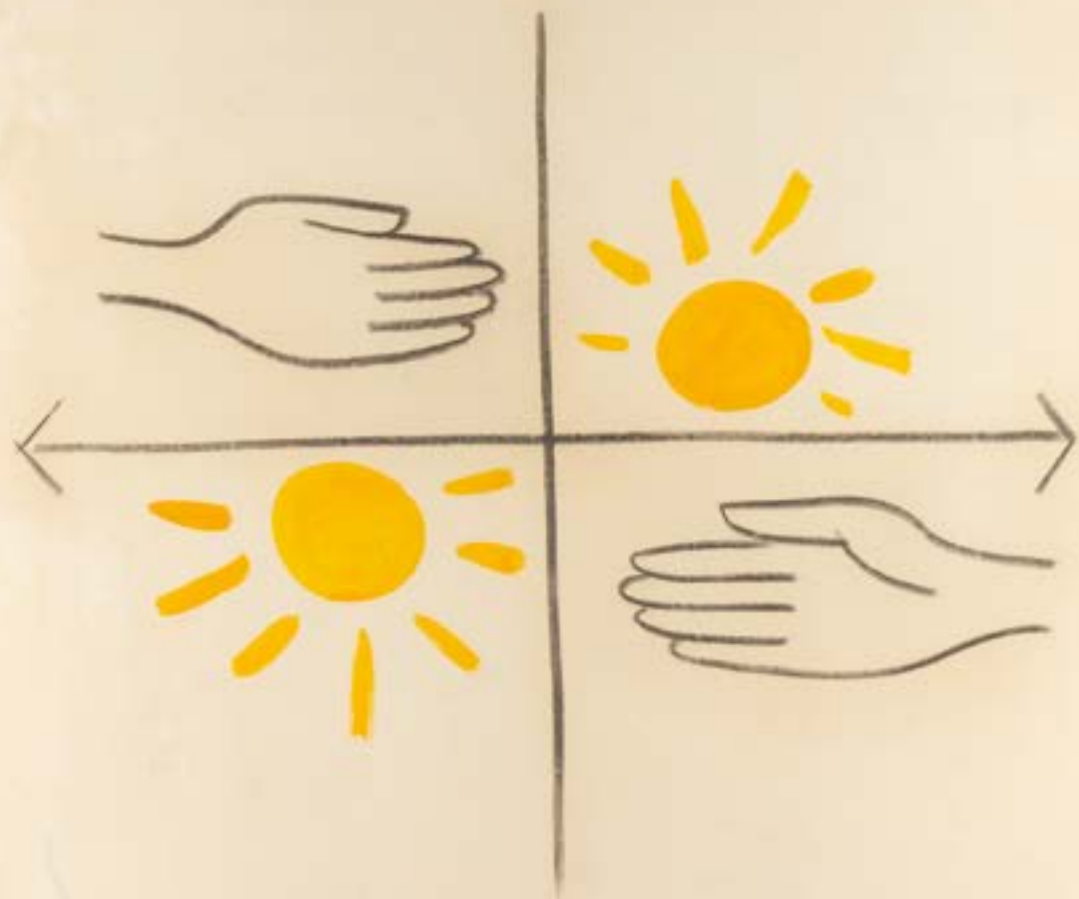
WYSTAWIANY:

„Wojciech Fangor. Plakaty”, Wystawa z kolekcji Piotra Dąbrowskiego, Galeria Test, 23.11-09.12.2011

LITERATURA:

Wojciech Fangor Plakaty. Wystawa z kolekcji Piotra Dąbrowskiego, red. Piotr Dąbrowski, Galeria Test, Warszawa 2011, okładka tylna (il.)

Finger

MNIEJ ZNANE OBLICZE MISTRZA

Postać Wojciecha Fangora jest kojarzona przede wszystkim z malarstwem – obrazami kreowanymi za pomocą miękkich, organicznych form. Warto jednak przypomnieć, że artysta był nie tylko malarzem, ale też znakomitym plakacistą, współtwórcą Polskiej Szkoły Plakatu, a jego dokonania w tej dziedzinie uznaje się za przełomowe.

W latach 50., gdy artysta zasłynął już jako malarz, został współtwórcą tzw. Polskiej Szkoły Plakatu, grupy polskich plakacistów, którzy zdobyli międzynarodowe uznanie. Pomimo zróżnicowania pod względem stylistycznym, artystów łączył fakt, że tworzyli plakaty przede wszystkim o tematyce społecznej, politycznej oraz kulturalnej. W latach 1953–61 Wojciech Fangor wykonał ponad sto plakatów oraz rysunków do „Życia Warszawy”. Cechami charakterystycznymi jego realizacji była syntetyczna oraz uproszczona forma. Eksperymenty w zakresie plakatu zakończył jego wyjazd z kraju w 1961.

Zaprezentowana praca jest niedrukowaną wersją, a właściwie motywem artystycznym, do plakatu Tygodnia Zbliżenia z Krajami Wschodu. Lapidarności motywu, która jest cechą charakterystyczną plakatów Fangora, nadaje pracy monumentalizmu oraz sprawia, że jej wydźwięk jest silny oraz czytelny.

Projekt do plakatu pochodzi z największej kolekcji prywatnej polskiej szkoły plakatu należącej do Piotra Dąbrowskiego. Praca została pokazana na wystawie w galerii Test, która jako pierwsza pokazała Wojciecha Fangora wyłącznie jako plakacistę, co pozwoliło na poznanie, lub przypomnienie, mniej znanej, a równie ważnej, części twórczości artysty. Analiza szkiców do plakatów i samych realizacji, pozwala na zapoznanie się ze ścieżką artystyczną Fangora oraz obserwację zmian, jakie zachodziły w jego twórczości. Pomimo iż artysta tworzył plakaty przez krótki okres swojej działalności, jego realizacje są niezwykle różnorodne. Choć wychodził on od tradycji malarskich, szybko rozpoczął eksperymenty dalekie od malarskich rozwiązań, co dowodzi jego niezwykle wszechstronności. Jak opowiadał Piotr Dąbrowski: „Styl artysty szybko ewoluował od czysto malarskich realizacji do bardziej graficznych, wykorzystujących także materię fotograficzną. Dlatego jego projekty to druki o różnej stylistyce: od realizmu socjalistycznego, poprzez swobodne figuratywne kompozycje malarskie do syntetycznych prac graficznych wykorzystujących czy bazujących na fotografiach” (Piotr Dąbrowski, Twórca 90 plakatów, red. Anna Maziuk, „Życie Warszawy”, <https://www.zw.com.pl/artykul/647788.html>, dostęp: 23.08.2021).

26 †

EWA KURLUK

1946

"Koniec świata", 1973

kolaż, tusz, ołówek/papier, 66 x 48 cm
sygnowany p.d.: 'E. Kuryluk' oraz datowany l.d.: '1973'
oraz opisany wewnątrz kompozycji: '13. okt.73'

estymacja:

5 000 - 7 000 PLN

1 150 - 1 600 EUR

WYSTAWIANY:

„Człeko pejzaż”, wystawa indywidualna, Galeria Sztuki Wozownia,
Toruń, 7.04-7.05.2017

„Człeko pejzaż”, wystawa indywidualna, Artemis Galeria Sztuki, Kraków,
12.05-4.06.2016

LITERATURA:

Człeko pejzaż/Human landscape, Ewa Kuryluk 1959-1975,
katalog wystawy indywidualnej, Kraków 2016, s. 102 (il.)

27 †

JAN BERDYSZAK

1934-2014

Kompozycja, 1962

gwasz/papier, 41 x 21 cm (arkusz)

sygnowany i datowany na odwrociu: 'JAN | BER | DYSZ | AK | 1962'

estymacja:

5 000 – 8 000 PLN

1 150 – 1 850 EUR

28

ALFRED LENICA

1899-1977

Kompozycja, 1963

gwasz/papier, 42 x 29,5 cm (arkusz)
sygnowany podwójnie u dołu: 'Lenica'

estymacja:

5 000 - 7 000 PLN

1 200 - 1 600 EUR

29 †

ALFRED LENICA

1899-1977

Portret matki

akwarela/papier, 41,5 x 29 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

3 000 - 5 000 PLN

700 - 1 200 EUR

30 †

ALFRED LENICA

1899-1977

Bez tytułu

gwasz/papier, 27,5 x 39,5 cm
sygnowany p.d.: 'Lenica'

estymacja:

8 000 – 12 000 PLN

1 850 – 2 750 EUR

31 †

BARBARA ZBROŻYNA

1923-1995

Kompozycja, 1992

węgiel, pastel/tektura, 104 x 73,5 cm (arkusz)
sygnowany p.d. 'BZbrożyna' oraz datowany l.d. '12 VIII 92'

estymacja:

6 000 - 8 000 PLN

1 400 - 1 850 EUR

POCHODZENIE:

kolekcja spadkobierców artystki

32 †

ROMAN ARTYMOWSKI

1919-1993

"Arabskie kobiety", 1960

akwarela/papier, 24 x 18 cm (arkusz)

opisany i datowany na odwrociu:

'Roman Artymowski | "Arabischen Frauen", 1960, Aquarelle |
kobiety 1960 | VI ciemno szary'

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

33 †

FRANCISZEK STAROWIEYSKI

1930-2009

Bez tytułu, 1984

pastel/papier, 48 x 31 cm (arkusz)

sygnowany monogramem autorskim i datowany p.d.: '1684'

estymacja:

5 000 - 7 000 PLN

1 150 - 1 600 EUR

34 †

TADEUSZ DOMINIK

1928-2014

Kompozycja, 2004

akwarela/papier, 29,5 x 47,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'T. Dominik 2004'

estymacja:

6 000 - 10 000 PLN

1 400 - 2 300 EUR

35 †

TADEUSZ DOMINIK

1928-2014

Ławeczka, 1963

olej, tempera/papier naklejony na deskę, 50 x 61 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'Dominik 63'
na odwrociu naklejka z opisem pracy

estymacja:

20 000 - 30 000 PLN

4 600 - 6 850 EUR

36 †

ALEKSANDER KOBZDEJ

1920-1972

"Hors cadre no. 60", ok. 1970

akryl, siatka metalowa, masa z papieru i poliestru, 50 x 50 cm
sygnowany i opisany na odwrociu: 'Aleksander Kobzdej | Hors cadre | No 60 | 50 x 50'
na odwrociu nakleja przewozowa

estymacja:

26 000 – 40 000 PLN

6 000 – 9 150 EUR

„Więc obrazy falują jak w tańcu, powiewają jak pranie na wietrze, pofałdowania przypominają intymność bielizny czy łóżka. Są pełne domyślnego ciepła jak ciało, cielesność, biologia. Dalej z czasem historycznym i dzisiejsi młodzi artyści przekroczą tę granicę, dobierając się już do samej fizjologii. U niego, mimo całej odwagi działania, chodzi ciągle jeszcze o gest i materię malarską. U nich zostały często tylko naturalistyczne cytaty”.

Dorota Wróblewska, katalog wystawy Aleksander Kobzdej cadre malarstwo / painting, Marzec 2001, Galeria Kordegarda, s. nbl.

DZIEŁA POZBAWIONE RAM

Aleksander Kobzdej po politycznej odwilży 1956 definitywnie porzucił przedstawienia figuralne i zwrócił się w kierunku malarstwa informel. Był jednym z nielicznych polskich artystów powojennych, który bez pardonu, jak równy z równym, wchodził w polemikę z dziełami twórców ówczesnej sztuki światowej. Serie prac takie jak „Gęstwiny” z końcówki lat 50., czy też doceniony w 1959 na Biennale w São Paulo cykl „Idole”, zaliczany jest w poczet najważniejszych osiągnięć polskiej sztuki 2 połowy XX wieku, który stanowi również ważny wkład w sztukę światową tego okresu.

W latach 50. i 60. Kobzdej eksperymentował z materią swoich dzieł. Jest w obrazach artysty coś mistycznego, pewna duchowość, która przemawia do widza pomimo braku na jego obrazach jakichkolwiek figuralnych przedstawień. Gęste, kolorowe impasty tworzące niemal trójwymiarowe płaskorzeźby obrazów Kobzdeja stają się świadectwem prawie dramatycznych zmagani artysty z materią. Kobzdej, rzeczywiście walczył z utrwaloną w świecie sztuki naturą obrazu. Nie z samymi przedstawieniami, a raczej z formalnymi ograniczeniami, jakie płaszczyzna obrazu nakłada na artystę. Kolejne cykle malarskie stopniowo coraz bardziej oddalały się od tradycyjnie pojmowanego malarstwa, i jednocześnie stanowiły zapis artystycznej walki. Z tej batalii Kobzdej wyszedł zwycięsko. Jego cykl pod tytułem „Szczeliny” na dobre zerwał z rygorami kompozycji płaszczyznowej, stając się artystycznym tworem, do którego opisywania najlepiej pasuje termin „obiekt malarski”. Szczeliny łączyły w sobie elementy charakterystyczne dla color field painting z fascynacją przedmiotem, znaną chociażby z twórczości artystów nurtu ready-made.

Zwieńczeniem malarskich poszukiwań Kobzdeja był z kolei cykl „Hors cadre”, który na dobre wyrwał się z ram tradycyjnie definiowanego malarstwa. Artysta ostatecznie odrzucił w nim ortodoksyjnie pojmowane podobrazia i zaczął traktować obraz jako materię, którą można swobodnie ugniatać i formować. W toku ewolucji „Hors cadre” przyjęły formę trójwymiarowych konstrukcji, które Kobzdej swobodnie modelował z plastycznej masy papierowej, którą nanosił na nieocynkowaną metalową siatkę, która często przebarwiała warstwę malarską. Następnie na wyprofilowaną siatkę Kobzdej nakładał laminat poliestrowo-celulozowy, na którego powierzchnię warstwy artysta nanosił w technice gwaszu. Efekt powiewającego na wietrze materiału uzyskiwany był dzięki mieszanemu kilku odcieni tego samego koloru i rozświetlaniu ich odcieniami szarości i bieli. Obrazy z tego cyklu nigdy nie były też werniksowane, a ich powierzchnia zachowywała chropowatą surowość niezabezpieczonego płótna, co jeszcze bardziej potęgowało efekt rzeźbiarskości malarstwa Kobzdeja.

Artysta całkowicie rezygnując ze stosowania krosien i sklejkowych płyt, uzyskał niezwykle plastyczność swoich obiektów, które do złudzenia przypominają falujące na wietrze jedwabne chusty. Kobzdej w „Hors cadre” zrezygnował z gwałtowności i formalnych antagonizmów znanych z poprzedzających ten cykl „Szczelin” i skupił swoje poszukiwania na eksploracji bardziej organicznych form przestrzennych. Kluczowa w tym względzie wydaje się niezwykle plastyczność prac z tego cyklu, która przywodzi na myśl twórczość Henry’ego Moore’a. Z kolei gra nasyconych kolorów na powierzchni obiektów sugeruje zainteresowania artystycznymi zdobyczami twórców nurtu op-art. „Hors cadre” to cykl bardzo syntetyczny, wręcz lapidarny, całkowicie pozbawiony zbędnych elementów i ozdobników, co może sugerować zainteresowanie rozwijającym się w tym czasie minimal artem. Prace z cyklu „Hors cadre”, czyli z francuskiego „poza ramą”, jak sama nazwa wskazuje, nie mają też ram, a ich funkcję nośną zastępuje metalowa siatka. Zabieg ten wykorzystywany był również we wcześniejszych pracach, takich jak na przykład cykl „Wgłębienia”, w których artysta wykorzystywał drucianą siatkę do mocowania listewek i deseczek służących formowaniu przestrzennego podobrazia.

Obiekty malarskie z cyklu „Hors cadre” to prace niezwykle tajemnicze i bardzo trudne w interpretacji, nie mają one bowiem tytułów, a jedynie numery. Nieznane są także artystyczne motywy, którymi kierował się Aleksander Kobzdej przy ich projektowaniu, gdyż cały cykl powstał na przełomie 1970 i 1971, czyli rok przed nagłym odejściem artysty. „Hors cadre” tym samym nie został ani dostatecznie opisany przez samego artystę, ani też prawdopodobnie jego proces ewolucji się nie zakończył.

37 †

PIOTR POTWOROWSKI

1898-1962

Droga

akwarela/papier, 25 x 19 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

38 †

PIOTR POTWOROWSKI

1898-1962

Pejzaż

akwarela/papier, 46 x 61,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'P. Potworowski'

estymacja:

4 000 – 6 000 PLN

950 – 1 400 EUR

39 †

JAN LEBENSTEIN

1930-1999

Zwierzę, 1963

tusz, akwarela/papier, 27 x 44,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany l.d.: 'Lebenstein 63'

estymacja:

10 000 - 20 000 PLN

2 300 - 4 600 EUR

40 †

JAN LEBENSTEIN

1930–1999

Zwierzę, 1963

tusz, akwarela/papier, 25 x 45 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany l.d.: 'Lebenstein 63'

estymacja:

10 000 – 20 000 PLN

2 300 – 4 600 EUR

41 ↑

ALEKSANDER KOBZDEJ

1920-1972

Bez tytułu z cyklu "Rysunki z Wietnamu"

tusz/papier, 38,5 x 28,5 cm (w świetle oprawy)
sygnowany p.d.: 'Kobzdej'

estymacja:

1 200 - 2 000 PLN

300 - 500 EUR

42 †

JACEK SIENICKI

1928-2000

Wnętrze, 1982

technika mieszana, olej/papier, 89 x 61 cm (w świetle oprawy)

estymacja:

14 000 – 20 000 PLN

3 200 – 4 600 EUR

43 †

EUGENIUSZ MARKOWSKI

1912-2007

Gitarzysta

gwasz/papier, 28 x 18,7 cm (w świetle passe-partout)
na odwrociu na oprawie dedykacja

estymacja:

5 000 - 8 000 PLN

1 200 - 1 900 EUR

44 †

EUGENIUSZ MARKOWSKI

1912-2007

"Nudo da rifare"

gwasz/papier, 36 x 30 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany oraz opisany na odwrocu: 'E. Mar | NUDO DA RIFARE | 138 x 114'

estymacja:

8 000 – 12 000 PLN

1 900 – 2 800 EUR

45 †

JAN DOBKOWSKI

1942

Erotyk, 1973

ołówek/papier, 73,4 x 51 cm (arkusz)

sygnowany i datowany p.d.: 'Jan Dobkowski 31.8.73'

estymacja:

5 000 - 8 000 PLN

1 200 - 1 900 EUR

46 †

JAN DOBKOWSKI

1942

Rysunek erotyczny, 1993

ołówek/papier, 22 x 30 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'Jan Dobkowski 1993r.'

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

47 ↑

JAN DOBKOWSKI

1942

Kompozycja, 1993

pastel/papier, 29 x 39 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany l.g.: 'Jan Dobkowski 1993'

estymacja:

5 000 – 8 000 PLN

1 200 – 1 900 EUR

48 †

KAZIMIERZ MIKULSKI

1918–1998

Kompozycja z owadem II

kolaż, tusz/papier, 31,5 x 48,5 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

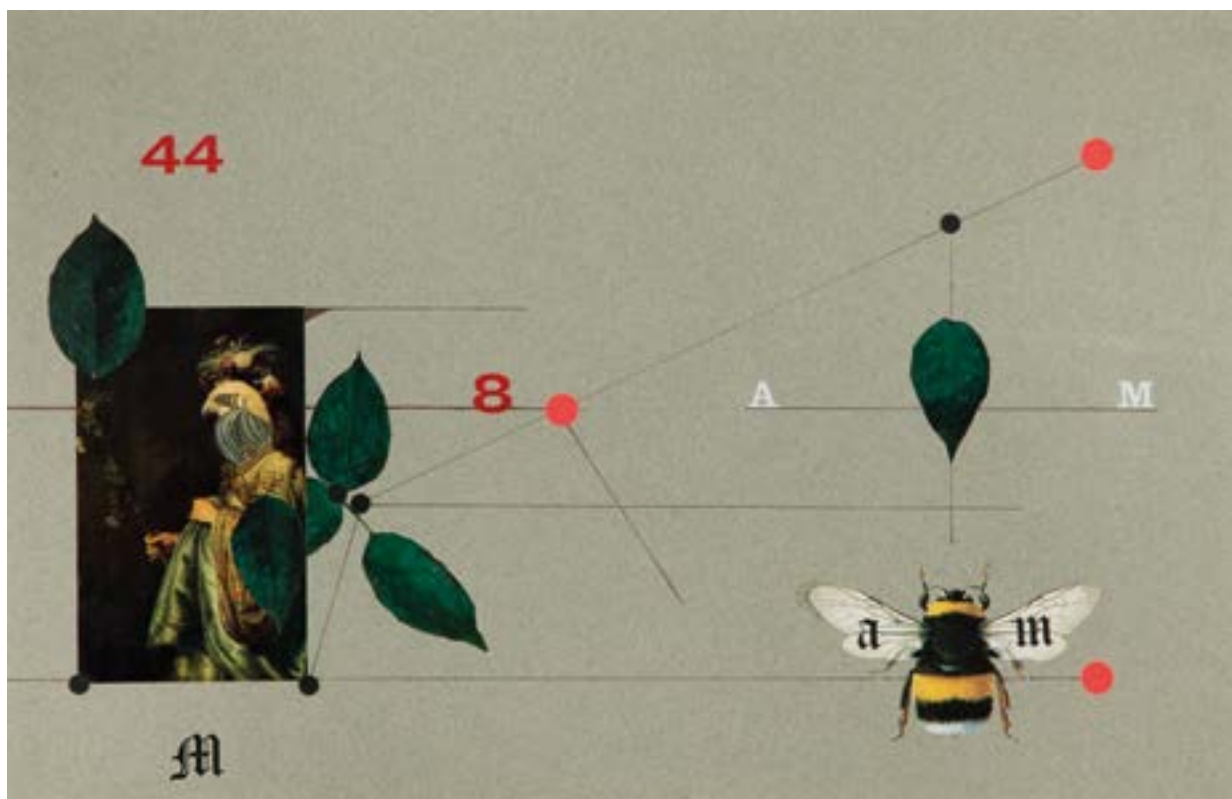
15 000 – 22 000 PLN

3 450 – 5 100 EUR

LITERATURA:

Kazimierz Mikulski, malarstwo, rysunki, collages, projekty scenograficzne i ilustracyjne, opracowanie katalogu Aldona Sołtys, Kraków 2015, s. 99 (il.)

Kazimierz Mikulski zaliczany był do przedstawicieli malarstwa metaforycznego, a wręcz surrealistycznego. Jego prace charakteryzują się dużą dozą liryzmu. W swojej twórczości łączył w obrębie jednej pracy rozmaite elementy na zasadzie skojarzeń oraz pokrewieństw. W swoich realizacjach odwoływał się do logiki marzenia sennego. W podobnym tonie została utrzymana zaprezentowana praca. Kolaże były dla Mikulskiego polem do eksperymentów, zarówno z formą, jak i tematyką. Na zaprezentowanej pracy „Kompozycja – z owadem” artysta odwołuje się do świata flory. Motyle, owady czy stylizowane rośliny należą do repertuaru motywów najchętniej przez niego stosowanych. Elementy znane nam ze świata realnego umiejscowił w nowej przestrzeni, łącząc ich fragmenty za pomocą linii, numerów czy liter. W efekcie artysta stworzył intrygujące, pełne liryzmu dzieło. Jak opisywał Mieczysław Porębski, artysta bardziej niż światem zewnętrznym był zainteresowany światem wewnętrznym i to tam szukał inspiracji do swojej sztuki: „Jego sposób bycia, zamiłowania, otoczenie, które sobie stwarza, ujawniają w nim analityka i zarazem epika, obserwatora, który bardziej ceni istotę rzeczy niż powierzchowne i przypadkowe kontakty, dojrzałą refleksję stawia nieporównanie wyżej aniżeli doraźność działań i doznań, milczący kontakt przekłada nad elokwentne komentarze. I jeszcze jedno: podróżuje bardzo niechętnie, świat swój rozbudowuje od wewnątrz. Prawidłowości sondowanej uparcie od lat wielu struktury współczesnej wyobraźni są dla niego ważniejsze aniżeli nieoczekiwane spotkania i zaskakujące odkrycia” (Mieczysław Porębski, Wystawa malarstwa Kazimierza Mikulskiego, Warszawa 1963, s. nlb).

49 †

JACEK SEMPOLIŃSKI

1927-2012

Kompozycja, 1969

węgiel/papier, 48 x 62 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany l.d.: 'Sempoliński'

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu: 'Sempoliński '69 | Łącko, stok góry'

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

50

JÓZEF SZAJNA

1922-2008

Z cyklu "Mrowisko", 1997

akwarela, pastel, druk/papier, 69 x 65 cm
sygnowany i datowany p.d.: 'Szajna 1997'

estymacja:

8 000 - 12 000 PLN

1 900 - 2 800 EUR

51 †

URSZULA BROLL

1930–2020

Kompozycja

akwarela/papier, 42,5 x 48 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

4 000 – 6 000 PLN

950 – 1 400 EUR

„Postawa i osobowość twórcza Broll bliskie są poniekąd wzorcowi artysty/artystki niemieszczącemu się w wielkich narracjach głównonurtowej historii sztuki. Modernistyczną wiarę w autonomiczny podmiot twórczy zastępuje w nim przeświadczenie, że artysta/artystka jest tylko i aż podporządkowanym siłom wyższym pośrednikiem. Tacy twórcy/twórczynie posiadają rzadkie zdolności transcendowania rzeczywistości poprzez wgląd w to, co ponadrealne”.

Justyna Balisz-Schmelz

Urszula Broll należy do grona wybitnych polskich artystek, które kształtowały powojenną awangardę. Broll była współzałożycielką grupy ST-53 silnie związanej z Galerią Krzywe Koło w Warszawie. W latach 50. inspirowała się twórczością Władysława Strzemińskiego oraz Piet Mondriana. To właśnie Strzemiński i jego teoria widzenia, o której wiedza przekazywana była w sposób tajny, stały się punktem zwrotnym twórczości Broll. Jednakże malarce obcy był dogmat wyłącznej abstrakcyjności. W swojej twórczości potrafiła zachować równowagę między radykalną nowoczesnością a tym, co można było przypisać jej osobowości, indywidualności i wolności twórczej. Jej późniejsze prace powstawały pod wpływem filozofii zen oraz buddyzmu. Oprócz malarstwa chętnie tłumaczyła teksty buddyjskie oraz te poświęcone taoizmowi czy pismom Carla Gustava Junga. Jej fascynacja buddyzmem spowodowała, że od 1983 mieszkała w buddyjskiej kolonii w Przesiece pod Jelenią Górą.

52 †

ERNA ROSENSTEIN

1913–2004

"Dziwna noc", 1981

tusz/papier, 23 x 29,5 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'E. Rosenstein | 1981'

opisany na odwrociu: "Dziwna noc"

estymacja:

12 000 – 18 000 PLN

2 750 – 4 150 EUR

„Zamknęłam oczy – chcę widzieć.

Zatkałam uszy – chcę słyszeć.

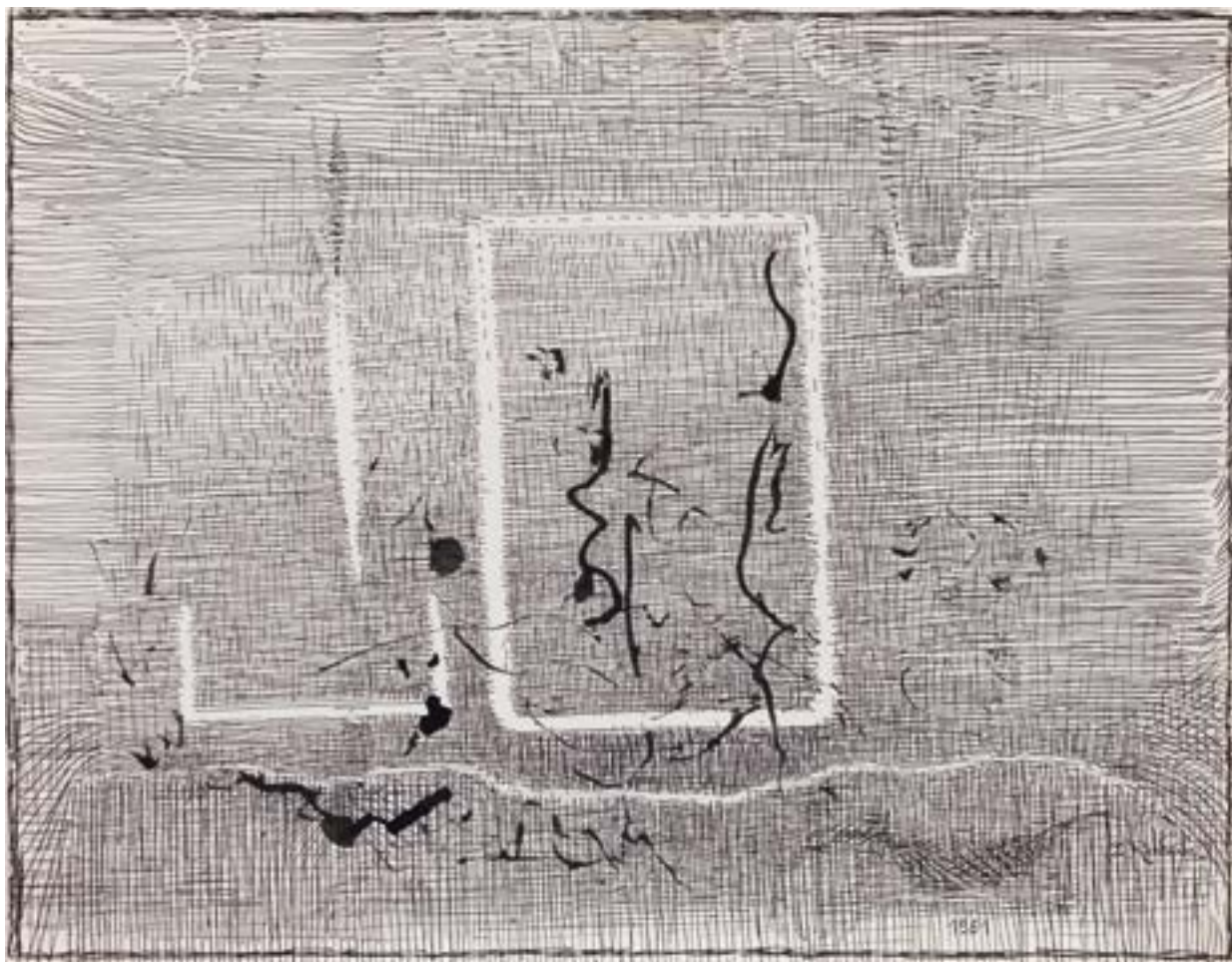
Wzięłam ołówek – niech mnie drogą prowadzi.

Szukam słowa dla niemych.

Chcę dotknąć”.

Erna Rosenstein „W sobie samej wyjść z siebie”, 1979

Erna Rosenstein była rysowniczką, malarką oraz poetką. Jej twórczość, niezwykle osobista oraz liryczna, wpisuje się w szeroko pojęte zjawisko surrealizmu. Dla artystki ważnymi elementami twórczości artystycznej była intuicja oraz irracjonalność. Te cechy są dobrze widoczne w zaprezentowanej pracy – „Dziwna noc”. W meandrach linii, kresek, półkoli oraz organicznych kształtów można doszukiwać się elementów tytułowego pejzażu. Kreska, którą posługiwała się artystka, zarówno na tej pracy, jak i innych, jest giętka, zaplątana, sprawiająca wrażenie swobodnie prowadzonej. Rytm i ornamentalna dekoracyjność tej linii niejednokrotnie decyduje o wyrazie jej obrazów zarówno w malarstwie, jak i rysunku. Takimi właściwościami charakteryzują się również prezentowane tutaj kompozycje artystki. W linearnych obrazach autorstwa Rosenstein sygnatura, sama mająca kaligraficzny, dekoracyjny charakter, wydaje się ich integralną częścią, idealnie wpisaną w rysunek.

53 †

ERNA ROSENSTEIN

1913-2004

Kompozycja z głowami, 1950

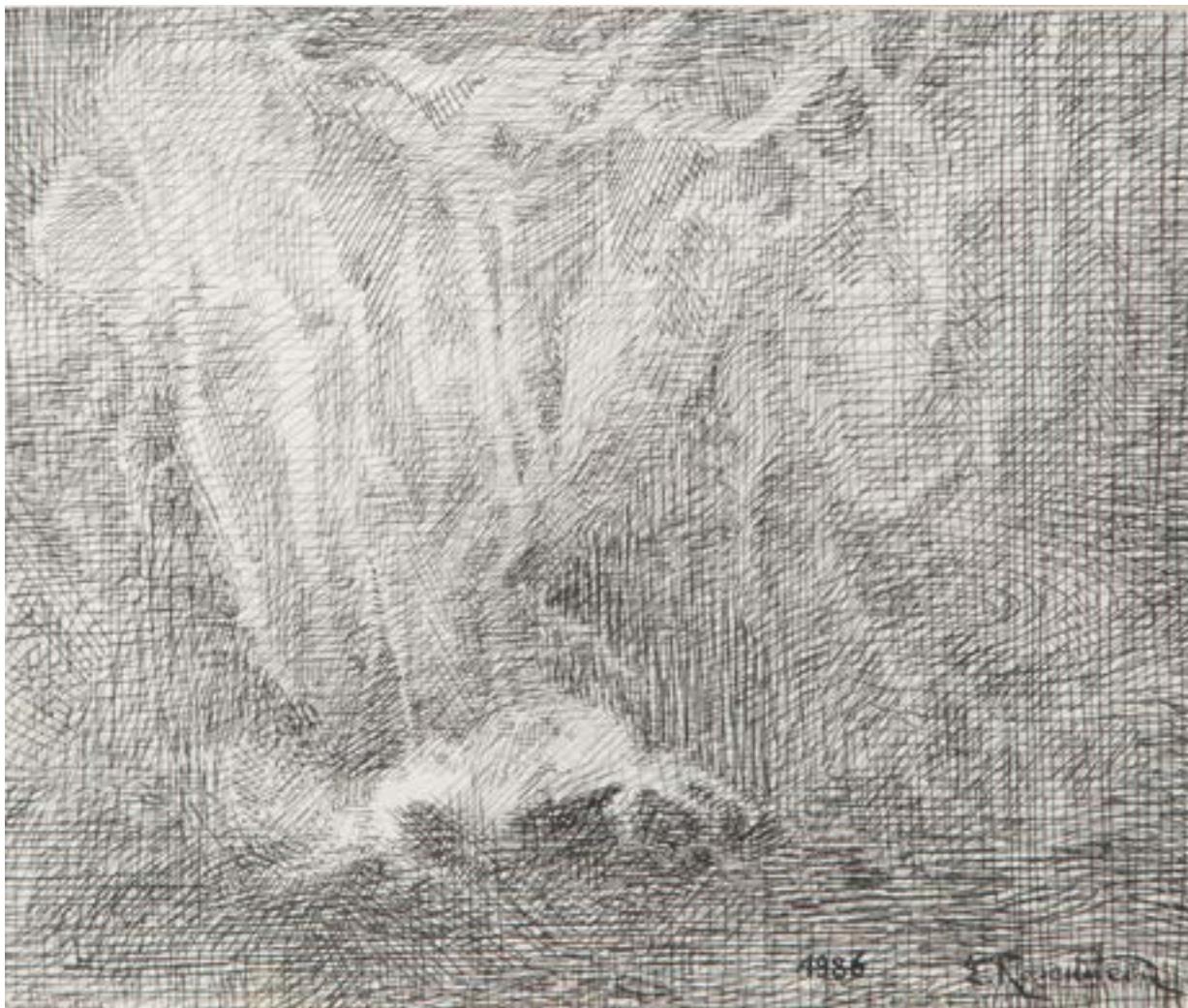
atrament/papier, 14 x 10 cm (w świetle oprawy)
sygnowany i datowany l.d.: 'E.Rosenstein | 1950'

estymacja:

2 000 - 3 000 PLN

500 - 700 EUR

POCHODZENIE:
galeria Piano Nobile w Krakowie

54 †

ERNA ROSENSTEIN

1913-2004

Kompozycja, 1986

tusz/papier, 19 x 23 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: '1986 E. Rosenstein'

estymacja:

3 000 - 5 000 PLN

650 - 1 100 EUR

55 †

ANDRZEJ DŁUŻNIEWSKI

1939-2012

"Literatura piękna", 1982

flamaster/papier, 105 x 80 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'A. Dłużniewski '82' oraz opisany l.d.: "'Literatura piękna'"

estymacja:

6 000 - 8 000 PLN

1 400 - 1 900 EUR

„Nie jest zadaniem sztuki reagować na rzeczywistość,
ale to rzeczywistość powinna reagować na sztukę”.

Andrzej Dłużniewski

Wszystkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone.

lekcja

Wszystkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone. Wszelkie prawa zastrzeżone.

56 †

BOGUSŁAW SZWACZ

1912-2009

Bez tytułu

olej/karton, 98 x 67 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

4 000 - 6 000 PLN

950 - 1 400 EUR

57 †

MARIA ANTO

1937-2007

Pejzaż - dyptyk

pastel/papier, 25 x 35 cm (wymiary każdej z prac w świetle passe-partout), 69 x 46 cm (wymiary całości)
każda z prac sygnowana: 'Maria Anto'

estymacja:

4 500 – 6 000 PLN

1 100 – 1 400 EUR

58 †

HENRYK CZEŚNIK

1951

"Woltyżerka z trapezem", 2004

technika mieszana, akwarela, gwasz, tusz/papier, 69 x 98,7 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'H. Cześnik 04' oraz opisany śr.d.: 'WOLTYŻERKA Z TRAPEZEM'

estymacja:

8 500 - 12 000 PLN

2 000 - 2 750 EUR

„Kiedyś zostałem wciągnięty w ten nurt nowej figuracji. To się już ciągnie ponad 30 lat, są to obrazy figuratywne i przede wszystkim najważniejszym zjawiskiem tych obrazów jest człowiek. Z tym, że nie to, co na zewnątrz, tylko to, co siedzi w nas, w środku. W pewnym sensie malarze są też psychologami, starają się odkrywać te ludzkie charaktery, dusze i co tak naprawdę w nas jest”.

Henryk Cześnik

59 †

ZBIGNIEW MAKOWSKI

1930-2019

Pejzaż

akwarela/papier, 23,4 x 34,7 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany p.d: 'Z.M.'

opisany na odwrociu: 'Zbigniew Makowski'

estymacja:

10 000 - 16 000 PLN

2 300 - 3 650 EUR

60 †

ZBIGNIEW MAKOWSKI

1930-2019

"Zaćmienie", 1988

gwasz, tusz/papier, 66 x 78 cm (arkusz)

sygnowany, datowany i opisany śr.d.: 'Zbigniew Makowski IX 1988'

estymacja:

16 000 - 30 000 PLN

3 650 - 6 900 EUR

„KIEDYŚ NAPISAŁEM, IŻ RUCHOME TYLKO
RUCHOMYM ZATRZYMAĆ MOŻNA. ZNACZYŁO
TO MOŻE, ŻE ABY ZROZUMIEĆ ŚWIAT, TRZEBA
BY SAMEMU STAĆ SIĘ ŚWIATEM. NAPISAŁEM
TEŻ, ŻE JEŚLI DZIEŁO NIE JEST DOSKONAŁE, TO
JUŻ PRAWIE WSZYSTKO JEDNO, JAKIE JEST...
POWIEDZIAŁ KTOŚ, ŻE ISTNIEJE NORMA DNIA
I PASJA NOCY: SZTUKA ZAWIERA JE OBIE
I DLATEGO PODOBNA JEST DO ZIEMI, NA KTÓREJ
ŻYJEMY. DLATEGO PODOBNA DO KOŁOWROTU
STUDNI. DLATEGO PODOBNA JEST DO OGRODU
PODLEGŁEGO POROM ROKU. POŚRODKU OGRODU
STOI DRZEWO. WEŹ OWOC Z DRZEWA I PRZEŁAM
NA DWIE POŁOWY. POPATRZ”.

ZBIGNIEW MAKOWSKI

Zbigniew Makowski w pracowni na ul. Mokotowskiej, 1974, fot. mr makowski / dzięki uprzejmości spadkobiercy artysty

61 †

TADEUSZ KANTOR

1915-1990

Szkic postaci scenicznej

kolaż, tusz/papier, piórko, 27,5 x 19 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

10 000 – 16 000 PLN

2 300 – 3 650 EUR

OPINIE:

autentyczność pracy skonsultowana z dr. Lechem Stangretem

„Teczka z rysunkami towarzyszyła Kantorowi wszędzie. Rysowanie nie wymaga specjalnego miejsca i środków. W przypadku Kantora często był to flamaster i kartka papieru. Zdaniem Kantora w twórczości cenne jest to, co żywe i zmienne, to, co trwa, a nie już powstało. Rysunek spełnia ten wymóg w szczególny sposób – zachowując świeżość szkicu, materializacja idea jest przy tym niewątpliwie dziełem artystycznie ukończonym. Zwykle definiowany jako pierwsza notatka, intymna wypowiedź artysty, jest rodzajem archiwum idei, zapisanych w sposób czytelny dla widza”.

Anna Saciuk-Gąsowska

62 †

IRENEUSZ PIERZGAŁSKI

1929-2019

Kompozycja, 1960

technika mieszana, akwarela, kredka/papier, 21 x 30 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'Pierzgałski 60'

estymacja:

1 500 - 2 000 PLN

350 - 500 EUR

63

RAJMUND ZIEMSKI

1930-2005

Kompozycja abstrakcyjna, 1967

gwasz, tusz/papier, 69,8 x 49,7 cm

estymacja:

12 000 - 20 000 PLN

2 750 - 4 600 EUR

64 †

WŁODZIMIERZ PAWLAK

1957

"Kwiaty V.V. Gogha", 2007

tusz, ołówek/papier, 32,2 x 22,7 cm

sygnowany, datowany i opisany u dołu:

'WŁODZIMIERZ PAWLAK | RYSUNEK TUSZEM I KWIATY V.V. GOGHA B |
11.I.2007 KORYTÓW „A”

estymacja:

1 500 – 2 000 PLN

350 – 500 EUR

65 †

WŁODZIMIERZ PAWLAK

1957

"Kwiaty V.V. Gogha", 2007

tusz, ołówek/papier, 32,2 x 23 cm

sygnowany, datowany i opisany u dołu:

'WŁODZIMIERZ PAWLAK | RYSUNEK TUSZEM I KWIATY V.V. GOGHA A |
22.II.2007 KORYTÓW „A”

estymacja:

1 500 – 2 000 PLN

350 – 500 EUR

66

ANDRZEJ BIERNACKI

1958

Bez tytułu, 2003

węgiel/papier, 100,5 x 70 cm (arkusz)
sygnowany i datowany l.d.: 'Andrzej Biernacki 2003'

estymacja:

6 000 – 8 000 PLN

1 400 – 1 850 EUR

67 †

ANDRZEJ BIERNACKI

1958

Kompozycja

węgiel/papier, 64 x 49 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany u dołu: 'Andrzej Biernacki'

estymacja:

3 000 – 5 000 PLN

700 – 1 150 EUR

68 †

RYSZARD GRZYB

1956

Kompozycja, 1994

akwarela/papier, 49 x 39 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.g.: 'Ryszard Grzyb 1994'

estymacja:

10 000 - 16 000 PLN

2 300 - 3 650 EUR

69 †

RYSZARD GRZYB

1956

"Nocnik pełen ropuch", 1984

gwasz/papier, 100 x 70 cm (w świetle oprawy)

sygnowany, datowany i opisany na oprawie na odwrociu:

'RYSZARD GRZYB | NOCNIK PEŁEN ROPUCH, 1984 | gwasz papier 100 x 70 cm'

estymacja:

10 000 – 16 000 PLN

2 300 – 3 650 EUR

70 †

JAROSŁAW MODZELEWSKI

1955

"Kóło polskie", 1981

tempera/papier, 62 x 80 cm (arkusz)

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu:

'Jarosław Modzelewski | "Kóło polskie" 1981 | 61 x 80'

estymacja:

10 000 – 20 000 PLN

2 300 – 4 600 EUR

71

MAREK SOBCZYK

1955

"Falszywy Mikołaj", 2008

tempera jajowa/tektura, 70 x 100 cm

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu:

'Marek Sobczyk 2008 | Falszywy Mikołaj | tempera jajk. 70 x 100 cm'

estymacja:

8 000 - 16 000 PLN

1 900 - 3 650 EUR

72

TOMASZ CIECIERSKI

1945

"Futurismo", 1990

pastel/papier, 35 x 24,5 cm (arkusz)

sygnowany, datowany i opisany wewnątrz kompozycji: 'FUTURISMO | T. Cieciński 1990'

estymacja:

4 000 - 6 000 PLN

950 - 1 400 EUR

73

PAWEŁ KOWALEWSKI

1958

"Rewolucja Mariańska", 1987

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu: 'Rewolucja Mariańska | Paweł Kowalewski '87'

estymacja:

6 000 – 8 000 PLN

1 400 – 1 900 EUR

74 †

JAROSŁAW MODZELEWSKI

1955

Szkice do obrazu "Już nie mam siły chodzić", 2005

ołówek/papier, 42 x 60 cm (arkusz)
sygnowany, datowany i opisany p.d.:
'szkice do obrazu „Już nie mam siły chodzić” |
Jarosław Modzelewski 2005'

estymacja:

2 800 – 4 000 PLN

650 – 950 EUR

75

JAROSŁAW MODZELEWSKI

1955

Szkic do obrazu "Ulica Główna", 1999

ołówek/papier, 29,5 x 40,5 cm
sygnowany i datowany ołówkiem p.d.
'JModzelewski 1999'
na odwrociu sygnowany, datowany
i opisany ołówkiem:
'Jarosław Modzelewski | 1999 | szkic do obrazu |
„Ulica główna” | ołówek.'

estymacja:

2 600 – 4 000 PLN

600 – 950 EUR

LITERATURA:

Jarosław Modzelewski. Obrazy 1977–2006,
Kraków 2006, poz. kat. 303.01, s. 200 (il.)
Jarosław Modzelewski (kat.), 2000, poz. 16 (il.)
porównaj: Jarosław Modzelewski, "Ulica
Główna", 1999 r., tempera żółtkowa, płótno,
136 x 320 cm [w.] Jarosław Modzelewski.
Obrazy 1977–2006, Kraków 2006, poz. kat. 303,
s. 200 (il.)

76 †

JAROSŁAW MODZELEWSKI

1955

"Dom nad wodą", 2006

akwarela/papier, 21 x 29,7 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany, datowany i opisany p.d.: 'dom nad wodą JModzelewski 2006'

na odwrociu zapiski i obliczenia autorskie

estymacja:

3 000 – 5 000 PLN

700 – 1 200 EUR

77 †

JANINA KRAUPE

1921-2016

Papuga

akwarela/papier, 32 x 23,7 cm (arkusz)
sygnowany p.d.: 'J.Kraupe'

estymacja:

1 000 - 1 600 PLN

250 - 400 EUR

POCHODZENIE:

galeria Piano Nobile w Krakowie

78 †

JANINA KRAUPE

1921-2016

"Snopy", 1991

akwarela, kredka/papier, 64 x 47,5 cm
sygnowany p.d.: 'J. Kraupe', opisany l.d. "'Snopy" 1991'

estymacja:

4 000 - 6 000 PLN

950 - 1 400 EUR

79 †

FRANCISZEK STAROWIEYSKI

1930–2009

"T.S. Eliot Zjazd rodzinny", 1962

technika mieszana/papier, 32 x 47 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany l.d.: 'STAROWIEYSKI 62' oraz opisany l.g.:
'T.S. Eliot I Zjazd rodzinny'

estymacja:

2 600 – 4 000 PLN

600 – 950 EUR

80 †

JACEK GAJ

1938–2021

Maski, 1982

tusz/papier, 29,5 x 40,3 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'JG 82' oraz datowany wewnątrz
kompozycji: 'V.82'

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu:
'Jacek Gaj – Bez tytułu – rys. piórem, tusz | 1982'

estymacja:

3 000 – 4 000 PLN

700 – 950 EUR

81 †

JAN MŁODOŻENIEC

1929-2000

"Rossini – sroka złodziejska"

gwasz/papier, 53 x 45 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'JAN MŁODOŻENIEC' oraz opisany
wewnątrz kompozycji: 'ROSSINI | sroka zło- | dziej - | ka'

estymacja:

5 000 - 7 000 PLN

1 150 - 1 600 EUR

82 †

JAN MŁODOŻENIEC

1929-2000

Kompozycja

gwasz/papier, 48,3 x 34 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'JAN MŁODOŻENIEC'

estymacja:

5 000 - 7 000 PLN

1 150 - 1 600 EUR

83 †

JAN MŁODOŻENIEC

1929-2000

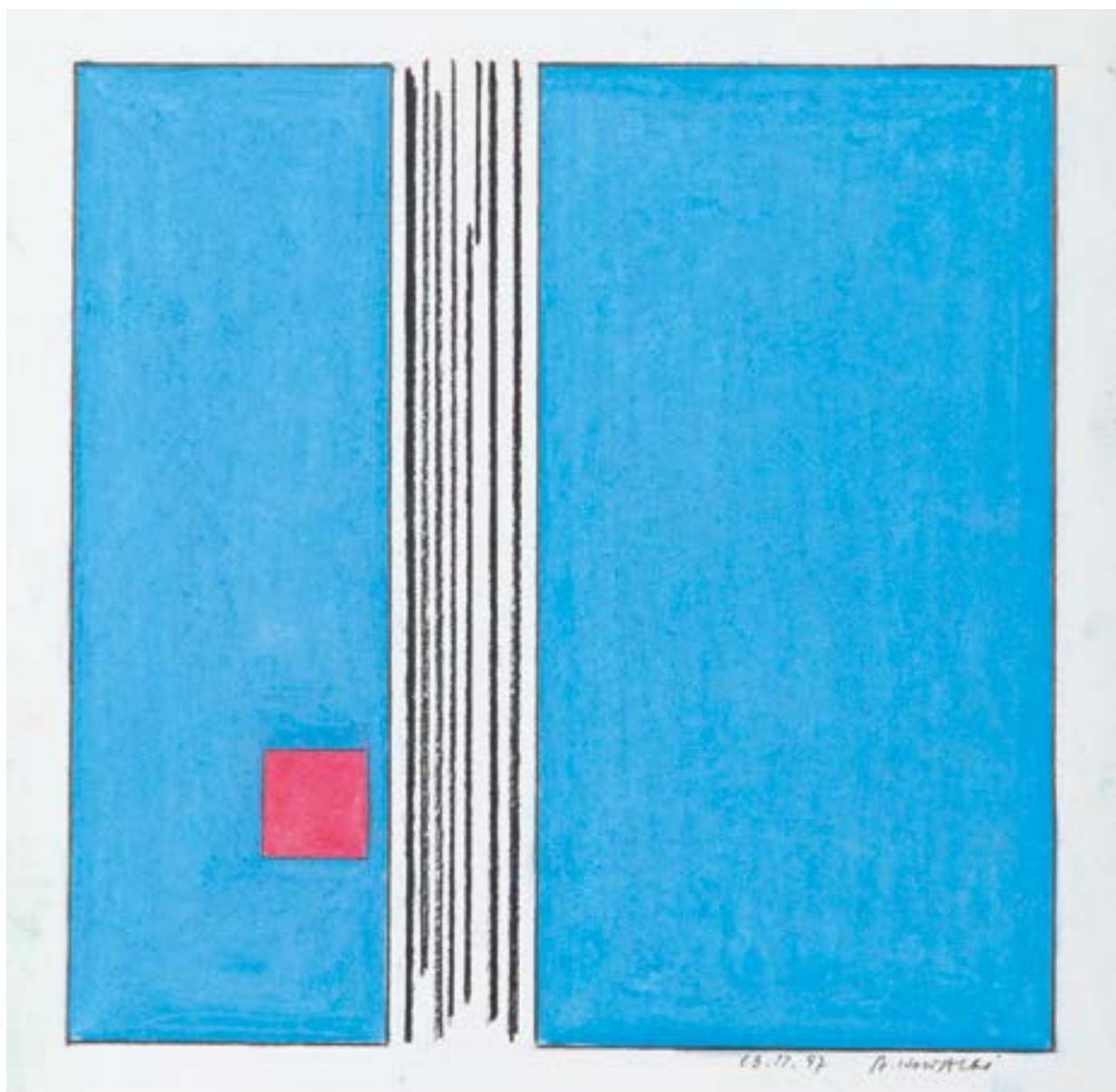
"Citron"

gwasz/papier, 54 x 44,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'JAN MŁODOŻENIEC' oraz opisany
wewnątrz kompozycji: 'CITRON | KOLOR'

estymacja:

5 000 - 7 000 PLN

1 150 - 1 600 EUR

84

ANDRZEJ NOWACKI

1953

"03.12.97", 1997

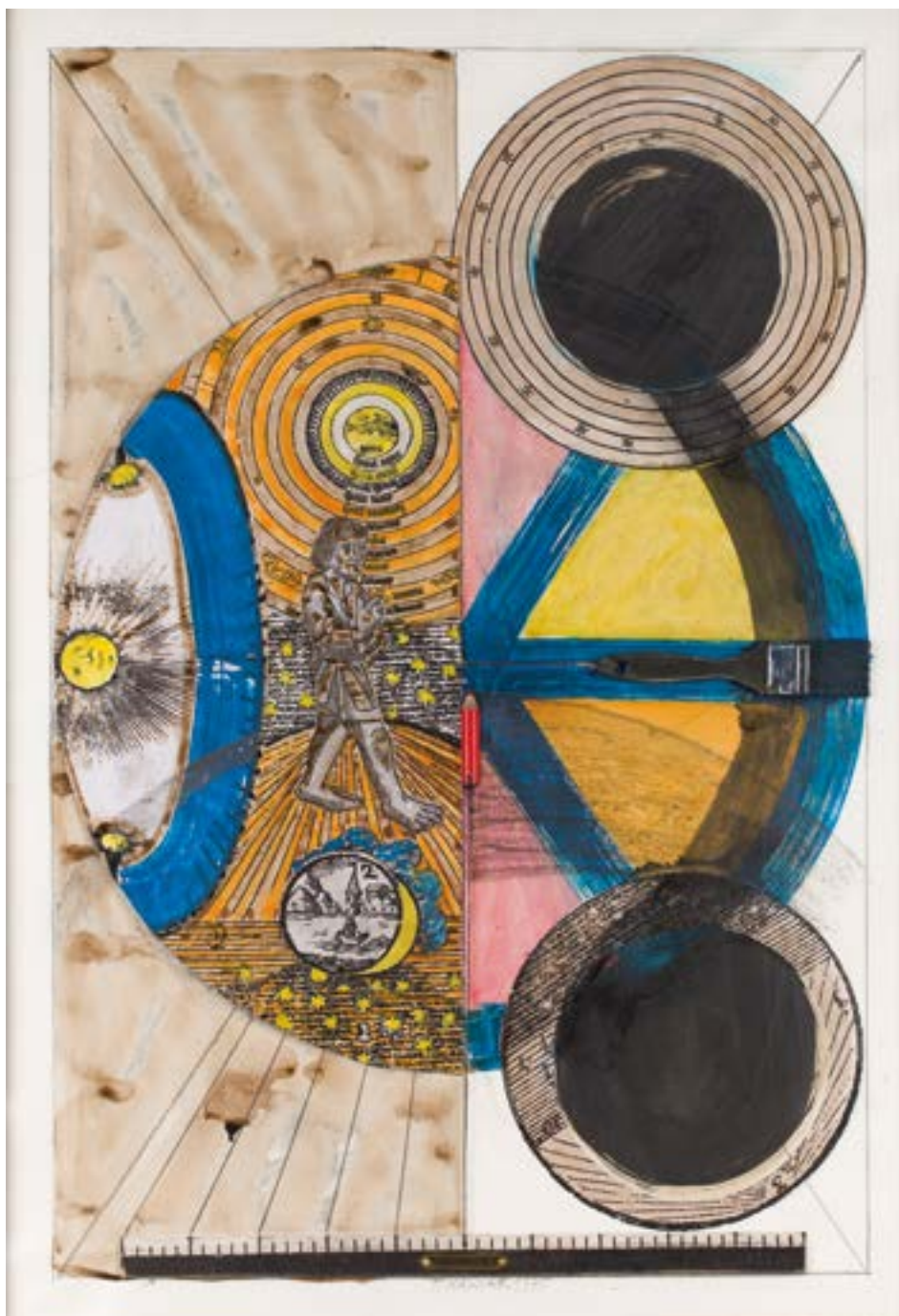
kredka/papier, 42 x 29,6 cm

sygnowany i datowany p.d.: '03.12.97 A. Nowacki'

estymacja:

2 400 – 3 600 PLN

550 – 850 EUR

85 †

TOMASZ KAWIAK

1943

Bez tytułu z cyklu "Malarstwo zostawiania śladów wokół osi", 1975

technika mieszana, kolaż, tusz, pędzel, linijka/papier, 97 x 67 cm (w świetle oprawy)
 sygnowany i datowany na autorskiej tabliczce: 'T. KAWIAK 1975'
 sygnowany i datowany ołówkiem u dołu: 'T. KAWIAK 1975'
 na odwrociu naklejone wydruki

estymacja:

12 000 – 20 000 PLN

2 750 – 4 600 EUR

OPINIE:

WYSTAWIANY:

Tomasz Kawiak, Ślady 1962-2021, Wystawa prac historyczny, Warszawa 21.05-19.06.2021

LITERATURA:

Tomasz Kawiak. Ślady historyczne 1962-2021, katalog wystawy, s. 19 (il.)

86 †

WIESŁAW ROSOCHA

1945

Akt, 1995

pastel, technika własna/papier, 46,5 x 32 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany: l.d. "W. Rosocha '95"

estymacja:

6 500 – 8 000 PLN

1 500 – 1 850 EUR

87

WIESŁAW ROSOCHA

1945

Z cyklu "Mendel Kapelusz", 2003

pastel, technika własna/papier, 48 x 33,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'Rosocha'

estymacja:

3 600 – 5 000 PLN

850 – 1 200 EUR

88 †

JERZY STAJUDA

1936-1992

"2109"

akwarela, tusz/papier, 31 x 28 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'Jerzy Stajuda' oraz gmerk artysty, opisany l.d.: '2109'

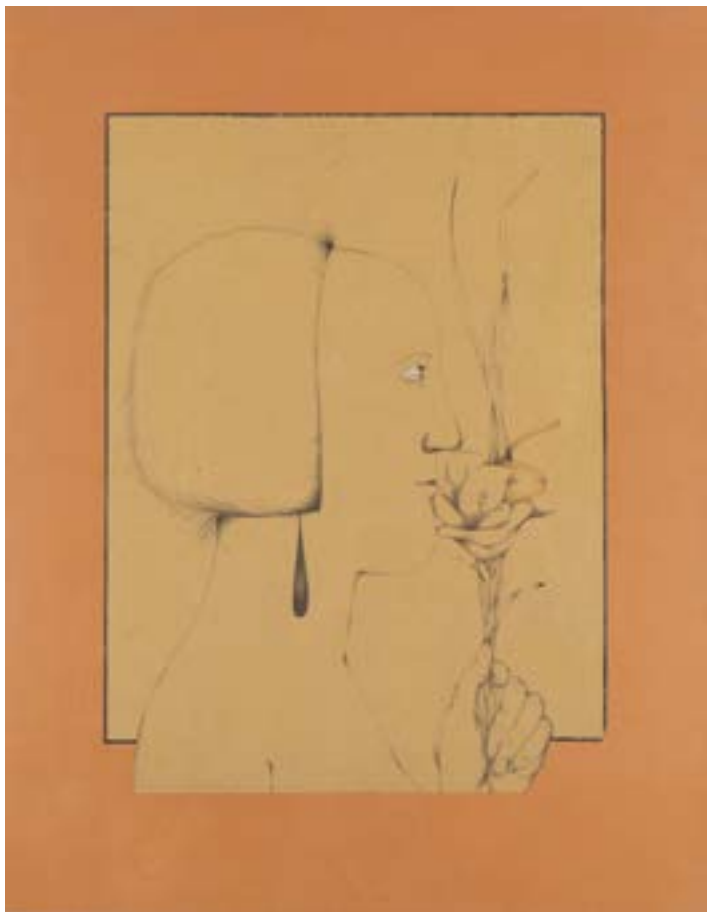
estymacja:

1 600 - 3 000 PLN

400 - 700 EUR

POCHODZENIE:

galeria Piano Nobile w Krakowie

89 †

BARBARA GAWDZIK-BRZOZOWSKA

1927-2010

"Felicja", 1979

technika mieszana, tusz/papier 64 x 51 cm (w świetle oprawy)
sygnowany i datowany l.d.: "'Felicja" B. Gawdzik 79'

estymacja:

1 000 - 1 600 PLN

250 - 400 EUR

90 †

TADEUSZ KULISIEWICZ

1899-1988

Głowa

pastel, ołówek/papier, 43 x 31 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

8 000 - 12 000 PLN

1 850 - 2 750 EUR

91 †

LESZEK KNAFLEWSKI

1960-2014

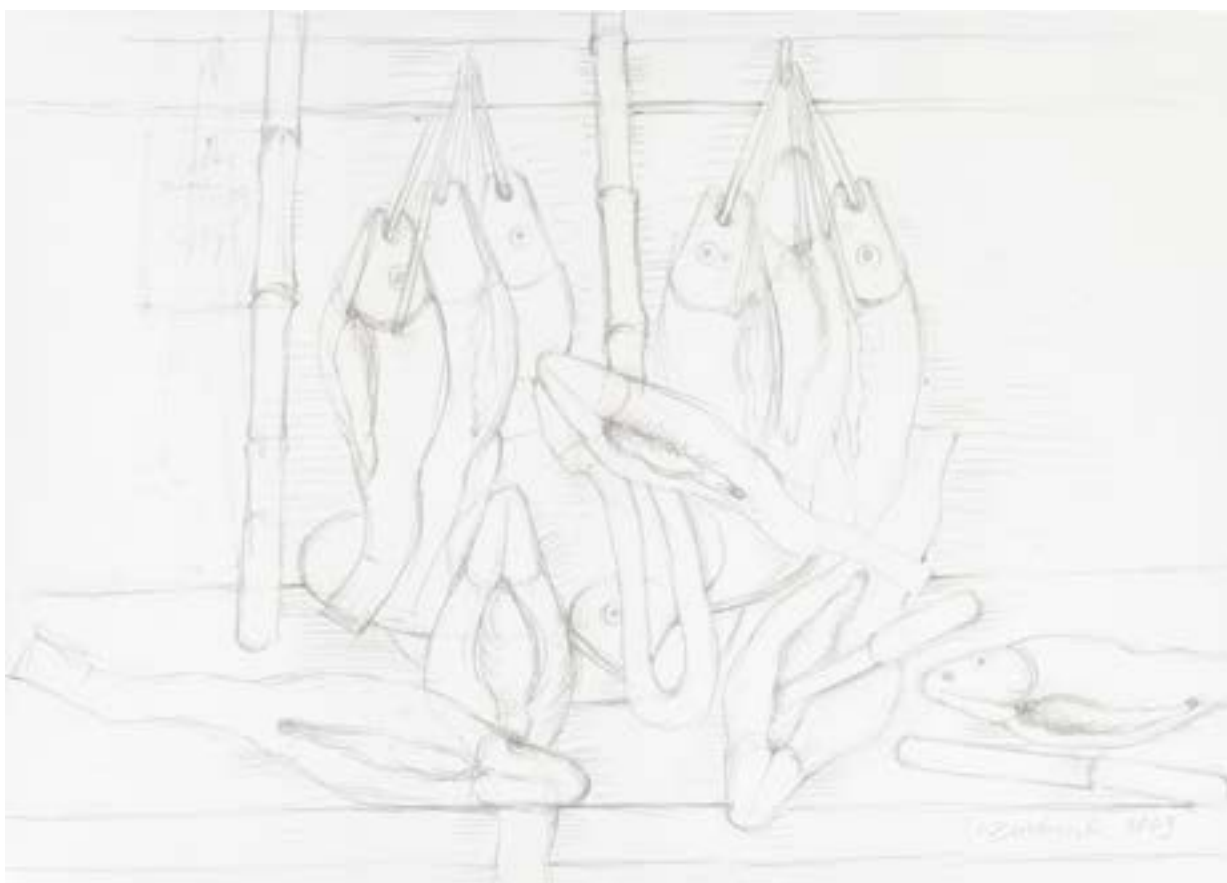
Bez tytułu, 1990

ołówek/papier, 42 x 57,5 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany p.d.: 'KNAF 90'

estymacja:

5 000 – 7 000 PLN

1 200 – 1 600 EUR

92 †

KIEJSTUT BEREŹNICKI

1935

"Ryby", 2009

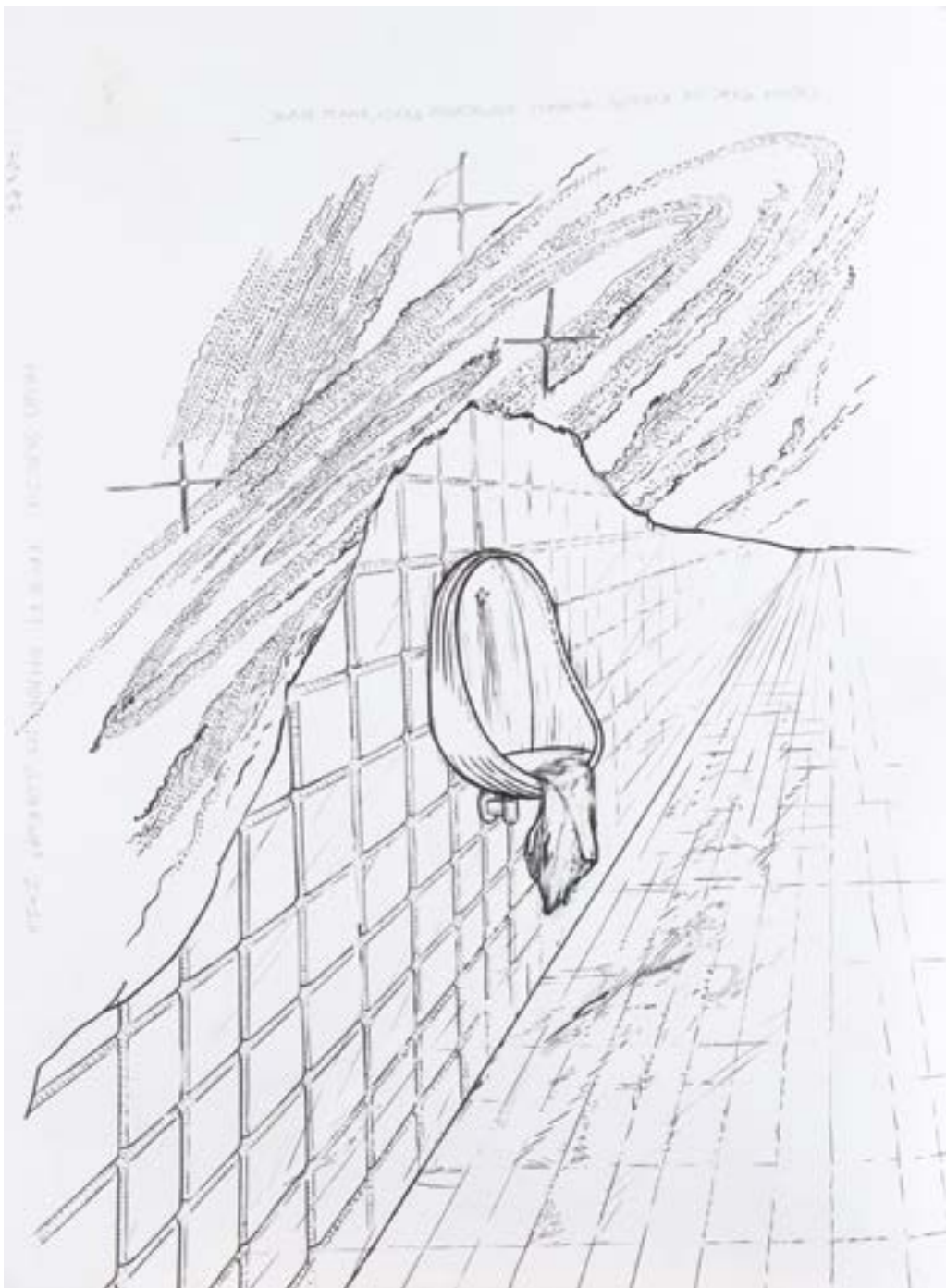
ołówek/papier, 49 x 69 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany i datowany p.d.: 'KBreżnicki oraz opisany l.g.: 'Ustka [nieczytelny] | 2009 | Ryby'

estymacja:

3 200 – 5 000 PLN

750 – 1150 EUR

93

MACIEJ SIEŃCZYK

1972

Projekt do okładki książki "Lubiewo" Michała Witkowskiego, 2020

tusz/papier, 70 x 93 cm

sygnowany, datowany i opisany wzdłuż lewej krawędzi: 'MACIEJ SIEŃCZYK PROJEKT DO "LUBIEWA" 2020'
opisany u góry: 'TŁUSTA PLAMA, KTÓRĄ POZOSTAWIŁA SZMATA SŁUŻĄCĄ MI JAKO MODEL'

estymacja:

2 600 - 4 000 PLN

600 - 950 EUR

94 †

ANDRZEJ CZECZOT

1933-2012

Kompozycja, 1983

tusz/papier, 101 x 80,5 cm (w świetle oprawy)
sygnowany i datowany p.d.: 'czeczot 1983'

estymacja:
4 000 - 6 000 PLN
950 - 1 400 EUR

95 †

AGATA ROŚCIECHA

1968

Manekin

technika własna/papier, 85 x 59 cm (w świetle passe-partout)

estymacja:

2 000 – 3 000 PLN

500 – 700 EUR

96 †

WIT LESZEK KACZANOWSKI / WITOLD-K

1932

Z cyklu "Ludzie", 1968

tusz/papier, 50 x 37,5 cm

sygnowany i datowany l.d.: 'Witold K 1968 | P-68-628'

estymacja:

3 000 – 5 000 PLN

700 – 1 200 EUR

97 ↑

LESZEK RÓZGA

1924-2015

Akt kobiecy, 1981

ołówek/papier, 100 x 70 cm

sygnowany, datowany i opisany monogramem artysty śr.d.: 'VII | 81'

estymacja:

2 000 - 2 600 PLN

500 - 600 EUR

98

GRZEGORZ KLAMAN

1959

Bez tytułu, 1986

tusz/papier, 86 x 60 cm

sygnowany i datowany l.d.: '03 1986 | K'

estymacja:

10 000 - 15 000 PLN

2 300 - 3 500 EUR

99

MONIKA PIWOWARSKA

1914-2006

Akt z czerwienią

gwasz/papier, 20 x 28 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany p.d.: 'M. Piwowska'

estymacja:

1 400 - 2 000 PLN

350 - 500 EUR

100 †

EDWARD DWURNIK

1943-2018

"Bramkarze", 1971

gwasz, linoryt, tusz/papier, 41,5 x 60 cm (w świetle passe-partout)
sygnowany i datowany l.d.: 'EDwurnik | 1971' oraz opisany śr.d.: 'Bramkarze'
sygnowany, datowany i opisany za pomocą pieczętki i opisany odręcznie:
'EDWARD DWURNIK 1071 | Bramkarze | 43 x 61 | tusz, linoryt, gwasz'

estymacja:

8 000 - 16 000 PLN

1 900 - 3 650 EUR

Zaprezentowana praca, wykonana w technice mieszanej, powstała w 1971. W 1970 artysta obronił pracę dyplomową na warszawskiej ASP w pracowni prof. Eugeniusza Iebischa. Niedługo wcześniej, w 1965, zetknął się z twórczością Nikifora, która zmieniła jego postrzeganie sztuki. Zaprezentowana praca powstała zatem we wczesnym okresie twórczości Dwurnika, w momencie obierania własnej, artystycznej drogi oraz samookreślenia. W latach 60. ukształtował się styl malarza. Była to pospieszna w wyrazie forma oraz „przekształcony” prymitywizm zainspirowany twórczością i wrażliwością Nikifora. W latach 70. natomiast pojawił się ważny wątek, który artysta chętnie eksplorował w swojej twórczości, zarówno malarskiej, jak i rysunkowej. To w tym okresie Dwurnik pracował nad cyklami „Sportowców” (1972-92) oraz „Robotników” (1975-91). Był to swoisty katalog peerelowskich typów ludzkich, na które składali się palacze słynnych papierosów „Sportów”, inżynierzy, pijacy, rolnicy, ludzie pracy. Świat w twórczości Dwurnika to pełna udręki rzeczywistość polska tamtych czasów. Nastroje te widoczne są w wyrazie twarzy, scenach czy gestach przedstawionych postaci. Pomimo iż artysta odżegnywał się od interpretacji jego twórczości wyłącznie w kategoriach publicystki, jego prace to hołd oddany przeciętnym Polakom. Codzienność i jej bohaterzy to główny motyw, któremu Edward Dwurnik poświęcił swoją twórczość.

101†

EDWARD DWURNIK

1943–2018

"Płock", 1980

akwarela, gwasz/karton, 33,7 x 23,3 cm

sygnowany i datowany l.g.: 'E. DWURNIK. 1980.' i opisany p.g.: 'PŁOCK'

estymacja:

10 000 – 20 000 PLN

2 300 – 4 600 EUR

„Interesują mnie przeciętni Polacy, uważam, że znam ich sprawy, ubiór, zwyczaje, przekonania, żargon – Kocham ich i mam radość wystawić im pomnik swoim malarstwem”.

Edward Dwurnik

E. DWURNIK. 1980.

ŁÓDŹ.

102 †

EDWARD DWURNIK

1943–2018

"Wyścig Pokoju w Arizonie", 2011

akwarela, tempera/papier, 24 x 32 cm

sygnowany, datowany i opisany u dołu: "WYŚCIG POKOJU W ARIZONIE 2011 E.DWURNIK"

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu: "Wyścig Pokoju w Arizonie | +tempera | 21-22.02.2012 | 24 x 34 | NR 2395 | spis nr | 2395"

estymacja:

10 000 – 16 000 PLN

2 300 – 3 650 EUR

103 †

EDWARD DWURNIK

1943-2018

"Mięćmierz", 2006

akwarela, tempera/papier, 47 x 55 cm (w świetle passe-partout)

sygnowany, datowany i opisany na odwrociu: 'MEĆMIERZ | 2006 | Z. DWURNIK'

estymacja:

12 000 - 20 000 PLN

2 750 - 4 600 EUR

104 †

RAFAŁ OLBIŃSKI

1943

"Orfeusz", 2021

ołówek, węgiel/papier, 70 x 50 cm

sygnowany i datowany p.d.: 'Olbiński 2021' i opisany p.d.: 'Orfeusz'

estymacja:

5 000 – 7 000 PLN

1 200 – 1 600 EUR

„Piękna kobieta zawsze była natchnieniem mężczyzny. Nieco upraszczając – maluję kobiety, z którymi chciałbym zjeść kolację. Nie interesują mnie postaci plastikowe, u mnie kobiety są żywe, emocjonalne. Staram się malować piękno”.

Rafał Olbiński

Zaprezentowana praca została zatytułowana „Orfeusz”. To portret mężczyzny palącego papierosa. Po lewej stronie twarzy bohatera została ukazana zamyślona, naga kobieta, która tęsknym wzrokiem zerka w dół. Orfeusz w mitologii greckiej był trackim śpiewakiem oraz poetą, twórcą orfizmu. Postać Orfeusza pojawia się w micie o śmierci Eurydyki, który opowiada o sile miłości. Pod wpływem uczucia Orfeusz zszedł do Hadesu, by odnaleźć zmarłą ukochaną, jednak zbyt silne uczucie do wybranki sprawiło, że utracił ją na zawsze. Zaprezentowany rysunek zdaje się prezentować silną więź oraz miłość pomiędzy postaciami, a może artysta chciał przedstawić Eurydykę i Orfeusza już jako nierozłącznych.

Olbiński łączy w obrębie jednej pracy różnorodne elementy, pozostawiając duże pole do interpretacji dla swoich widzów. Jego twórczość pełna jest liryzmu. Wykreowany przez artystę oniryczny, niezwykle sugestywny świat zamieszkują przede wszystkim modelowe kobiety i mężczyźni, których artysta wikał w najróżniejsze relacje – wzajemnej zależności, tajemniczości podsytej intelektualnym niepokojem, czy dopiero co rodzącej się zmysłowości. Jest ona nieraz pełna paradoksów, nieoczywistych zdarzeń czy połączeń.

Oltrindri 2021

"Orfauu"

SZTUKA WSPÓŁCZESNA

KLASYCY AWANGARDY PO 1945

AUKCJA 30 WRZEŚNIA 2021, 19:00

EDWARD DWURNIK

„Niech żyje wojna!”

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY

Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

WYSTAWA OBIEKTÓW

20 – 30 września 2021

SZTUKA DAWNA

PRACE NA PAPIERZE

AUKCJA 23 WRZEŚNIA 2021, 19:00

JAN MATEJKO
Studium siedzących postaci

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

WYSTAWA OBIEKTÓW
13 – 23 września 2021

FEMINIZM

SZTUKA KOBIET

AUKCJA 16 WRZEŚNIA 2021, 19:00

AGATA BOGACKA
Nawiedzenie, 2003

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

WYSTAWA OBIEKTÓW
6 – 16 września 2021

„MIŚ” VS. „PSY”

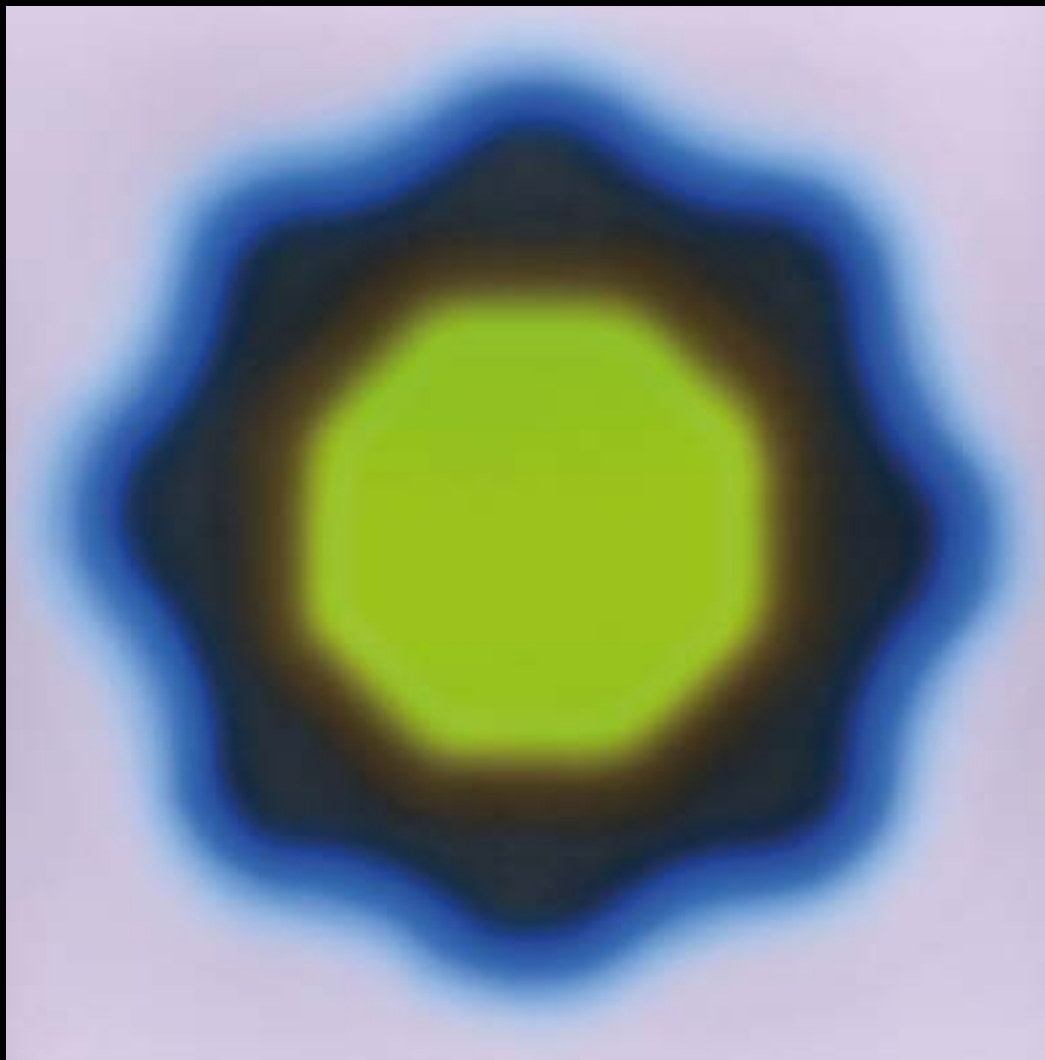
BARTEK OTOCKI
Bez tytułu, 2021

AUKCJA 21 WRZEŚNIA 2021, 19:00

MIEJSCE AUKCJI I WYSTAWY
Dom Aukcyjny Desa Unicum, ul. Piękna 1A, Warszawa

WYSTAWA OBIEKTÓW
10 – 21 września 2021

ILE MOŻE BYĆ WARTE DZIEŁO SZTUKI? PONAD 7 300 000 ZŁ

**TAKĄ CENĘ OSIĄGNAŁ W GRUDNIU 2020 NA AUKCJI
W DESA UNICUM OBRAZ WOJCIECHA FANGORA "M22"**

DESA UNICUM JEST OD 9 LAT BEZKONKURENCYJNYM LIDEREM POLSKIEGO RYNKU SZTUKI

TO DOSKONAŁY MOMENT, BY WYSTAWIĆ
DZIEŁO SZTUKI NA AUKCJĘ.

PROSIMY O KONTAKT Z EKSPERTAMI
SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ DESA UNICUM:

NOWE POKOLENIE PO 1989
28 WRZEŚNIA 2021

Termin przyjmowania obiektów:
DO 20 SIERPNIA 2021
kontakt: Artur Dumanowski
a.dumanowski@desa.pl
22 163 66 42, 795 122 725

KLASYCY AWANGARDY PO 1945
30 WRZEŚNIA 2021

Termin przyjmowania obiektów:
DO 23 SIERPNIA 2021
kontakt: Anna Szynkarczuk,
a.szynkarczuk@desa.pl
22 163 66 41, 664 150 866

FOTOGRAFIA KOLEKCJONERSKA
26 PAŹDZIERNIKA 2021

Termin przyjmowania obiektów:
10 WRZEŚNIA 2021
kontakt: Katarzyna Żebrowska
k.zebrowska@desa.pl
22 163 66 49, 539 546 701

PRACE NA PAPIERZE
21 LISTOPADA 2021

Termin przyjmowania obiektów:
DO 21 PAŹDZIERNIKA 2021
kontakt: Agata Matusielarska
a.matusielarska@desa.pl
22 163 66 50, 539 546 699

ILE MOŻE BYĆ WARTE MEMORABILIUM? PONAD 1 300 000 ZŁ

**TAKĄ CENĘ OSIĄGNAŁ WE WRZEŚNIU 2020 NA AUKCJI
W DESA UNICUM FORTEPIAN STEINWAY & SONS NALEŻĄCY
DO WŁADYSŁAWA SZPILMANA.**

REKORDOWE 196 MLN ZŁ OSIĄGNĄŁ W 2020 OBRÓT NA AUKCJACH W DESA UNICUM, NAJWIĘKSZYM DOMU AUKCYJNYM EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ.

W 2020 RYNEK AUKCYJNY W POLSCE
WZRÓSŁ O PRAWIE 30%.

TO DOSKONAŁY MOMENT, BY WYSTAWIĆ
DZIEŁO SZTUKI NA AUKCJĘ.

PROSIMY O KONTAKT Z EKSPERTAMI SZTUKI DAWNEJ DESA UNICUM:

AUKCJE KOLEKCJI I MEMORABIŁÓW

Termin przyjmowania obiektów upływa
na 5 tygodni przed daną aukcją.

kontakt: Julia Materna
j.materna@desa.pl,
22 163 66 52, 538 649 945

DESIGN

Termin przyjmowania obiektów upływa
na 5 tygodni przed daną aukcją.

kontakt: Cezary Lisowski
c.lisowski@desa.pl,
22 163 66 51, 788 269 908

SZTUKA UŻYTKOWA, SZTUKA ROSYJSKA

Termin przyjmowania obiektów upływa
na 5 tygodni przed daną aukcją.

kontakt: Madgałena Kuś
m.kus@desa.pl,
22 163 66 44, 795 122 718

KOMIKS I ILUSTRACJA

Termin przyjmowania obiektów upływa
na 5 tygodni przed daną aukcją.

kontakt: Olga Winiarczyk
o.winiarczyk@desa.pl,
22 163 66 54, 664 150 862

Udział klienta w aukcji regulują WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ, WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI oraz niniejszy PRZEWODNIK DLA KLIENTA. Zachęcamy do zapoznania się z trzyczęściowym regulaminem, który ma na celu przedstawienie stosunku prawnego pomiędzy Domem Aukcyjnym DESA Unicum a kupującym w ramach aukcji. DESA Unicum pełni funkcję pośrednika handlowego pomiędzy komitentami wstawiającymi obiekty na aukcję a kupującymi. Warunki mogą być przez DESA Unicum odwołane lub zmienione poprzez aneksy dostępne w sali aukcyjnej lub poprzez obwieszczenie aukcjonerą.

PRZEWODNIK DLA KLIENTA

I. PRZED AUKCJĄ

1. Cena wywoławcza

Cena wywoławcza jest kwotą, od której aukcjoner rozpoczyna licytację. Zwyczajowo cena wywoławcza zawarta jest między połową a trzy czwarte dolnej granicy estymacji. Cena wywoławcza może być podana w katalogu.

2. Opłata aukcyjna

Do kwoty wylicytowanej doliczamy opłatę aukcyjną. Opłata aukcyjna stanowi dodatkowe wynagrodzenie DESA Unicum z tytułu obsługi transakcji sprzedaży i wynosi 20% końcowej ceny obiektu (kwoty wylicytowanej). Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej, w przypadku kiedy obiekt nie został sprzedany w ramach aukcji. Kwota wylicytowana wraz z opłatą aukcyjną zawiera podatek od towarów i usług VAT. Na zakupione obiekty wystawiamy faktury VAT marża. Wystawiamy je na wyraźne życzenie klienta. Jeżeli w dniu ewidencjonowania sprzedaży na kasie rejestrującej (w dniu wystawienia paragonu fiskalnego), klient nie jest pewny, czy chce otrzymać fakturę VAT marża, powinien on podać kasjerowi numer, za pomocą którego jest zidentyfikowany na potrzeby podatku lub podatku od wartości dodanej (NIP), w celu umieszczenia tego numeru na paragonie fiskalnym. DESA Unicum nie może wystawić faktury do paragonu, który nie będzie zawierał numeru NIP nabywcy, pomimo zgłoszenia takiego żądania przez klienta w ustawowym terminie. Jeżeli kwota należności ogółem nie przekracza kwoty 450 zł albo kwoty 100 euro, jeżeli kwota ta określona jest w euro, paragon fiskalny zawierający NIP stanowi fakturę uproszczoną, co do której nie zachodzi konieczność wystawienia dodatkowej faktury VAT marża.

3. Estymacja

Podana w katalogu estymacja jest szacunkową wartością obiektu i ma charakter wskazówki dla zainteresowanego nim klienta. W celu uzyskania dodatkowych informacji odnośnie estymacji rekomendujemy kontakt z naszymi doradcami. Licytacja zakończona w przedziale estymacji lub powyżej górnej granicy estymacji jest transakcją ostateczną. Estymacje nie uwzględniają opłaty aukcyjnej ani żadnych opłat dodatkowych.

4. Estymacje w walutach innych niż polski złoty

Transakcje aukcyjne zawierane są w polskich złotych, jednakże estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane w euro lub dolarach amerykańskich. Kurs walut w dniu aukcji może się różnić od tego w dniu druku katalogu, informacja ta ma więc charakter orientacyjny.

5. Cena gwarancyjna

Jest to najniższa kwota, za którą możemy sprzedać obiekt bez dodatkowej zgody sprzedającego. Jest równa bądź niższa niż dolna granica estymacji. Poszczególne obiekty mogą, jednak nie muszą, posiadać ceny gwarancyjnej. Jeżeli w drodze licytacji cena gwarancyjna nie zostanie osiągnięta, zakończenie licytacji skutkuje odczytaniem przez aukcjonerą słowa "pass". Oznacza to, że transakcja nie została zawarta. Fakt ten zostaje ogłoszony bez uderzenia młotkiem. Opcjonalnie, jeżeli transakcja nie osiągnie ceny gwarancyjnej, aukcjoner może ogłosić zawarcie transakcji warunkowej. Fakt ten zostaje ogłoszony po uderzeniu młotkiem.

6. Pass

"Pass" zostaje odczytany przez aukcjonerą w momencie, kiedy licytacja danego obiektu nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i nie dochodzi do zwarcia transakcji w ramach aukcji. Klienci zainteresowani takim obiektem mogą zgłaszać oferty zakupu po zakończeniu aukcji. Dom Aukcyjny zastrzega sobie prawo przyjęcia więcej niż jednej oferty poaukcyjnej. Klient, który złożył ofertę w wysokości ceny gwarancyjnej, ma pierwszeństwo zakupu. Dom Aukcyjny zastrzega sobie również prawo do nieoferowania obiektów w sprzedaży poaukcyjnej.

7. Transakcja warunkowa

Możliwość zawierania transakcji warunkowych w ramach aukcji musi być ogłoszona przez aukcjonerą przed rozpoczęciem aukcji. Tego typu transakcja zostaje zawarta w momencie, kiedy licytacja nie osiągnęła poziomu ceny gwarancyjnej i aukcjoner ogłosił taki fakt po uderzeniu młotkiem. Transakcja warunkowa traktowana jest jako wiążąca oferta nabycia obiektu po cenie wylicytowanej. Zobowiązujemy się do negocjacji ceny z komitentem, jednak nie gwarantujemy możliwości zakupu po cenie wylicytowanej. Jeżeli w toku negocjacji klient zdecyduje się podnieść ofertę do poziomu ceny gwarancyjnej lub zaakceptujemy wylicytowaną kwotę, umowa sprzedaży dochodzi do skutku. Jeżeli negocjacje nie przyniosą pozytywnego efektu w okresie pięciu dni roboczych liczonych od dnia aukcji, obiekt uznajemy za niesprzedany. W okresie tym zastrzegamy sobie prawo do przyjmowania po aukcji ofert równych cenie gwarancyjnej na obiekty wylicytowane warunkowo. W przypadku otrzymania takiej oferty od innego oferenta informujemy o tym fakcie klienta, który wylicytował obiekt warunkowo. W takim przypadku klient ma prawo do podniesienia swojej oferty do ceny gwarancyjnej i wtedy przysługuje mu prawo pierwszeństwa nabycia obiektu. W przeciwnym wypadku transakcja warunkowa nie dochodzi do skutku, a obiekt może zostać sprzedany innemu oferentowi.

8. Obiekty katalogowe

Zapewniamy fachową wycenę oraz rzetelny opis katalogowy powierzzonego nam do sprzedaży obiektu. Wykonywane są one w najlepszej wierze z wykorzystaniem doświadczenia i fachowej wiedzy naszych pracowników oraz współpracujących z nami ekspertów. Mimo uwagi poświęcanej każdemu z obiektów w pro-

cesie opracowywania, dokumentacji pochodzenia, historii wystaw i bibliografii przedstawione informacje mogą nie być wyczerpujące, a w niektórych przypadkach pewne fakty odnoszące się do kolejnych właścicieli, ekspozycji oraz publikacji, w ramach których obiekt był prezentowany, mogą być celowo nieuwjawnione.

9. Stan obiektu

Opisy katalogowe nie prezentują pełnego stanu zachowania obiektów. Brak takiej informacji nie jest równoznaczny z tym, że obiekt jest wolny od wad i uszkodzeń. Wskazane jest zatem, aby zainteresowani zakupem konkretnego obiektu dokonali jego dokładnych oględzin na wystawie przedaukcyjnej oraz przeprowadzili konsultację z profesjonalnym konserwatorem, którego na wyraźną prośbę możemy rekomendować. Na specjalne życzenie klienta możemy dostarczyć szczegółowy raport stanu zachowania obiektu. Przygotowując taki raport, nasi pracownicy oceniają stan obiektu, biorąc pod uwagę jego szacunkową wartość oraz charakter aukcji, w ramach której jest on wystawiony na sprzedaż. Mimo że oceny przedmiotów pod tym względem prowadzone są rzetelnie, należy pamiętać, że nasi pracownicy nie są zawodowymi konserwatorami. Jeśli obiekt sprzedawany jest w ramie, nie ponosimy odpowiedzialności za jej stan. W przypadku obiektów nieoprawionych chętnie polecimy profesjonalną pracownię oprav.

10. Wystawa obiektów aukcyjnych

Wystawy przedaukcyjne są bezpłatnie dostępne dla oglądających. W trakcie ich trwania zachęcamy do kontaktu z naszymi ekspertami, którzy chętnie odpowiedzą na wszystkie pytania i prześlą szczegółowe informacje o poszczególnych obiektach.

11. Legenda

Poniższa legenda wyjaśnia symbole, które mogą Państwo znaleźć w niniejszym katalogu:

□ – obiekty bez ceny gwarancyjnej

↑ – obiekty, do których doliczamy opłatę wynikającą z tzw. droit de suite, tj. prawa twórcy i jego spadkobierców do otrzymywania wynagrodzenia z tytułu dokonanych za wodowo odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy dzieł. Powyższa opłata jest obliczana według poniższych stawek:

1) 5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale do równowartości 50 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 2 000 euro opłata 100 euro) oraz

2) 3% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50 000,01 euro do równowartości 200 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 80 000 euro opłata 3 400 euro) oraz

3) 1% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200 000,01 euro do równowartości 350 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 300 tys. euro opłata 8 000 euro) oraz

4) 0,5% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350 000,01 euro do równowartości 500 000 euro (np. dla kwoty wylicytowanej 400 tys. euro, opłata 8 750 euro) oraz

5) 0,25% kwoty wylicytowanej, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500 000 euro – jednak w kwocie nie wyższej niż równowartość 12 500 euro.

W Polsce droit de suite reguluje art. 19-19(5) ustawy o prawach autorskich i pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. z późniejszymi zmianami, zgodnie z obowiązującą w Unii Europejskiej dyrektywą 2001/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie prawa autora do wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza dzieła sztuki. Opłata obliczana będzie z użyciem kursu dziennego NBP z dnia poprzedzającego aukcję. Opłata obliczana będzie, gdy równowartość kwoty wylicytowanej przekroczy 100 EUR.

Ω – obiekty sprowadzone z państw spoza Unii Europejskiej, do których ceny doliczamy podatek graniczny w wysokości 8% kwoty wylicytowanej

o – przedmioty wytworzone w całości lub zawierające elementy wytworzone z roślin

lub zwierząt określanych jako chronione lub zagrożone

◊ – obiekty z pozwoleniem na wywóz

12. Prenumerata katalogów

W sprawie prenumeraty katalogów prosimy o kontakt pod numerem telefonu: 22 163 66 00 lub drogą mailową na adres: prenumerata@desa.pl. Katalogi dostępne są również na naszej stronie internetowej www.desa.pl. Zachęcamy do pobierania darmowych katalogów w formacie PDF.

II. AUKCJA

Udział w licytacji można wziąć osobiście, po uprzednim złożeniu zlecenia licytacji telefonicznej lub zlecenia licytacji z limitem, a także za pośrednictwem Aplikacji Online (strona internetowa <https://bid.desa.pl/> oraz bezpłatna aplikacja mobilna DESA Unicum służące do udziału w licytacji przez Internet).

1. Przebieg aukcji

Aukcję prowadzi aukcjoner, który wyczytuje obiekty i kolejne postąpienia, wskazuje licytujących, ogłasza zakończenie licytacji oraz wskazuje zwycięzcę. Zakończenie licytacji obiektu następuje w momencie uderzenia młotkiem przez aukcjonerą. Jest to równoznaczne z zawarciem umowy sprzedaży między domem aukcyjnym a licytującym, który zaoferował najwyższą kwotę. W razie zaistnienia sporu w trakcie licytacji aukcjoner rozstrzyga spór albo ponownie przeprowadza licytację danego obiektu. Zastrzegamy sobie prawo do utrwalania przebiegu aukcji za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Zastrzegamy sobie prawo do licytowania jedynie wcześniej zgłoszonych przez uczestników aukcji obiektów. W takiej sytuacji numery obiektów są przed aukcją zgłaszane obsłudze domu aukcyjnego. Aukcjoner ma prawo do

dowolnego rozdzielania lub łączenia obiektów oraz do ich wycofania z licytacji bez podania przyczyn. Opisy zawarte w katalogu aukcji mogą być uzupełnione lub zmienione przez aukcjonerów lub osobę przez niego wskazaną przed rozpoczęciem licytacji. Aukcja jest prowadzona w języku polskim, jednak na specjalne życzenie uczestnika aukcji niektóre spośród licytacji mogą być równolegle prowadzone w językach angielskim i niemieckim. Prośby takie powinny być składane najpóźniej godzinę przed aukcją wraz z informacją, których obiektów dotyczą. Licytacja odbywa się w tempie 60-100 obiektów na godzinę.

2. Licytacja osobista

W celu licytacji osobistej należy wypełnić formularz udziału w aukcji i odebrać tabliczkę z numerem. Nowi klienci powinni zarejestrować się przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji, by dać nam czas na przetworzenie danych. W celu ich weryfikacji możemy poprosić o dokument potwierdzający tożsamość osoby rejestrowanej (dowód osobisty, paszport, prawo jazdy). Dane osobowe klientów są informacjami poufnymi i pozostają do wyłącznej wiadomości DESA Unicum i spółek powiązanych, które mogą przetwarzać dane osobowe uczestników aukcji w zakresie niezbędnym do realizacji zleceń licytacji. Klientom, którzy posiadają nieregulowane należności z tytułu zakupów na wcześniejszych aukcjach, możemy odmówić udziału w kolejnej. Prosimy o pilnowanie listaka aukcyjnego. W przypadku jego zgubienia prosimy o natychmiastowe poinformowanie o tym naszej obsługi. Po zakończeniu aukcji należy zwrócić tabliczkę z numerem w punkcie rejestracji, a w przypadku zakupu należy odebrać potwierdzenie zawartych transakcji.

3. Licytacja telefoniczna

Jeżeli nie mogą Państwo uczestniczyć w aukcji osobiście, istnieje możliwość licytacji przez telefon za pośrednictwem jednego z naszych pracowników. Klienci zainteresowani taką usługą powinni przesłać wypełniony formularz zlecenia najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Nie ponosimy odpowiedzialności za realizację zleceń dostarczonych później. Formularz zlecenia dostępny jest na ostatnich stronach katalogu, w siedzibie naszego domu aukcyjnego oraz na naszej stronie internetowej. Formularz należy przesyłać faksem, pocztą, mailem lub dostarczyć osobiście. Wraz z formularzem prosimy o przesłanie fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych. Nasz pracownik połączy się z klientem przed rozpoczęciem licytacji wybranych obiektów. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za brak możliwości wzięcia udziału w licytacji telefonicznej w przypadku problemów z uzyskaniem połączenia z podanym przez klienta numerem telefonu. Dlatego rekomendujemy wskazanie maksymalnej kwoty (bez opłaty aukcyjnej), do której będziemy mogli licytować w Państwa imieniu. Zastrzegamy prawo do nagrywania i archiwizowania rozmów telefonicznych, o których mowa powyżej. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

4. Licytacja w imieniu klienta

Drugą opcją dla klientów, którzy nie mogą osobiście uczestniczyć w aukcji, jest złożenie zlecenia licytacji z limitem. Klienci zainteresowani taką usługą również powinni przesłać wypełniony formularz najpóźniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Obowiązuje ten sam formularz co w przypadku licytacji telefonicznej. Zawarte w formularzu kwoty nie powinny uwzględniać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postępień przedstawioną w dalszej części przewodnika. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postępień zostanie ona obniżona. Nasi pracownicy dołożą wszelkich starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeżeli limit jest niższy niż cen gwarancyjna w wypadku niesprzedania obiektu w czasie aukcji, limit rozpatrywany jest jako oferta poaukcyjna. Opcjonalnie może dojść do zawarcia transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Opisana usługa jest darmowa i poufna.

5. We wszystkich aukcjach DESA Unicum można brać udział za pośrednictwem Aplikacji Online. Aby wziąć udział w aukcji należy założyć darmowe konto w Aplikacji Online, a następnie zarejestrować się do konkretnej aukcji – z uwagi na proces weryfikacji i dopuszczenia do aukcji prosimy o rejestrowanie się na aukcję nie później niż 12 godzin przed rozpoczęciem licytacji. Na każdą aukcję należy rejestrować się oddzielnie. Klient otrzymuje mailem informację o dopuszczeniu do aukcji. Klienci zarejestrowani później mogą zostać niedopuszczeni do licytacji. Po pierwszym pozytywnym procesie weryfikacji, klient może zostać dodany do listy klientów weryfikowanych automatycznie, co oznacza, że przy rejestracji na kolejną aukcję, informację o dopuszczeniu do aukcji klient otrzyma automatycznie od razu, bezpośrednio po zarejestrowaniu się. Uczestniczyć w aukcji można zarówno składając oferty na obiekty z aukcji przed rozpoczęciem licytacji (działa to wtedy tak jak zlecenie stałe) jak i składając oferty (kolejne przebiecia) w trakcie trwania aukcji na żywo, obserwując relację online w serwisie. DESA Unicum zastrzega sobie prawo do ustawiania klientom licytującym przez Internet limitów transakcyjnych. Opisana usługa jest darmowa i poufna. Ponadto, istnieje możliwość oglądania relacji audio-video z Salii Aukcyjnej.

6. Tabela postępień

cena	postąpienie
0 – 2 000	100
2 000 – 3 000	200
3 000 – 5 000	200/500/800 (np. 3 200, 3 500, 3 800)
5 000 – 10 000	500
10 000 – 20 000	1 000
20 000 – 30 000	2 000
30 000 – 50 000	2 000/5 000/8 000 (np. 32 000, 35 000, 38 000)
50 000 – 100 000	5 000
100 000 – 300 000	10 000

300 000 – 700 000	20 000
700 000 – 1 500 000	50 000
1 500 000 – 3 000 000	100 000
3 000 000 – 8 000 000	200 000
powyżej 8 000 000	wg uznania aukcjонера

III. PO AUKCJI

1. Płatność

Kupujący zobowiązany jest do zapłaty należności za wylicytowane obiekty w terminie 10 dni od dnia aukcji. Przekroczenie wyznaczonego terminu grozi naliczeniem odsetek ustawowych za okres opóźnienia w zapłacie. Akceptujemy płatność w gotówce do równowartości 10.000 EUR obliczonej według średniego kursu waluty ogłoszonego przez NBP, obowiązującego w dniu dokonania płatności, kartami płatniczymi (MasterCard, VISA) oraz przelewem bankowym na konto: mBank S.A. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3. W tytule prosimy wpisać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.

2. Płatność w walutach innych niż polski złoty

Wszystkie transakcje zawierane są w polskich złotych. Na specjalne życzenie po wcześniejszym uzgodnieniu dopuszczamy wpłaty w euro, dolarach amerykańskich lub funtach brytyjskich. Wartość transakcji opłacanej w innej walucie niż polski złoty będzie powiększona o opłatę manipulacyjną w wysokości 1%. Przeliczenia dokonujemy po dziennym kursie kupna waluty mBank S.A.

3. Odstąpienie od umowy

W razie opóźnienia nabywcy w zapłacie możemy odstąpić od umowy z nabywcą po bezskutecznym upływie terminu dodatkowego wyznaczonego na zapłatę. W przypadku skorzystania przez DESA Unicum z prawa odstąpienia, DESA Unicum może dochodzić od nabywcy odszkodowania tytułem utraconych korzyści, które obejmują m. in. szkodę spowodowaną brakiem uzyskania opłaty aukcyjnej.

4. Reklamacje

Wszelkie możliwe reklamacje rozpatrywane są zgodnie z przepisami prawa polskiego. Reklamację z tytułu niezgodności towaru z umową można zgłosić w ciągu jednego roku od wydania obiektu. Wobec osób niebędących bezpośrednimi nabywcami na aukcji nie ponosimy odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne oraz wady prawne zakupionych obiektów.

5. Odbiór zakupionego obiektu

Przy odbiorze zakupionych obiektów wymagamy okazania dokumentu potwierdzającego tożsamość. Obiekty mogą zostać wydane nabywcy lub osobie posiadającej pisemne upoważnienie. Może to nastąpić tylko w momencie pełnej płatności i uregulowania wszystkich zobowiązań wynikających z wcześniejszych zakupów. Zakupione obiekty na aukcji powinny być odebrane w ciągu 30 dni od aukcji. W przeciwnym razie mogą one zostać odesłane do magazynu zewnętrznego, a klient obciążony kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Tym samym ponosimy odpowiedzialność za utratę lub uszkodzenie obiektu jedynie przez okres 30 dni od aukcji.

6. Transport i przesyłka

Zapewniamy podstawowe opakowanie zakupionych obiektów umożliwiające odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki.

7. Pozwolenie na eksport

Przed wzięciem udziału w aukcji potencjalnym licytującym radzimy, aby zorientowali się czy w razie potrzeby wywozu obiektu poza granice Polski nie są wymagane dodatkowe pozwolenia. Przypominamy, że reguluje to ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568, z późn. zm.), zgodnie z którą wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz: w szczególności dotyczy to obrazów starszych niż 50 lat o wartości powyżej 40 000 złotych. Nabywca jest zobowiązany do przestrzegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Na wyraźne życzenie klienta możemy pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się sprawami formalnymi związanymi z eksportem dzieł sztuki.

8. Zagrożone gatunki

Przedmioty zrobione z materiału roślinnego lub zwierzęcego albo zawierające je, tj. m.in. koralowiec, skóra krokodyla, kość słoniowa, kość wieloryba, róg nosorożca, skorpupa żółwia, niezależnie od wieku, procentu zawartości, mogą wymagać dodatkowych pozwoleń lub certyfikatów przed wywozem. Prosimy pamiętać, że uzyskanie dokumentów umożliwiających eksport nie jest równoznaczne z możliwością importu do innego państwa. Nabywca jest zobowiązany do przestrzegania przepisów w tym zakresie, a niemożliwość uzyskania odpowiednich dokumentów lub opóźnienie w ich uzyskaniu nie uzasadniają odstąpienia od sprzedaży ani opóźnienia w uiszczeniu pełnej ceny nabycia za obiekt. Obiekty tego typu zostały oznaczone dla Państwa wygody symbolem „o” opisanym w legendzie. Nie ponosimy jednak odpowiedzialności za błędy lub uchybienia w oznaczeniu przedmiotów zawierających elementy wytworzone z chronionych lub regulowanych prawem gatunków roślin i zwierząt.

9. Wykonując obowiązek informacyjny, określony w ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 134 z późn. zm.), niniejszym uprzejmie informujemy, że na podstawie art. 38 pkt 11 ww. ustawy, klientom nie przysługuje prawo do odstąpienia od umowy.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI przedstawione poniżej określają prawa i obowiązki licytujących i kupujących z jednej strony oraz Domu Aukcyjnego DESA Unicum i komitentów z drugiej. Wszyscy potencjalni kupujący na aukcji powinni dokładnie przeczytać WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI zanim przystąpią do licytacji.

WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ

1. WPROWADZENIE

Każdy obiekt zaprezentowany w katalogu aukcyjnym przeznaczony jest do sprzedaży na warunkach określonych:

- a) w WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ I WARUNKACH POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI,
- b) w innych informacjach podanych w pozostałych częściach katalogu aukcyjnego, w szczególności w PRZEWODNIKU DLA KLIENTA,
- c) w dodatkach do katalogu aukcyjnego lub innych materiałach udostępnionych przez DESA Unicum na sali aukcyjnej. W każdym przypadku zmiana warunków może nastąpić poprzez stosowny aneks bądź ogłoszenie podane do wiadomości przez aukcjonerą przed rozpoczęciem aukcji. Poprzez licytację na aukcji, niezależnie czy osobistą, czy za pośrednictwem przedstawiciela, czy też na podstawie złożonego zlecenia licytacji telefonicznej lub z limitem, licytujący i kupujący wyrażają zgodę na brzmienie niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ ze zmianami i uzupełnieniami oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

2. DESA UNICUM JAKO POŚREDNIK HANDLOWY

DESA Unicum występuje jako zastępca pośredni działający w imieniu własnym, lecz na rachunek komitenta uprawnionego do rozporządzenia obiektem, chyba że inaczej zastrzeżono w katalogu, jego zmianach lub w ogłoszeniach podanych do wiadomości przed aukcją.

3. LICYTOWANIE NA AUKCJI

- 1) DESA Unicum może według swojego uznania odmówić dopuszczenia niektórych osób do udziału w aukcji lub sprzedaży poaukcyjnej. Wszyscy licytujący muszą zarejestrować się przed aukcją, dostarczyć wymagane informacje przewidziane w formularzu rejestracji, okazać dokument potwierdzający tożsamość oraz odebrać tabliczkę z numerem licytacyjnym.
- 2) Dla wygody licytujących, którzy nie mogą uczestniczyć w aukcji osobiście, DESA Unicum może zrealizować pisemne zlecenie licytacji. W takim przypadku nieobecni licytujący powinni wypełnić formularz „zlecenie licytacji”, który można znaleźć w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub otrzymać w siedzibie DESA Unicum. Kwoty wskazane przez licytującego w zleceniu licytacji nie powinny zawierać opłaty aukcyjnej i opłat dodatkowych, powinny być wyrażone w polskich złotych oraz zgodne z tabelą postąpień. Jeżeli podana kwota nie jest zgodna z kwotami w tabeli postąpień, zostanie ona obniżona. Aukcjoner nie akceptuje zlecenia licytacji, w którym nie ma wskazanej maksymalnej kwoty, do której DESA Unicum może zrealizować zlecenie. DESA Unicum doloży starań, aby klient zakupił wybrany obiekt w możliwie jak najniższej cenie, nie niższej jednak niż cena gwarancyjna. Jeśli limit podany przez licytującego jest niższy niż cena gwarancyjna, a stanowi jednocześnie najwyższą ofertę, wówczas dochodzi do transakcji warunkowej. W przypadku dwóch lub większej ilości zleceń z takim samym limitem decyduje kolejność zgłoszeń. Wszystkie zlecenia licytacji wraz z fotokopią dokumentu tożsamości umożliwiającym weryfikację danych osobowych powinny być przesłane (pocztą, faksem bądź e-mailem) albo dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane.
- 3) Od osób zainteresowanych licytacją przez telefon wymaga się zgłoszenia chęci licytacji telefonicznej poprzez wypełnienie formularza „zlecenie licytacji”, dostępnego w katalogu, na stronie internetowej DESA Unicum lub w siedzibie DESA Unicum. Wszystkie zlecenia licytacji powinny być przesłane (pocztą, faksem, e-mailem) lub dostarczone osobiście do siedziby DESA Unicum przynajmniej 24 godziny przed rozpoczęciem aukcji. Wymaga się również przesłania fotokopii dokumentu tożsamości w celu weryfikacji danych osobowych. Dostarczone później zlecenia mogą nie być zrealizowane. Licytacja telefoniczna może być nagrywana, złożenie zlecenia jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na nagrywanie rozmowy telefonicznej. Na wypadek trudności z połączeniem telefonicznym licytujący może określić na zleceniu limit, do którego pracownik domu aukcyjnego będzie licytował pomimo braku połączenia. Jeśli żaden limit nie jest określony na zleceniu, pracownik domu aukcyjnego uznaje w takim wypadku, że klient oferuje przynajmniej cenę wywoławczą.
- 4) Podczas licytacji, zarówno osobistej, telefonicznej, za pośrednictwem pracownika DESA Unicum oraz za pośrednictwem Aplikacji Online, licytujący bierze osobistą odpowiedzialność za zapłatę za wycycytowane obiekty, co opisane jest dokładnie w paragrafie 3 punkcie 5 poniżej, chyba że przed rozpoczęciem aukcji zostało wyraźnie uzgodnione na piśmie z DESA Unicum, że oferent jest pełnomocnikiem zidentyfikowanej osoby trzeciej akceptowalnej przez DESA Unicum.
- 5) Usługa licytacji na podstawie zlecenia licytacji nie podlega żadnej opłacie. DESA Unicum zobowiązuje się dochować należytej staranności w realizacji zleceń, jednak

nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowanie takich ofert, chyba że wina za brak realizacji zlecenia leży wyłącznie po stronie DESA Unicum.

4. PRZEBIEG AUKCJI

- 1) O ile nie zastrzeżono inaczej poprzez symbol, każdy obiekt oferowany jest z zastrzeżeniem ceny gwarancyjnej, która jest pełną minimalną ceną sprzedaży uzgodnioną między DESA Unicum i komitentem. Cena gwarancyjna nie może przekroczyć dolnej granicy estymacji.
- 2) Aukcjoner może w każdym momencie aukcji wycofać którykolwiek obiekt, ponownie zaoferować przedmiot do sprzedaży (również bezpośrednio po uderzeniu młotkiem) w razie zaistnienia błędu bądź sporu co do wyniku licytacji. W powyższym przypadku aukcjoner może podjąć wszelkie działania, które uzna za stosowne i racjonalne. Jeżeli jakkolwiek spór co do wyniku licytacji powstanie po aukcji, wynik sprzedaży w ramach aukcji uznaje się za ostateczny.
- 3) Aukcjoner rozpoczyna licytację i decyduje o wysokości kolejnych postąpień. W celu osiągnięcia ceny gwarancyjnej obiektu aukcjoner i pracownicy DESA Unicum mogą składać w toku licytacji oferty w imieniu komitenta bez wskazania, że czynią to w imieniu komitenta, bądź to przez składanie następujących po sobie ofert licytacyjnych, bądź też oferty w odpowiedzi na oferty składane przez innych oferentów. Jeżeli nie ma żadnych ofert na dany obiekt lub oferty są zbyt niskie, aukcjoner może uznać przedmiot za niesprzedany, co sygnalizuje terminem "pass".
- 4) Ceny na aukcji podawane są w polskich złotych i w tej walucie powinna być dokonana płatność. W odpowiedzi na potrzeby klientów zagranicznych estymacje w katalogu aukcyjnym mogą być podawane także w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich, odzwierciedlając w przybliżeniu cenę przy obecnym kursie waluty. Stosownie do tego estymacje podawane w euro, funtach brytyjskich i dolarach amerykańskich mają charakter wyłącznie orientacyjny.
- 5) Licytujący, który zaoferował najwyższą kwotę zaakceptowaną przez aukcjonerą, jest zwycięzcą licytacji. Uderzenie młotkiem przez aukcjonerą oznacza akceptację najwyższej oferty i zawarcie umowy sprzedaży między DESA Unicum a kupującym. Ryzyko i odpowiedzialność za obiekt przechodzący na własność kupującego opisane zostały w paragrafie 6 poniżej.
- 6) Każda poaukcyjna sprzedaż obiektów oferowanych na aukcji podlega również WARUNKOM SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKOM POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI.

5. CENA NABYCIA I OPŁATA AUKCYJNA

- 1) Do kwoty wycycytowanej doliczana jest opłata aukcyjna oraz opłaty dodatkowe wynikające z oznaczeń katalogowych obiektu. Opłata aukcyjna stanowi dodatkowe wyrogożenie DESA Unicum z tytułu obsługi transakcji sprzedaży i wynosi 20% końcowej ceny obiektu (kwoty wycycytowanej). Opłata aukcyjna obowiązuje również w sprzedaży poaukcyjnej.
- 2) Do kwoty wycycytowanej mogą zostać doliczone inne podatki i opłaty, jeśli w katalogu zaznaczone to zostało odpowiednimi oznaczeniami (patrz: paragraf 1 punkt 10 „Przewodnika dla klienta”: „Legenda”).
- 3) Jeśli nie uzgodniono inaczej, kupujący jest zobowiązany uiścić należność w terminie 10 dni od daty aukcji, niezależnie od uzyskania pozwolenia na eksport czy innych pozwoleń. Opłaty mają być uiszczone w polskich złotych gotówką, kartą lub przelewem bankowym:
  - a) DESA Unicum akceptuje płatność kartami płatniczymi MasterCard, VISA
  - b) DESA Unicum akceptuje płatność przelewem bankowym na konto mBank S.A.. 27 1140 2062 0000 2380 1100 1002, Swift: BREXPLPWWA3
- 4) W tytule przelewu proszę podać nazwę aukcji, datę aukcji oraz numer obiektu.
- 5) Własność zakupionego obiektu nie przejdzie na kupującego, dopóki DESA Unicum nie otrzyma pełnej ceny nabycia za obiekt opłaty aukcyjnej lub innych opłat, jeżeli odnoszą się do danego obiektu DESA Unicum nie jest zobowiązana do przekazania obiektu kupującemu do chwili przeniesienia własności obiektu na kupującego. Wcześniejsze przekazanie obiektu kupującemu nie jest równoznaczne z przeniesieniem prawa własności obiektu na kupującego ani zwolnieniem z obowiązku zapłaty przez niego ceny nabycia.

6. ODBIÓR ZAKUPU

- 1) Odbiór wycycytowanych obiektów jest możliwy po dokonaniu wpłaty pełnej ceny nabycia oraz uregulowaniu innych płatności wobec DESA Unicum i spółek powiązanych. Jak tylko nabywca spełni wszystkie wymagania, powinien skontaktować się ze swoim doradcą klienta DESA Unicum lub z Biurem Obsługi Klienta pod numerem tel. 22 163 66 00, aby umówić się na odbiór obiektu.
- 2) Kupujący powinien odebrać zakupiony obiekt w terminie 30 dni od daty aukcji. Po tym terminie DESA Unicum przesyła wszystkie wycycytowane obiekty do magazynu ze-

wewnętrznego, a kupujący obciążony zostanie kosztami transportu oraz magazynowania. Wielkość opłat będzie uzależniona od operatora magazynu oraz rodzaju i wielkości obiektu. Zaakceptowanie niniejszego regulaminu równoznaczne jest z zaakceptowaniem regulaminu spółki magazynowej. Po upływie 30 dni od daty aukcji na kupującego przechodzi ryzyko utraty i uszkodzenia nieodebranego obiektu, a także ciężary związane z takim obiektem, w tym koszty jego ubezpieczenia. DESA Unicum odpowiada względem kupującego za szkody z tytułu straty lub uszkodzenia obiektu, jednak jedynie do wysokości ceny nabycia obiektu.

3) Dla wygody kupującego DESA Unicum nieodpłatnie zapewnia podstawowe opakowanie obiektu umożliwiające jego odbiór osobisty. Na wyraźne życzenie kupującego DESA Unicum może pomóc w kontakcie z wyspecjalizowaną firmą zajmującą się pakowaniem i wysyłką dzieł sztuki. Każde takie zlecenie odbywa się na odpowiedzialność klienta. DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności za nieprawidłowe wykonanie usług przez przewoźników bądź inne osoby trzecie. Jeżeli klient sam wybierze firmę transportową, jej przedstawiciel powinien skontaktować się z DESA Unicum telefonicznie przynajmniej 24 godziny przed planowanym odbiorem obiektu pod numerem telefonu: 22 163 66 20.

4) DESA Unicum będzie wymagała okazania dowodu osobistego przed przekazaniem obiektu nabywcy bądź jego przedstawicielowi, który dodatkowo powinien posiadać pisemne upoważnienie od nabywcy.

7. BRAK PŁATNOŚCI

Bez uszczerbku dla innych praw sprzedający, w przypadku gdy nabywca nie uiści pełnej ceny nabycia za obiekt, opłaty aukcyjnej lub innych opłat, jeżeli odnoszą się do danego obiektu, w terminie 10 dni od daty aukcji, DESA Unicum może zastosować jeden lub kilka z poniższych środków prawnych:

- a) przechować obiekt w siedzibie DESA Unicum lub w innym miejscu na ryzyko i koszt klienta;
- b) odstąpić od sprzedaży obiektu, zatrzymując dotychczasowe opłaty na poczet pokrycia szkód;
- c) odrzucić zlecenie nabywcy w przyszłości lub zrealizować takie zlecenie pod warunkiem uiszczenia kaucji;
- d) naliczać ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia wymagalności płatności do dnia zapłaty pełnej ceny nabycia, opłaty aukcyjnej lub innych opłat, jeżeli odnoszą się do danego obiektu;
- e) wsząć postępowanie sądowe przeciwko kupującemu w celu odzyskania zaległości;
- f) potrącić należności nabywcy względem DESA Unicum z wierzytelności wobec tego nabywcy wynikających z innych transakcji;
- g) podjąć wszelkie inne działania odpowiednie do zaistniałych okoliczności.

8. DANE OSOBOWE KLIENTA

W związku ze świadczonymi usługami oraz wymogami prawnymi związanymi z przeprowadzeniem aukcji DESA Unicum może wymagać od klientów podania danych osobowych lub w niektórych przypadkach (np. w celu sprawdzenia wypłacalności, poświadczenia tożsamości klienta lub w celu uniknięcia fałszerstwa) pozyskać dane o kliencie od osób trzecich. DESA Unicum może również wykorzystać dane osobowe dostarczone przez klienta w celach marketingowych, dostarczając materiały o produktach, usługach bądź wydarzeniach organizowanych przez DESA Unicum oraz spółki powiązane. Zgadzając się na WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ i podając dane osobowe, klienci zgadzają się, że DESA Unicum i spółki powiązane mogą wykorzystywać te dane do ww. celów. Jeśli klient chciałby uzyskać więcej informacji o polityce prywatności, skorygować swoje dane lub zrezygnować z dalszej korespondencji marketingowej, prosimy o kontakt pod numerem 22 163 67 00.

WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI

Przez autentyczność obiektu rozumiemy właściwe podanie autorstwa obiektu i prawidłowe jego datowanie. DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektów za prezentowanych w tym katalogu na okres 5 lat od daty sprzedaży przez DESA Unicum z poniższymi zastrzeżeniami:

- 1) DESA Unicum udziela gwarancji autentyczności obiektu jedynie bezpośredniemu nabywcy obiektu (konsumentowi). Powyższa gwarancja nie obejmuje:
  - a) kolejnych właścicieli obiektu, włączając w to osoby, które nabyły od bezpośredniego nabywcy obiekt odpłatnie, w drodze darowizny lub dziedziczenia;
  - b) obiektu, co do którego trwa spór o autorstwo;
  - c) obiektu, którego autorstwo jest jedynie domniemane, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest następującymi zapisami: brak dat życia po imieniu i nazwisku artysty, nazwisko artysty poprzedzone jedynie inicjałem imienia, znak zapytania w nawiasie lub bez nawiasu („?” lub „(?)”) po nazwisku artysty, przed lub po imieniu i nazwisku artysty określenia: „przypisywany/e/a”, „Attributed” lub skrót „Attrib.”;
  - d) obiektu powstałego w bliżej lub szerzej rozumianym kręgu oddziaływania stylu danego artysty, co w katalogu i na certyfikacie oznaczone jest użyciem przed lub po imieniu i nazwisku artysty jednego z następujących określeń: „krąg”, „szkoła” bądź „naśladowca”;

9. OGRANICZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

- 1) DESA Unicum wyłącza wszelkie gwarancje inne niż WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI w najszerszym zakresie dopuszczonym prawem.
- 2) Całkowita odpowiedzialność DESA Unicum będzie ograniczona wyłącznie do ceny nabycia zapłaconej przez kupującego.
- 3) DESA Unicum nie jest odpowiedzialna za pomyłki słowne czy na piśmie w informacjach podanych klientom oraz nie ponosi odpowiedzialności wobec żadnego licytującego za błędy w trakcie prowadzonej aukcji lub popełnione w innym zakresie związanym ze sprzedażą obiektu.
- 4) DESA Unicum nie bierze odpowiedzialności wobec kupującego za szkody przewyższające cenę nabycia, niezależnie czy taka szkoda jest charakteryzowana jako bezpośrednia, pośrednia, szczególna, przypadkowa czy następca. DESA Unicum nie jest zobowiązana do zapłaty odsetek od ceny zakupu.
- 5) Żaden przepis w niniejszych WARUNKACH SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie wyklucza lub nie ogranicza odpowiedzialności DESA Unicum wobec kupującego, wynikającej z jakiegokolwiek oszustwa bądź świadomego wprowadzenia w błąd, lub z winy umyślnej.

10. PRAWA AUTORSKIE

- 1) Sprzedający nie przekazują wraz z obiektem prawa autorskiego ani prawa do reprodukcji obiektu.
- 2) Prawa autorskie do wszystkich zdjęć, ilustracji i tekstów związanych z obiektem sporządzonych przez lub dla DESA Unicum, włączając zawartość tego katalogu, stanowią własność DESA Unicum. Nie mogą być one wykorzystywane przez kupującego ani inne osoby bez uprzedniej zgody pisemnej DESA Unicum.

11. POSTANOWIENIA OGÓLNE

- 1) Niniejsze WARUNKI SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ wraz z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami, o których mowa w paragrafie 1 powyżej, oraz WARUNKI POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI wyczerpują całość praw i obowiązków pomiędzy stronami w odniesieniu do sprzedaży obiektu.
- 2) Wszelkie zawiadomienia powinny być kierowane na piśmie na adres DESA Unicum. Powiadomienia kierowane do klientów będą przysyłane na adres podany w ostatnim piśmie do DESA Unicum.
- 3) Jeśli jakiegokolwiek z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ okazałoby się nieważne, bezskuteczne lub niemożliwe do zastosowania, pozostałe postanowienia będą nadal obowiązywać. Brak działania lub opóźnienie w wykonywaniu praw wynikających z WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ nie oznacza zrzeczenia się praw lub zwolnienia z obowiązków ani nie uchyla obowiązkowości całości bądź części z postanowień WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ.

12. PRAWO OBOWIĄZUJĄCE

Prawa i obowiązki stron wynikające z niniejszych WARUNKÓW SPRZEDAŻY AUKCYJNEJ oraz WARUNKÓW POTWIERDZENIA AUTENTYCZNOŚCI, przebieg aukcji i jakiegokolwiek sprawy związane z powyższymi postanowieniami podlegają prawu polskiemu. DESA Unicum w szczególności zwraca uwagę na przepisy:

- 1) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 poz. 1568, z późn. zm.) – wywóz określonych obiektów poza granice kraju wymaga zgody odpowiednich władz,
- 2) ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.) – muzea rejestrowane mają prawo pierwokupu zabytków bezpośrednio na aukcji za kwotę wylicytowaną powiększoną o opłatę aukcyjną.

- e) obiektu, którego określenie autorstwa było zgodne z ogólnie przyjętą opinią specjalistów, uczonych i innych ekspertów;
- f) obiektu, w przypadku którego podana w katalogu roczna data powstania różni się od faktycznej o mniej niż 15 lat;
- g) obiektu, w przypadku którego w datowaniu pojawiło się prawidłowe określenie stulecia, natomiast nieprawidłowe określenie części tego stulecia (połowy lub ćwierci);
- h) obiektów z XX w., XIX w. i starszych, w przypadku których faktycznie stwierdzone datowanie różni się w stosunku do podanego w katalogu „na korzyść” obiektu, tj. obiekt okazał się starszy, niż było to podane w opisie;
- i) obiektu, którego opis i datowanie zostały uznane za niedokładne przy użyciu metod naukowych lub testów, które nie były ogólnie przyjęte w czasie wydawania tego katalogu bądź w tamtym czasie były uznawane za nadmiernie kosztowne lub niewykonalne, albo według wszelkiego prawdopodobieństwa mogłyby spowodować uszkodzenia lub utratę wartości obiektu. DESA Unicum zastrzega iż opis uzupełniający (pochodzenie, historia wystaw, literatura) został wykonany w dobrej wierze i błędy w tym zakresie nie mogą być podstawą do reklamacji. DESA Unicum zastrzega, sobie również 5% jako granicę błędów w przypadku podawania poszczególnych wymiarów obiektu.

DESA
UNICUM

Data i podpis klienta składającego zlecenie

PROMEMORIA WARSAW
Ul. Górnośląska 24
00-484 Warszawa

info.warsaw@promemoria.com
www.promemoria.com
Instagram YouTube

PROMEMORIA®

MILAN PARIS LONDON MOSCOW NEW YORK HAMBURG MUNICH HONG KONG WARSAW

